

חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים מאוחדים

ליום .....

נכסים

ליום 31 בדצמבר		באור	
200X-1	200X		
אלפי ש"ח			
		5	נכסים בלתי מוחשיים
		22ר'	נכסי מיסים נדחים
		6	הוצאות רכישה נדחות
		7	רכוש קבוע
		8	השקעות בחברות כלולות
		9	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
		9	נדל"ן להשקעה - אחר
			נכסי ביטוח משנה
			נכסי מסים שוטפים
		10	חייבים ויתרות חובה
		11	פרמיות לגבייה
		12	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
		13	השקעות פיננסיות אחרות:
		13א'	נכסי חוב סחירים
		13ב'	נכסי חוב שאינם סחירים
		13ד'	מניות
		13ה'	אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות אחרות
		14	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
		14א'	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
			סך כל הנכסים
			סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
		12	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הנחיות בנוגע לנכסים:

- א. אין לכלול שורות סיכומי ביניים בסעיפי המזומנים ושווי מזומנים, השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה, מעבר למפורט;
- ב. נכסי ביטוח משנה - סעיף זה לא יכלול יתרות שוטפות של מבטחי משנה (חו"ז);
- ג. סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה - בסעיף זה ייכללו סה"כ הנכסים העומדים כנגד התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה. סכום זה אינו זהה לסיכום של הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה המופיעים בשורות נפרדות במאזן (נדל"ן להשקעה, השקעות פיננסיות ומזומנים ושווי מזומנים) כיוון שכולל בתוכו נכסים אחרים שלא מפורטים בשורה נפרדת כדוגמת נכסי ביטוח משנה, פרמיה לגביה וכד'.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

באור

15

הון:

הון מניות
פרמיה על מניות
קרנות הון
שטרי הון צמיתים
עודפים

סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה

זכויות המיעוט

סך כל הון

התחייבויות:

16 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
17 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
22' התחייבויות בגין מסים נדחים
23 התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
24 זכאים ויתרות זכות
25 התחייבויות פיננסיות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הנחיות בנוגע להון ולהתחייבויות:

א. הפרשה בגין השתתפות ברווחים של מבוטחים וכן הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה יכללו בסעיף זכאים ויתרות זכות;

ב. סיווג התחייבויות ביטוח חיים ובריאות להתחייבויות "תלויות תשואה" ו"אינן תלויות תשואה":

מצ"ב כללים מנחים לצורך סיווג ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בין התחייבויות תלויות תשואה, בהן למבוטח, על פי התנאים הכלליים של תוכנית הביטוח, יש רווח או הפסד בהתאם לתוצאות ההשקעות של החברה, לבין התחייבויות שאינן תלויות תשואה, בהן כל הרווח או ההפסד מהשקעות משויך לחברת הביטוח. הכללים מתייחסים במקובץ לביטוח חיים וביטוח בריאות, לעתודות ולתביעות התלויות. לצורך הבנת החלוקה יש לציין כי לא כל ההתחייבויות ה"תלויות תשואה" הינן מקשה אחת. ישנן התחייבויות תלויות תשואה בהן חברת הביטוח זכאית לדמי ניהול ומלבד דמי ניהול אלה, כל היתרה שייכת למבוטח. מצד שני, ישנן התחייבויות תלויות תשואה בהן החלוקה בין חברת הביטוח לבין המבוטח פחות חד משמעית. כמו כן יש לשים לב כי ייתכן מצב בו עתודה של פוליסה ספציפית תהיה בחלקה תלוית תשואה ובחלקה לא.

להלן הגדרת סוגי ההתחייבויות הביטוחיות השונות: (להלן בפסקה זו יכוננו ההתחייבויות הביטוחיות הרלבנטיות בשם "עתודות"). עתודה בגין תוכנית ביטוח מסוימת יכולה להיות מורכבת מעתודות מסוגים (שונים)

1. עתודות בגין חסכון - בעתודות אלו נכללים:

- א. כספי צבירה של מבוטחים בתוכניות ביטוח מסורתיות (כולל הבנוס), בתוכניות ביטוח מסוג עדיף ובתוכניות ביטוח מסוג שלי השקעות.
- ב. עתודות לתשלום קצבה (כולל עתודות לגרעון).

2. עתודות בגין פרמיה קבועה - בתוכניות ביטוח לסיכון בלבד¹, גובות חברות הביטוח במקרים רבים פרמיה קבועה במשך כל תקופת הביטוח או בחלקים ממנה. פרמיה קבועה זו בדרך כלל ממצעת את הסיכון על פני התקופה כאשר בתחילת התקופה פרמיה קבועה זו גבוהה מהפרמיה הנדרשת לכיסוי הסיכון ובחלק השני של התקופה, הגביה העודפת בתחילת התקופה, מסבסדת את החוסר בפרמיה. הסכומים העודפים בתחילת התקופה מוחזקים במסגרת עתודה זו.

3. עתודות בגין תביעות עתיות - בתוכניות ביטוח בהן משלמת חברת הביטוח תשלומים עיתיים למבוטח בקרות האירוע, בקרות האירוע מחזיקה החברה עתודה המהווה ערך נוכחי של התשלומים הצפויים להיות משולמים למבוטח ע"פ הערכת החברה. התוכניות השכיחות הינן: אובדן כושר עבודה וסיעוד².

4. תביעות תלויות - בתוכניות ביטוח בהן משלמת חברת הביטוח תשלום חד פעמי למבוטח בקרות האירוע, בקרות האירוע רושמת החברה התחייבות המהווה את הערכתה לתשלום שצפוי להיות משולם למבוטח ע"פ הערכת החברה. התוכניות השכיחות הינן: כיסויי מוות, נכויות, מחלות קשות ובריאות.

5. עתודות (Incurred But Not Reported) IBNR - חברת הביטוח מחזיקה עתודה בגין תביעות שאירעו אך שטרם דווחו. עתודה זו יכולה להתייחס לתביעות בעלות תשלום חד-פעמי או לתביעות עם תשלומים עיתיים.

6. עתודות אחרות - בסעיף זה נכללות בין היתר:

- א. עתודות לפרמיה בחסר;
- ב. השלמות למיניהן.

¹ בתוכניות ביטוח מסוג מעורב ודומיו הפרמיה הינה קבועה אולם נכללת בעתודות מסוג חסכון.

² סוג זה אינו כולל עתודה בגין קצבה למקבלי גמלאות אשר נכללת בעתודות מסוג חיסכון.

להלן חלוקה של סיווג העתודות לתלויות תשואה ושאינן תלויות תשואה ע"פ אופי ההתחייבות:

1. עתודות בגין חסכון - הקריטריון לחלוקה הוא: צבירות המשויכות לקרנות א' עד ז' - אינן תלויות תשואה. כמו כן, עתודות מבטיחות תשואה בקרנות חדשות אף הן אינן תלויות תשואה. צבירות המשויכות לקרנות ח', ט', י' ומסלולי השקעה תלויות תשואה למעט מבטיחות תשואה שהוגדרו לעיל.
2. עתודות בגין פרמיה קבועה - הקריטריון לחלוקה הוא: בתוכניות ביטוח המזכות/מחייבות את המבוטח בבונוס/מאלוס לפי תוצאות ההשקעות של החברה יש לכלול עתודה זו בעתודה תלויות תשואה³. בתוכניות ביטוח שאינן מזכות/מחייבות את המבוטח בבונוס/מאלוס לפי תוצאות ההשקעות של החברה יש לכלול עתודה זו בעתודה שאינה תלויות תשואה.
3. עתודות בגין תביעות עיתיות - הקריטריון לחלוקה הוא: בתביעות בהן התשלום צמוד לתוצאות ההשקעות של החברה יש לכלול עתודה זו כעתודה תלויות תשואה. בתביעות בהן התשלום אינו צמוד לתוצאות ההשקעות של החברה יש לכלול עתודה זו בעתודה שאינה תלויות תשואה. בתביעות הצמודות למדד ב- 24 חודשי התשלום הראשוניים (תקופה התשלום הראשונה) ורק לאחר מכן צמודות לתוצאות ההשקעות של החברה יש לפצל את העתודה בין עתודה שאינה תלויות תשואה - בגין התקופה הראשונה לבין עתודה תלויות תשואה - בגין יתר תקופת התשלום.
4. תביעות תלויות - אינן תלויות תשואה.
5. עתודות IBNR - הקריטריון לחלוקה הוא סיווג העתודה לאחר דיווח התביעה. כלומר, באם לאחר דיווח התביעה העתודה הינה תלויות תשואה (ע"פ ההגדרות שהובאו לעיל) אזי גם טרם הדיווח עתודת ה-IBNR תהיה תלויות תשואה ולהיפך.
6. עתודות אחרות - בד"כ אינן תלויות תשואה.

³ גם בתוכניות לביטוח אובדן כושר עבודה בפרמיה קבועה אשר הוכנס לתנאי הפוליסה מנגנון של בונוס/מאלוס רק מעל תשואה של 5% ומתחת לתשואה של 0%, יש להתייחס לעתודה בגין תוכניות אלו כתלויות תשואה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
200X-2	200X-1	200X		
אלפי ש"ח				
				פרמיות שהורווחו ברוטו
			26	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
			27	פרמיות שהורווחו בשייר
			28	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
			29	הכנסות מדמי ניהול
			30	הכנסות מעמלות
				הכנסות אחרות
				סך כל ההכנסות
				תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
				חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
			31	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
			32	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
			33	הוצאות הנהלה וכלליות
			35	הוצאות אחרות
			36	הוצאות מימון
				סך כל ההוצאות
				חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
			22	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
				מסים על הכנסה
			37	רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
				רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו, נטו
				רווח(הפסד) לתקופה
				מיוחס ל:
				בעלי המניות של החברה
				זכויות המיעוט
				רווח (הפסד) לתקופה
			38	רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)
				רווח(הפסד) בסיסי
				רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
				רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו
				רווח (הפסד) למניה בסיסי
				רווח (הפסד) מדולל
				רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
				רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו
				רווח (הפסד) למניה מדולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור
200X -2	200X -1 אלפי ש"ח	200X	
			רווח (הפסד) לתקופה
			7 הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע, נטו שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
			שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
			הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
			23 רווחים (הפסדים) אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים
			8 חלק הקבוצה ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
			רווח/הפסד נטו מגידור השקעה נטו בפעילות חוץ הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
			רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו
			אחר
			22 מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
			סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה
			מיוחס ל: בעלי המניות של החברה זכויות שאינן מקנות שליטה רווח (הפסד) כולל לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור
200X -2	200X -1	200X	
אלפי ש"ח			
			פרמיות שהורווחו ברוטו
			פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
			26 פרמיות שהורווחו בשייר
			27 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
			28 הכנסות מדמי ניהול
			29 הכנסות מעמלות
			30 הכנסות אחרות
			סך כל ההכנסות
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
			ברוטו
			חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
			בגין חוזי ביטוח
			31 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
			בשייר
			32 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
			33 הוצאות הנהלה וכלליות
			35 הוצאות אחרות
			36 הוצאות מימון
			סך כל ההוצאות
			חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת
			השווי המאזני
			22 רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
			מסים על הכנסה
			37 רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
			רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו, נטו
			רווח(הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר:
			7 הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע, נטו
			שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
			למכירה
			שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
			למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
			הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
			למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
			23 רווחים (הפסדים) אקטוארים מתוכנית הטבה מוגדרת לעובדים
			8 חלק הקבוצה ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות המטופלות
			לפי שיטת השווי המאזני
			רווח (הפסד) נטו מגידור השקעה נטו בפעילות חוץ
			הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור
200X -2	200X -1	200X	
אלפי ש"ח			
			הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
			העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו
			אחר
			מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
			22
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס
			סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה
			רווח (הפסד) לתקופה מיוחס ל:
			בעלי המניות של החברה
			זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח (הפסד) לתקופה
			רווח (הפסד) כולל לתקופה מיוחס ל:
			בעלי המניות של החברה
			זכויות שאינן מקנות שליטה
			רווח (הפסד) כולל לתקופה
			<u>רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח)</u>
			רווח (הפסד) בסיסי:
			רווח (הפסד) מפעילות נמשכות
			רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו
			רווח (הפסד) למניה בסיסי
			רווח (הפסד) מדולל:
			רווח (הפסד) מפעילות נמשכות
			רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו
			רווח (הפסד) למניה מדולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

הנחיות בנוגע לדוח רווח והפסד:

א. פרמיות שהורווחו ברוטו -

1. פרמיות ברוטו יוצגו בסכום כולל לפני ביטוח משנה לפני ניכוי עמלות ולאחר ניכוי הנחות למבוטחים, השתתפות ברווחים ששולמו למבוטחים ושינוי בהפרשה להשתתפות ברווחים למבוטחים;
  2. פרמיות שהורווחו יוצגו לאחר ניכוי השינוי בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה. ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה תשקף את יתרת דמי הביטוח שנזקפו להכנסות המתייחסים לתקופת הביטוח שלאחר תאריך המאזן וזאת בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי חישוב הפרשות לתביעות עתידיות בביטוח כללי), התשמ"ה - 1984. השינוי בהפרשה לעתודה לחשיפה (Unexpired risk & premium deficiency) ייכלל בסעיף שינוי בהתחייבויות ביטוחיות;
  3. בביטוח חיים - ייכללו פרמיות אשר הגיע מועד גבייתן, למעט תקבולים בגין חוזי השקעה;
  4. בביטוח רכב חובה פרמיות ירשמו לאחר ניכוי הסכומים שהועברו לקרנית - קרן פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, לרבות סכומים שהועברו לקופות החולים בגין שירותים רפואיים הכלולים בסל הבריאות.
- ב. פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה - בסעיף זה ייכללו פרמיות שהועברו למבטחי משנה (החישוב יעשה על בסיס מצטבר), לאחר ניכוי השינוי בחלקו של מבטח המשנה בהפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.**
- ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון - בסעיף זה ייכללו הכנסות מהשקעות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לרבות דמי גביה ודמי אשראי.
  - ד. הכנסות מדמי ניהול - בסעיף זה ייכללו סכומי הכנסות מדמי ניהול הנובעים מחוזי ביטוח, חוזי השקעה, וניהול קרנות פנסיה וקופות גמל וכן דמי ניהול מפעולות שאינן ביטוחיות.
  - ה. הכנסות מעמלות - בסעיף זה ייכללו הכנסות מעמלות מסוכנויות ביטוח וממבטחי משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה. העמלות ממבטחי משנה יכללו עמלת רווחים.
  - ו. תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה - בסעיף זה ייכללו שינויים בהתחייבויות ביטוחיות (למעט שינויים בפרמיה שטרם הורווחה), שינויים בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בגין רווחי ההשקעה ותשלומים בגין חוזי ביטוח לרבות הוצאות ישירות ליישוב התביעות וכן הוצאות עקיפות (הנהלה וכלליות) ליישובן ובניכוי שיבובים שנתקבלו ושינויים ביתרת שיבובים לקבל. בין היתר ייכללו בסעיף זה:
    1. חלק מהתשלומים המתייחס לתקופת הדוח בגין שירותי גריה, תיקונים וכד' הנרכשים מספקים על בסיס שנתי;
    2. תשלומים למימון מאגרי מידע;
    3. תשלומים למימון פעולות ציבוריות לצמצום גניבות כלי רכב ו/או לאיתורם.
- ז. עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות -**
1. בסעיף זה ייכללו דמי עמלה והוצאות הנהלה וכלליות הנזקפות להוצאות הרכישה בצירוף השינוי ביתרת הוצאות רכישה נדחות, ברוטו;
  2. דמי עמלה ייכללו את הסכומים ששולמו ו/או נצברו לסוכני ביטוח, בנקים למשכנתאות השתתפות בהוצאות או כל הוצאה אחרת במישרין או בעקיפין.

סה"כ הון	זכויות מיעוט	מיוחס לבעלי מניות החברה									
		סה"כ	יתרת עודפים	מניות באוצר	קרנות הון אחרות ⁶	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה	קרן הון עם בעל שליטה	שטרי הון צמיתים	כתבי אופציה	פרמיה על מניות	הון מניות

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-1
 סך הכנסות (הוצאות) שנוקפו ישירות להון העצמי
 רווח (הפסד) לתקופה
 סה"כ הכנסות (הוצאות) שהוכרו הנפקת מניות
 תקבולים בגין אופציית המרה בהנפקת אגרות חוב ניתנות להמרה (בניכוי הוצאות הנפקה)
 המרת אגרות חוב להמרה במניות תשלום מבוסס מניות
 דיבידנד ששולם למחזיקי ההון של החברה רכישת זכויות המיעוט
 רכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה
 יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

⁶ ייתכנו קרנות הון נוספות כגון: קרן הערכה מחדש של רכוש קבוע, קרן תרגום של פעילויות חוץ.

סה"כ הון	זכויות מייעוט	מיוחס לבעלי מניות החברה									
		סה"כ	יתרת עודפים	מניות באוצר	קרנות הון אחרות ⁷	קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה אלפי ש"ח	קרן הון עם בעל שליטה	שטרי הון צמיתים	כתבי אופציה	פרמיה על מניות	הון מניות

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-2
 סך הכנסות (הוצאות) שנוקפו ישירות להון העצמי
 רווח (הפסד) לתקופה
 סה"כ הכנסות (הוצאות) שהוכרו הנפקת מניות
 תקבולים בגין אופציית המרה בהנפקת אגרות חוב ניתנות להמרה (בניכוי הוצאות הנפקה)
 המרת אגרות חוב להמרה במניות תשלום מבוסס מניות
 דיבידנד ששולם למחזיקי ההון של החברה רכישת זכויות המיעוט
 רכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-2

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

⁷ ייתכנו קרנות הון נוספות כגון: קרן הערכה מחדש של רכוש קבוע, קרן תרגום של פעילויות חוץ.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			נספח	
200X-2	200X-1 אלפי ש"ח	200X		
				תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			א	לפני מיסים על הכנסה
				מס הכנסה ששולם
				מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות שוטפת
				תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
				השקעה בחברות מוחזקות
			ד	מזומנים שנגרעו בשל רכישת חברה מאוחדת שאוחדה לראשונה
			ה	תמורה מממוש השקעה בחברה מאוחדת שאוחדה בעבר
				רכישת זכויות מייעוט
				השקעה ברכוש קבוע
				השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
				השקעה בהשקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח ⁸
				תמורה מהשקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח
				מתן הלוואות לחברות מוחזקות ⁹
				דיבידנד שהתקבל מחברה מוחזקת ¹⁰
				תמורה מממוש רכוש קבוע
				תמורה מממוש השקעות בחברות מוחזקות
				תמורה מממוש נכסים בלתי מוחשיים
				מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות השקעה
				תזרימי מזומנים מפעילות מימון¹¹
				תמורה מהנפקת הון בניכוי הוצאות הנפקה
				מכירת (רכישת) מניות באוצר
				תמורה מממוש כתבי אופציה
				תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי
				התחייבויות נדחים בניכוי הוצאות הנפקה
				תקבולים מהמיעוט
				קבלת הלוואות מבנקים ואחרים
				פירעון הלוואות מבנקים ואחרים
				שינוי באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים ואחרים, נטו
				דיבידנדים ששולמו
				מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות מימון
				השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים¹²
				עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
			ב	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
			ג	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה¹³
				הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

⁸ במידה והחברה המוחזקת שאינה חברת ביטוח עוסקת בפעילות בניירות ערך באופן תדיר, ניתן להציג השקעות ומכירות בנטו במסגרת הפעילות השוטפת.
⁹ ההפרדה בין "השקעה בחברות מוחזקות" ל"מתן הלוואות לחברה מוחזקת" תיעשה על-ידי חברות שפיצלו סעיף זה בגוף המאזן.
¹⁰ ניתן להציג שורה זו גם במסגרת הפעילות השוטפת.
¹¹ ניתן להציג סעיפים בנטו במידה ועומד בדרישות סעיפים 22-24 בתקן.
¹² השפעת תנודות בשער החליפין מתייחסות הן ליתרות מזומנים המוחזקות על ידי פעילויות חוץ והן ליתרות מטבע חוץ, המוחזקות על ידי הקבוצה
¹³ משיכות יתר מבנק, הנפרעות לפי דרישה ומהוות חלק אינטגרלי מניהול המזומנים של הקבוצה, מסווגות בדוח תזרים מזומנים כמזומנים ושווי מזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

נספח א - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מסים על ההכנסה (1)

רווח (הפסד) לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

חלק החברה ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות^{14,15}:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות אחרות

הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות

הפסד (רווח) מממוש: רכוש קבוע חברות מוחזקות נכסים בלתי מוחשיים נדל"ן להשקעה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר

ירידת (עליית) ערך בגין נכסים בלתי מוחשיים

ירידת (עליית) ערך השקעות בחברות מוחזקות

פחת והפחתות: רכוש קבוע נכסים בלתי מוחשיים

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

¹⁴ לרבות הפרשי שער חליפין בגין השקעות אחרות ויתרות מזומנים ושווי מזומנים.
¹⁵ לרבות רווחים מהשקעות פיננסיות על ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח.

נספח א - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על הכנסה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

שינוי בעסקאות תשלום מבוסס מניות

שינוי בנכסי ביטוח משנה שינוי בהוצאות רכישה נדחות

הוצאות מיסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה: רכישת נדל"ן להשקעה תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר: רכישת נדל"ן להשקעה תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

פרמיות לגבייה חייבים ויתרות חובה זכאים ויתרות זכות התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו

סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על הכנסה

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות, הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

(2) במסגרת הפעילות השוטפת הוצגה ריבית שהתקבלה בסכום של XX אלפי ש"ח (שנה קודמת- XX אלפי ש"ח) וריבית ששולמה בסכום של XX אלפי ש"ח (שנה קודמת- XX אלפי ש"ח).

(הערה- ניתן להציג ריבית ששולמה גם במסגרת פעילות המימון).

(הערה - ניתן להציג ריבית ששולמה/התקבלה גם בתוך דוח התזרים עצמו, לדוגמא במסגרת הפעילות השוטפת)

(3) במסגרת הפעילות השוטפת הוצג דיבידנד שהתקבל מהשקעות פיננסיות בסכום של XX אלפי ש"ח (שנה קודמת- XX אלפי ש"ח).

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

200X-2	200X-1	200X
	אלפי ש"ח	

נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
מזומנים ושווי מזומנים אחרים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

**נספח ד' - מזומנים שנגרעו בשל רכישתן של חברות
מאוחדות¹⁶**

נכסים והתחייבויות בעת השליטה:

רכוש קבוע

סכומים לקבל

מס נדחה

התחייבויות לזמן ארוך

זכויות מיעוט

עודף עלות הרכישה על ההון העצמי

**נספח ה' - תמורה ממימוש השקעה בחברה מאוחדת
שאוחדה בעבר¹⁷**

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

¹⁶ בהתאם לתקינה, מידע זה צריך להיות מוצג במסגרת הבאורים לדוחות הכספיים. יחד עם זאת, ניתן להציג את המידע גם במסגרת נספח זה.
¹⁷ כאן יוצג גילוי על נכסים והתחייבויות שנגרעו בתמורה למזומן.

- באור 1 - : כללי
- באור 2 - : מדיניות חשבונאית
- באור 3 - : מגזרי פעילות

הנחיות בנוגע לבאור מגזרים :

א. כללי -

להלן הנחיות בנוגע לגילוי הנדרש אודות מגזרי פעילות. במסגרת הבאורים יש לתת גילוי אודות אופן החלוקה למגזרים של תוצאות ענפי הביטוח השונים לרבות ייחוס התוצאות בגין כיסויים נוספים (ריידרים). להלן דוגמא למידע שעל החברה לכלול בגין מגזרי הפעילות בהם היא פועלת.

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים :

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרן השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח בריאות¹⁸

מגזר ביטוח בריאות מרכז את כל פעילות הקבוצה בביטוח בריאות – המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים השתלות, ביטוח שיניים ועוד.

3. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים, ענפי חבויות אחרים וענף בריאות זמן קצר¹⁹.

החברה תפרט את הענפים הכלולים בכל אחת מקבוצות הביטוח הכללי. להלן דוגמא :

- ענף רכב חובה
ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.
- ענף רכב רכוש
ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.
- ענפי חבויות אחרים
ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.
- ענפי רכוש ואחרים
יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות, לרבות _____ על החברה לפרט את הענפים הכלולים
- ענפי בריאות זמן קצר
ענפי בריאות המספקים כיסוי לזמן קצר והכוללים: תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל, עובדים זרים.

¹⁸ יינתן רק בחברות המדווחות על הבריאות כמגזר נפרד.

¹⁹ יינתן רק בחברות בהן קיימת פעילות מהותית בענף בריאות זמן קצר

באור 3 : - מגזרי פעילות (המשך)

ב. מגזר בר דיווח -

1. עסקי חברות הביטוח מורכבים מענפי ביטוח שונים אשר מהווים רכיבים עסקיים של החברה. מכאן, שעל חברת הביטוח לבחון אילו מענפי הביטוח בהם היא עוסקת מהווים מגזרים בני דיווח ועבורם לפרט את המידע הנדרש. לצורך בחינת המהותיות יש לאחד ענפים בעלי מאפיינים דומים משמעותית. עיקרון המהותיות צריך להישקל הן על סמך קריטריונים איכותיים והן על סמך קריטריונים כמותיים כדוגמת דמי ביטוח, רווחיות והתחייבויות ביטוחיות.
מבלי לגרוע מן האמור לעיל, יש מקום לתת גילוי נפרד לפעילות ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ופעילות ביטוח כללי.
  2. בריאות - על כל חברה לבחון האם המבחנים שנקבעו בתקינה (לרבות הספים הכמותיים) מצביעים על כך כי יש לדווח על עסקי הבריאות או חלקם כמגזר נפרד. במידה והתשובה לכך היא חיובית הרי שתוצאות מגזר זה ידווחו בנפרד בנוסף על הדיווח על ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ועסקי הביטוח הכללי בנפרד.
כאשר המבחנים שנקבעו בתקינה אינם מחייבים דיווח על עסקי הבריאות כמגזר נפרד, עסקי בריאות לזמן קצר (תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל, עובדים זרים) ידווחו במסגרת עסקי ביטוח כללי ואילו ענפי הבריאות לזמן ארוך ידווחו במסגרת ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח. הבחנה זאת הינה עקבית לכללים שנקבעו ביחס לענפי הבריאות הנמצאים בתחולת העסקים הכלולים לצורך חישוב הערך הגלום (Embedded value) של חברת הביטוח.
  3. גמל ופנסיה - לאור המאפיינים הדומים בין מוצרים אלו ובין מוצרי ביטוח חיים בסדרה מקיפה של בחינות, מוצרים אלו ייכללו במסגרת מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח, תוך מתן פירוט נפרד אודות נתונים אלה.
- ג. בנוסף מקום בו החברה עומדת ברף הדרישה לפי התקינה, יש לתת גילוי גם על בסיס גיאוגרפי.

באור 3 - : מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X

סה"כ	התאמות וקיזוזים	לא מיוחס		בריאות	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
		אלפי ש"ח			
					פרמיות שהורווחו ברוטו פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה פרמיות שהורווחו בשייר
					רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות הכנסות אחרות
					סך כל ההכנסות
					תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות אחרות הוצאות מימון
					סך כל ההוצאות
					חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
					רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה
					סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 200X

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות		בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
		אלפי ש"ח			

נכסים

נכסים לא מוחשיים
 הוצאות רכישה נדחות
 השקעות בחברות כלולות
 השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
 השקעות פיננסיות אחרות
 נכסי ביטוח משנה
 פרמיות לגבייה
 נכסים אחרים

סך כל הנכסים

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
 התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
 התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

באור 3 : - מגזרי פעילות (המשך)

א'. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X

רכב חובה	רכב רכוש	ענפי רכוש ואחרים (*) אלפי ש"ח	ענפי חבויות אחרים (*)	בריאות ז"ק ²⁰	סה"כ
<p>פרמיות ברוטו פרמיות ביטוח משנה פרמיות בשייר שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורוחה, בשייר</p>					
<p>פרמיות שהורוחו בשייר</p> <p>רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות הכנסות אחרות</p>					
<p>סך כל ההכנסות</p> <p>תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות אחרות הוצאות מימון</p>					
<p>סך כל ההוצאות</p> <p>חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני</p>					
<p>רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה</p>					
<p>התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 31.12.200X</p>					
<p>(*) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח _____ אשר הפעילות בגינם מהווה X% מסך הפרמיות בענפים אלו.</p> <p>ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח _____ אשר הפעילות בגינם מהווה X% מסך הפרמיות בענפים אלו.</p>					

²⁰ יינתן גילוי נפרד רק בחברות בהן הפעילות בתחום בריאות מהותי, במידה והפעילות איננה מהותית היא תיכלל באחר.

באור 3 : - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X			
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה אלפי ש"ח	גמל
			פרמיות שהורווחו ברוטו
			פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
			פרמיות שהורווחו בשייר
			רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
			הכנסות מדמי ניהול
			הכנסות מעמלות
			הכנסות אחרות
			סך כל ההכנסות
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
			וחוזי השקעה ברוטו
			חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי
			בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
			תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
			וחוזי השקעה בשייר
			עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
			הוצאות הנהלה וכלליות
			הוצאות אחרות
			הוצאות מימון
			סך כל ההוצאות
			חלק הקבוצה ברווחי (הפסדי) חברות
			מוחזקות הכלולות לפי שיטת השווי המאזני
			רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

באור 4 : - צירופי עסקים²¹

רכישת חברה X בע"מ

ביום 1 באפריל, 200X (מועד הרכישה) רכשה החברה / החברה המאוחדת 100% מזכויות ההצבעה של חברה X בע"מ, שהינה חברה פרטית הפועלת בישראל ומתמחה _____ . העסקה טופלה בשיטת הרכישה בהתאם ל-IFRS 3. חלקה של הקבוצה ברווח של חברה X בתשעת החודשים עד ליום 31 בדצמבר 200X, הסתכם לסך של _____ אלפי ש"ח. ההנהלה מעריכה כי אילו נעשתה הרכישה כבר ביום 1 בינואר 200X, סכום ההכנסות בדוח הרווח והפסד המאוחד היה בסך של _____ אלפי ש"ח והרווח המאוחד לתקופה היה מגיע לסך של _____ אלפי ש"ח.²²

הדוחות הכספיים כוללים את איחוד תוצאות הפעולות של חברה א בע"מ החל ממועד הרכישה.

השווי ההוגן של הנכסים המזוהים וההתחייבויות המזוהות של חברה X בע"מ ויתרתם בדוחות הכספיים למועד הרכישה, הינם כדלקמן :

ערך בספרי הנרכשת לפני הרכישה	שווי הוגן
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

נכסים בלתי מוחשיים
רכוש קבוע
נדל"ן להשקעה
נכסי מסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה
השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווי מזומנים

התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פיננסיות
התחייבויות תלויות (באור _____)
זכויות מיעוט

נכסים נטו
מוניטין הנוצר ברכישה
סך עלות הרכישה

החברה ביצעה יחוס זמני של עלות הרכישה בהתייחס לשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות שנרכשו במסגרת צירוף עסקים. תמורת הרכישה וכן שווים ההוגן של הנכסים וההתחייבויות שנרכשו ניתנים להתאמה עד שנים עשר חודשים ממועד הרכישה. במידה ורלוונטי, במועד הייחוס הסופי ההתאמות מבוצעות בדרך של הצגה מחדש של מספרי ההשוואה שדווחו בעבר לפי הייחוס הזמני.

העלות הכוללת של צירוף העסקים הסתכמה לסך של _____ אלפי ש"ח וכללה תשלום במזומן בסך של כ- _____ אלפי ש"ח, חוב לשלם בסך של כ- _____ אלפי ש"ח, הנפקת מניות רגילות בשווי הוגן כולל של כ- _____ אלפי ש"ח (אשר מייצג את המחיר המצוטט של מניית החברה במועד הרכישה) וכן סך של כ- _____ אלפי ש"ח בגין עלויות המיוחסות ישירות לעסקת צירוף העסקים.

²¹ הביאור מתייחס לצירוף עסקים מול צדדים שלישיים שאינם תחת שליטה משותפת.

²² בהתאם ל-IFRS 3 אם מתן גילוי בדבר תוצאות פעילות הנרכשת ממועד הרכישה או נתוני פרופורמה באשר להכנסות ולרווח כנדרש אינו ישיר יש לתת גילוי לעובדה זו לסיבה בגינה לא ניתן להציג מידע כאמור.

באור 4: - צירופי עסקים (המשד)עלות הרכישהאלפי ש"ח

מזומן ששולם
זכאים בגין רכישה
מניות שהונפקו, בשווי הוגן
עלויות רכישה ישירות

סך הכל

מזומנים אשר נבעו מהרכישה/שימשו לרכישה

מזומנים ושווי מזומנים בחברה הנרכשת למועד הרכישה
מזומנים ששולמו

מזומנים, נטו

דוגמא בלבד

החל ממועד הרכישה, חברה א בע"מ תרמה _____ אלפי ש"ח לרווח הנקי המאוחד. במידה וצירוף העסקים היה מתבצע בתחילת השנה, הרווח הנקי המאוחד היה מסתכם לסך של _____ אלפי ש"ח ומחזור ההכנסות המאוחד היה מסתכם לסך של _____ אלפי ש"ח²³.

בתקופה שלפני הרכישה, חברה א בע"מ החליטה לממש _____ (לפרטים נוספים, ראה באור _____). ההפרשה לשינוי מבני אשר הוכרה לעיל, מייצגת התחייבות קיימת של חברה א בע"מ לשינוי מבני, אשר נוצרה בתקופה שלפני צירוף העסקים ואשר ביצעו אינו מותנה ברכישה על ידי החברה/החברה המאוחדת.

המוניטין שנוצר ברכישה מיוחס להטבות החזויות הנובעות מהסינרגיה של שילוב הפעילויות של החברה והחברה הנרכשת.

דוגמא בלבד

באור שיוצג בשנת 2009 לגבי צירוף עסקים שבמועד רכישתו בשנת 2008 בוצע יחוס זמני של עלות הרכישה לנכסים והתחייבויות שנרכשו במסגרת צירוף העסקים

ביום 1 בדצמבר, 2008, החברה / החברה המאוחדת רכשה 80% ממניות ההצבעה בחברה Y בע"מ, חברה שמושבה בספרד, ומתמחה ב_____.

²³ אם ישנן הנחות פרופורמיה שמשפיעות על נתונים אלה, יש לציין.

באור 4 - צירופי עסקים (המשך)

השווי ההוגן של הנכסים המזוהים וההתחייבויות המזוהות של חברה Y בע"מ ויתרתם בדוחות הכספיים למועד הרכישה, הינם כדלקמן:

שוי הוגן (הוצג מחדש)	יתרה בדוחות הכספיים
אלפי ש"ח	

נכסים בלתי מוחשיים
רכוש קבוע
נדל"ן להשקעה
נכסי מסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה
השקעות פיננסיות אחרות
מזומנים ושווי מזומנים
התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פיננסיות
התחייבויות תלויות (באור __)
זכויות מיעוט

_____	_____
=====	_____
_____	=====

נכסים נטו שנרכשו
מוניטין הנובע מרכישה (באור __)

תמורה, שולמה במזומן

מזומנים אשר נבעו מהרכישה/שימשו לרכישה:

אלפי ש"ח

מזומנים ושווי מזומנים בחברה הנרכשת למועד הרכישה
מזומנים ששולמו

_____

=====

מזומנים, נטו

קביעות השווי ההוגן ליום 31 בדצמבר, 2008 היו זמניות כיוון שהערכת השווי של המקרקעין בבעלות חברה בע"מ טרם התקבלה עד למועד אישור הדוחות הכספיים לשנת 2008.

הערכת שווי של המקרקעין התקבלה בחודש אפריל 2009 והעידה על כך שהשווי ההוגן ליום הרכישה היה בסך של _____ אלפי ש"ח, עלייה של _____ אלפי ש"ח לעומת השווי ההוגן הזמני שהוצג בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2008.

נתוני שנת 2008, המהווים מספרי השוואה בדוחות הכספיים הוצגו מחדש על מנת לשקף את התאמת השווי ההוגן כאמור. עקב העלייה בשווי המקרקעין בסך של _____ אלפי ש"ח, חלה עלייה בהתחייבות מסים נדחים בסך של _____ אלפי ש"ח וכן עלייה של _____ אלפי ש"ח בזכויות המיעוט.

כתוצאה מכך, סכום המוניטין שנבע מהרכישה ירד ב- _____ אלפי ש"ח, והסתכם בסך של _____ אלפי ש"ח. הגידול בהוצאות פחת בגין המקרקעין החל ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר, 2008 לא היה מהותי.

באור 5 -

נכסים בלתי מוחשיים

מוניטין	הפרשים מקוריים המיוחסים לשווי תיקי ביטוח	דמי ניהול עתידיים	מותג אלפי ש"ח	תוכנות מחשב	אחר	סה"כ
---------	--	-------------------	---------------	-------------	-----	------

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-1 תוספות(*)
 חברה שאוחדה לראשונה (באור __)
 נכסים מיועדים למימוש (באור __)
 הערכות מחדש (באור __) גריעות
 התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1 תוספות *
 חברה שאוחדה לראשונה (באור __)
 נכסים מיועדים למימוש (באור __)
 הערכות מחדש (באור __) גריעות
 התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

הפחתה שנצברה והפסדים מירידת ערך שנצברו

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-1 הפחתה שהוכרה במהלך השנה
 ירידת ערך (באור __) נכסים מיועדים למימוש (באור __) גריעות
 התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1 הפחתה שהוכרה במהלך השנה
 ירידת ערך (באור __) גריעות
 נכסים מיועדים למימוש (באור __) התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1

ערך בספרים נטו

ביום 31 בדצמבר, 200X

ביום 31 בדצמבר, 200X-1

(*) תוספות בגין תוכנות מחשב כוללות תוספות בגין פיתוח עצמי: בשנת 200X בסך אלפי ש"ח ובשנת 200X-1 בסך אלפי ש"ח.

באור 5 : - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

לפי IAS 36 לצורך בחינה לירידת ערך, מוניתין שנרכש בצירוף עסקים, יוקצה ממועד הרכישה לכל אחת מהיחידות המניבות-מזומנים של הרוכש ללא קשר אם נכסים אחרים או התחייבויות אחרות של הגוף שנרכש שויכו ליחידות אלה. כל יחידה אליה הוקצה מוניתין כאמור לעיל:
 (א) תייצג את הרמה הנמוכה ביותר בישות שבה קיים מעקב על המוניתין לצרכי הנהלה פנימיים; וכן
 (ב) לא תהיה גדולה ממגזר פעילות.
 דרישות הגילוי, מפורטות בסעיף 134 לתקן, ומתייחסות למוניתין שהוקצה ליחידה מניבת מזומנים אם הוא משמעותי. הנוסח להלן מובא כדוגמא בלבד לדרישות הגילוי:

ירידת ערך מוניתין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים לא מוגדר

לצורך בחינת ירידת ערך של מוניתין ונכסים בלתי מוחשיים (להלן - "הנכסים") בעלי אורך חיים לא מוגדר הוקצו הנכסים ליחידות מניבות מזומנים הבאות:

- יחידה א'.
- יחידה ב'.
- יחידה ג'.
- יחידה ד'.

להלן הערך בספרים של המוניתין והנכסים הבלתי מוחשיים בעלי אורך חיים לא מוגדר, האמורים לעיל, שהוקצה לכל אחד מהמגזרים הבאים:

נכסים בלתי מוחשיים		מוניתין	
בעלי אורך חיים לא מוגדר			
200X-1	200X	200X-1	200X
אלפי ש"ח			

יחידה מניבת מזומנים:

- א'
- ב'
- ג'
- ד'

לצורך בחינת ירידת ערך של הנכסים הבלתי מוחשיים יש לבחון אם הסכום בר ההשבה של היחידה עולה על ערכה בספרים. אם כן - היחידה והנכסים שהוקצו לה יחשבו כבלתי פגומים בערכם. אם הערך בספרים של היחידה עולה על הסכום בר ההשבה שלה החברה מכירה בהפסד מירידת ערך.

דוגמא:

הסכום בר ההשבה של יחידה מניבת מזומנים א' נקבע על בסיס אומדן תזרים המזומנים העתידי של דמי הניהול בניכוי עלויות הניהול. שיעור הניכיון לפני מס לפיו הוונו תזרימי המזומנים, המותאם לסיכון הספציפי של החברה, הינו ____%. תחזיות תזרימי המזומנים נאמדו תוך שימוש בשיעור צמיחה של ____% שמהווה את שיעור הצמיחה הממוצע לטווח ארוך המקובל בענף.

באופן דומה יש להסביר כיצד נקבע הסכום בר ההשבה של כל יחידה מניבת מזומנים אליה יוחס המוניתין.

הנחות המפתח ששימשו בחישוב שווי השימוש²⁴

החישוב של שווי השימוש של עסקי הביטוח הכללי מתבסס על הנחות הבאות (דוגמא בלבד, יש לבחור בהנחות העיקריות):

- שיעור ריבית ההיוון.
- שיעור התשואה על ההשקעות
- שיעור הצמיחה לתקופה מעל 5 שנות התקציב.
- שיעור הוצאות ההנהלה והכלליות.
- שיעור התביעות.

²⁴ יש לפרט את הנחות המפתח העיקריות שאליהן שווי השימוש רגיש ביותר.

באור 5 : - נכסים בלתי מוחשיים (המשך)

ניתוחי רגישות לשינויים בהנחות

לפי סעיף 136(ו) ל- IAS 36 אם יש אפשרות סבירה שהנחת מפתח, שהיוותה בסיס לקביעת הסכום בר-ההשבה של היחידה, תשתנה ושינוי זה היה גורם לערך בספרים של היחידה להיות גבוה מהסכום בר-ההשבה שלה, אזי יש לתת גילוי לעניינים הבאים:

- (i) הסכום שבו הסכום בר-ההשבה של היחידה גבוה מערכה בספרים.
- (ii) השווי שיוחס להנחת המפתח.
- (iii) הסכום שבו יש לשנות את השווי שיוחס להנחת המפתח, לאחר התחשבות בהשפעות משמעותיות כלשהן של אותו שינוי על משתנים אחרים ששימשו למדידת סכום בר-השבה, על מנת שהסכום בר-ההשבה של היחידה יהיה שווה לערכה בספרים.

באור 6 - הוצאות רכישה נדחות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (*)
 ביטוח בריאות (**)
 ביטוח כללי

_____	_____
=====	=====

ב. התנועה בהוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח ובביטוח בריאות:

סה"כ	בריאות (**) אלפי ש"ח	ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (*)
------	-------------------------	----------------------------------

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-1
 תוספות:
 עמלות רכישה
 הוצאות רכישה אחרות
 סה"כ תוספות
 הפחתה שוטפת
 הפחתה בגין ביטולים

_____	_____	_____
_____	_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1
 תוספות
 עמלות רכישה
 הוצאות רכישה אחרות
 סה"כ תוספות
 הפחתה שוטפת
 הפחתה בגין ביטולים

_____	_____	_____
_____	_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

=====	=====	=====
-------	-------	-------

(*) במידה והוצאות הרכישה הנדחות בגין ניהול נכסים (חוזי השקעה, קרנות פנסיה וקופות גמל) הינן מהותיות, יינתן מידע נפרד בגינם.
 (**) יינתן גילוי רק בחברות המדווחות על הבריאות כמגזר נפרד.

באור 7: - רכוש קבוע

א. הרכב ותנועה²⁵:

שנת 200X

קרקע(*) ובנייני משרדים	מכונות וציוד	כלי רכב	ציוד וריהוט משרדי	שיפורים במושכר	סה"כ
אלפי ש"ח					
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____

עלות

יתרה ליום 1 בינואר, 200X
תוספות במשך השנה
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
חברה שאוחדה לראשונה
גריעות במשך השנה
גריעות בגין סיווג נכסים מיועדים
למימוש
העברה לנדל"ן להשקעה
חברה שהופסק איחודה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

פחת שנצבר

יתרה ליום 1 בינואר, 200X
תוספות במשך השנה
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
תוספות בגין חברה שאוחדה
לראשונה
גריעות במשך השנה
גריעות בגין סיווג נכסים מיועדים
למימוש
קיצוז פחת שנצבר על רכוש שהועבר
לנדל"ן להשקעה
הוצאות פחת
חברה שהופסק איחודה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

יתרת עלות מופחתת

הפרשה לירידת ערך²⁶

יתרת עלות מופחתת ליום
31 בדצמבר, 200X

(*) הקרקע נמצאת בבעלות מלאה של הקבוצה. חלק מזכויות הבעלות וזכויות החכירה בארץ ובחול
טרם נרשמו על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין מהסיבה _____.

²⁵ אם בוצעה הערכה מחדש יש לעדכן את ביאור התנועה וכן לתת מידע נוסף.
²⁶ כאשר התנועה מהותית יש לפרט את התנועה בהפרשה לירידת ערך.

באור 7: - רכוש קבוע (המשך)

ב. ירידת ערך של רכוש קבוע דוגמא בלבד

לפני סיווג פעילות חברת _____ בע"מ כפעילות שהופסקה, נאמד סכום בר ההשבה של פריטי רכוש קבוע מסוימים ולא זוהה הפסד מירידת ערך. לאחר הסיווג כאמור, הוכר בשנת 200X-1 הפסד מירידת ערך בסך של _____ אלפי ש"ח זאת על מנת שהיתרה בדוחות הכספיים של פריטי רכוש קבוע מסוימים לא תהיה גבוהה משווי המימוש נטו שלהם.

שווי המימוש נטו של פריטי הרכוש הקבוע נקבע בהתאם להערכת שווי בלתי תלויה אשר התבססה על עסקאות אחרונות בנכסים דומים.

ג. אורך חיים שימושיים

	ליום 31 בדצמבר
200X-1	200X

מבנים
מכונות וציוד

ד. שינוי אומדן חשבונאי

החל מיום 1 בינואר, 200X-1 שונו שיעורי הפחת של המבנים מ-____% ל-____%. השינוי נעשה בהסתמך על חוות דעת מומחים, אשר קבעו את אורך החיים הצפוי של המבנים. הארכת אורך החיים הצפוי של המבנים הינה כתוצאה ממדיניות החברה לגבי עלויות אחזקה ותיקונים של המבנים. כתוצאה מהשינוי האמור קטנו הוצאות הפחת ועלות המכירות השנתיות בכ- _____ אלפי ש"ח ובכ- _____ אלפי ש"ח, בהתאמה.

הוצאות המסים גדלו בכ- _____ אלפי ש"ח, הרווח הנקי בכ- _____ אלפי ש"ח והרווח (הפסד) למניה השתנה מ-____ ש"ח ל-____ ש"ח. כמו כן, הרכוש הקבוע עלה בכ- _____ אלפי ש"ח וההתחייבויות בגין מסים נדחים בכ- _____ אלפי ש"ח.

ה. באשר לשעבודים, ראה באור ____.

באור 8 - השקעות (עודף הפסדים על השקעות) בחברות מוחזקות

א. ההרכב

חברות כלולות	
ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

עלות המניות
 חלק החברה ברווחים (הפסדים) שנצברו ממועד הרכישה, נטו
 חלק החברה בקרנות הון שנוצרו לאחר הרכישה
 התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

_____	_____
-------	-------

השקעות אחרות:

כתבי אופציה

רכיב החוב באגרות חוב הניתנות להמרה במניות
 רכיב ההמרה באגרות חוב הניתנות להמרה במניות
 אגרות חוב

הלוואות ויתרות חובה לזמן ארוך²⁷

תשלומים על חשבון מניות

שטרי הון

_____	_____
-------	-------

_____	_____
-------	-------

בניכוי - הפרשה לירידת ערך (ראה סעיף _____ להלן)

_____	_____
-------	-------

באשר לתנאי הצמדה וריבית של השקעות והלוואות לחברות מוחזקות, ראה באור _____.

ב. תמצית נתונים כספיים לגבי חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, בהתאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי החברה:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

נכסים (*)
 התחייבויות

_____	_____
-------	-------

נכסים נטו

(*) כולל יתרות עודפי עלות ומוניטין.

לשנה שהסתיימה ביום
 31 בדצמבר

200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

חלק הקבוצה בתוצאות הפעולות של החברות
 הכלולות בהתאם לשיעור ההחזקה בהן בתקופה:

_____	_____	_____
-------	-------	-------

הכנסות

רווח (הפסד) לתקופה

_____	_____	_____
-------	-------	-------

מתוכם:

בגין פעילות שהופסקה

_____	_____	_____
-------	-------	-------

²⁷ כאן תכללנה הלוואות שפרעונו אינו צפוי בעתיד הנראה לעין. הלוואות אחרות תוצגנה במסגרת סעיף נכסי חוב ותינתן הפניה.

באור 8 - השקעות (עודף הפסדים על השקעות) בחברות מוחזקות (המשך)

הנחיות:

ניתן לתת את הנתונים במקובץ עבור כל החברות הכלולות.

- מומלץ להציג את הנתונים בגין החברות הכלולות בהתאם לשיעור ההחזקה בהם, אולם, ניתן להציג את הנכסים וההתחייבויות המלאים (100%) כפי שמדווח בדוחות הכספיים של החברות הכלולות. כמו כן, באם רלוונטי, יש לתת גילוי למידע הנ"ל באשר להשקעה בחברה הכלולה:
1. מועד הדיווח של הדוחות הכספיים של החברה הכלולה, כאשר דוחות כאמור משמשים ביישום שיטת השווי המאזני וערוכים למועד דיווח שונה או לתקופת דיווח השונה מתקופת הדיווח של החברה. בנוסף, יש לציין את הסיבה לכך שהחברה משתמשת בדוחות כספיים אשר ערוכים למועד דיווח שונה ולתקופת דיווח שונה;
  2. האופי וההיקף של מגבלות מהותיות כלשהן (כגון אלו הנובעים מדרישות רגולטוריות) על יכולת החברה הכלולה להעביר סכומים לחברה המשקיעה, בין בצורה של דיבידנדים במזומן ובין בצורה של החזר ההלוואות או המקדמות;
  3. במידה והחברה הפסיקה להכיר בחלקה בהפסדי החברה הכלולה, החלק בהפסדי חברה כלולה שלא הוכר בדוחות הכספיים של החברה, הן בתקופה השוטפת והן באופן מצטבר;
  4. סיבת הפסקת יישום שיטת השווי המאזני בגין ההשקעה בחברה הכלולה;
  5. תמצית המידע הכספי בגין חברות כלולות, בין בנפרד ובין בקבוצה, אשר לא טופלו בהתאם לשיטת השווי המאזני למשל, בשל סיווג לפי IFRS 5 או שחלים הפטורים בסעיף 13 ל-28 IAS. מידע כאמור יכלול את סכומי הנכסים נטו, התחייבויות נטו, הכנסות וכן רווח או הפסד.
  6. כאשר חברה מיישמת את שיטת השווי המאזני לגבי חברות ששיעור החזקתה בהן נמוך מ-20%, יש לתת גילוי לסיבות לכך. באופן דומה, כאשר חברה אינה מיישמת את שיטת השווי המאזני לגבי חברות ששיעור החזקתה בהן גבוה מ-20%, יש לתת גילוי לסיבות לכך.

ג. השווי ההוגן של השקעות בחברות כלולות לגביהן קיים מחיר שוק בבורסה

ליום 31 בדצמבר			
200X-1		200X	
שווי הוגן	יתרה	שווי הוגן	יתרה
אלפי ש"ח			
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

מניות
כתבי אופציה
אגרות חוב ניתנות להמרה במניות
אגרות חוב

באור 8 - : השקעות (עודף הפסדים על השקעות) בחברות מוחזקות (המשך)

ד. תמצית נתונים מהדוחות הכספיים של חברות שאוחדו בשיטת האיחוד היחסי

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

חלק הקבוצה במאזן החברות בהתאם לשיעור ההחזקה בהן לתאריך המאזן:

נכסים (*)
התחייבויות

_____	_____
=====	=====

נכסים נטו
(*) כולל יתרות עודפי עלות ומוניטין.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

חלק הקבוצה בתוצאות הפעולות של החברות בהתאם לשיעור ההחזקה בהן בתקופה:

הכנסות

=====	=====
_____	_____

הוצאות

=====	=====
_____	_____

רווח (הפסד) לתקופה (*)

(*) כולל התאמות בגין עודפי עלות.

ה. פרטים בדבר מוניטין אשר נבע מרכישת השקעות בחברות מוחזקות

ליום 31 בדצמבר			
200X-1		200X	
יתרה	סכום מקורי	יתרה	סכום מקורי
אלפי ש"ח			

בגין חברות כלולות
בגין ישויות בשליטה משותפת

_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

באור 8 - : השקעות (עודף הפסדים על השקעות) בחברות מוחזקות (המשך)

1. מידע נוסף בגין חברות מוחזקות

1. רשימת חברות מאוחדות, מאוחדות באיחוד יחסי וכלולות מהותיות:²⁸

ליום 31 בדצמבר			
200X-1		200X	
מניות	מניות	מניות	מניות
המקנות	המקנות	המקנות	המקנות
זכויות	זכויות	זכויות	זכויות
לרווחים	הצבעה	לרווחים	הצבעה
שיעור ההחזקה			

שם החברה

הערה:

יש לתת גילוי על חלק החברה בתביעות תלויות מהותיות שהוגשו כנגד החברה הכלולה.

2. רכישת זכויות המיעוט – דוגמא בלבד²⁹

ביום _____, 200X-1 החברה/ החברה המאוחדת רכשה 7.4% נוספים ממניות ההצבעה בחברה ב בע"מ בתמורה לסכום במזומן של _____ אלפי ש"ח. כתוצאה מכך, עלה שיעור ההחזקה שלה בחברה ב בע"מ ל- 87.4%. ההפרש בסך של _____ אלפי ש"ח בין התמורה ששולמה לבין סכום החלק הנרכש בזכויות המיעוט למועד הרכישה, נזקף למוניטין.

²⁸ אין חובה לתת מידע זה. כמו כן ניתן לחילופין להציגו כנספח לדוחות הכספיים עם הפניה מתאימה.
²⁹ בהתאם לאחת מבין מספר חלופות אפשריות לעסקאות עם המיעוט תוך שימור השליטה. יש ליישם את החלופה שנבחרה באופן עקבי.

באור 9: - נדליין להשקעה - לרבות נדליין להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה

הביאור להלן מתייחס לחברה המציגה נדליין להשקעה על בסיס מודל השווי ההוגן

א. הרכב ותנועה:

200X-1	נדליין להשקעה		200X
	200X	200X-1	
	עבור חוזים תלויי תשואה		
אחר			
אלפי ש"ח			

יתרה ליום 1 בינואר

תוספות במשך השנה

רכישות ותוספות לנכסים קיימים
 עלויות והוצאות שהווננו
 תוספות בגין צירוף עסקים
 העברה מרכוש קבוע

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

סה"כ תוספות

גריעות במהלך השנה

מימושים
 חברה שהופסק איחודה
 העברה לנכסים מיועדים למימוש
 העברה לרכוש קבוע

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

סה"כ גריעות

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

התאמת שווי הוגן

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר

(נוסח סעיף ב' להלן מובא כדוגמא בלבד)

ב. נדליין להשקעה מוצג על בסיס השווי ההוגן כפי שנקבע בהערכת שווי שבוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי שהוא בעל כישורים מקצועיים מוכרים וניסיון רב בנוגע למיקום וסוג הנדליין שהוערך. השווי ההוגן נקבע בהתבסס על עסקאות שנערכו לאחרונה בשוק ביחס לנדליין דומה ובמיקום דומה לזה של הנדליין שבבעלות החברה, וכך/או בהתבסס על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים מהנכס. באמידת תזרימי המזומנים הובא בחשבון הסיכון המובנה שלהם. בחישוב השווי ההוגן השתמש מעריך השווי בשיעורי היוון שבין % ל-____.

הנדליין להשקעה מורכב מפרויקט נדליין מסחרי המושכר לצדדים שלישיים, ומקרקעות המיועדות לבניית מבני תעשייה, אשר עתידים לשמש להפקת דמי שכירות.

ג. באשר לשעבודים, ראה באור _____.

ד. באשר להתקשרויות לרכישת נדליין להשקעה, ראה באור _____.

ה. באשר להתקשרויות המתייחסות לחכירה של נדליין להשקעה, ראה באור _____.

באור 9 - נדליין להשקעה (המשך)

יש לתת גילוי נוסף לסכומי נדליין להשקעה בגינו קיימות הגבלות על מימוש או עיכוב תשלום בעבור נדליין להשקעה שנמכר וגילוי למחויבות חוזית לרכוש, להקים או לפתח נדליין להשקעה, לרבות תיקונים, תחזוקה והרחבות.

ו. פרטים בדבר זכויות במקרקעין המשמשות את הקבוצה כנדליין להשקעה:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה (בשנים)
200X-1	200X	
אלפי ש"ח		

בבעלות
בחכירה בלתי מהוונת (1)
בחכירה מהוונת (2)

חלק מהקרקעות בבעלות או בחכירה בישראל טרם נרשם על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין לרוב בשל הסדרי רישום או בעיות טכניות. כמו כן, זכויות במקרקעין מחוץ לישראל בעלות של _____ אלפי ש"ח אינן רשומות על שם החברה בשל _____.

(1) קרקע ב _____ שערכה בספרים (לרבות המבנה) ליום 31 בדצמבר 200X אלפי ש"ח (200X-1 אלפי ש"ח) חכורה בחכירה לא מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל עד לשנת 200X+2. בידי החברה אופציה להארכת התקופה ב- 49 שנים נוספות. החברה פנתה למנהל מקרקעי ישראל לממש את האופציה שיש בידה להארכת תקופת החכירה ל- 49 שנים נוספות.

(2) קרקע ב _____ עליה הקימה החברה קניון ואשר ערכה בספרים (לרבות המבנה) ליום 31 בדצמבר 200X היא _____ אלפי ש"ח (200X-1: _____ אלפי ש"ח) חכורה בחכירה מהוונת ממנהל מקרקעי ישראל עד שנת _____.

באור 10 - חייבים ויתרות חובה
א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

מוסדות ורשויות ממשלתיות

חייבים בקשר למכירת מקרקעין
הכנסות לקבל
דמי חכירה והוצאות מראש
עובדים

חברות כלולות
מקדמות לספקים
חייבים בגין מסלקת הבורסה וניירות ערך
מקדמות על חשבון עמלות לסוכני ביטוח
חברות ביטוח ותווכני ביטוח:

פיקדונות

חשבונות אחרים

סה"כ חברות ביטוח ותווכני ביטוח

סוכני ביטוח

אחרים

בניכוי הפרשה לחובות מסופקים

סה"כ חייבים ויתרות חובה

_____	_____
_____	_____
=====	=====

באור 10: - חייבים ויתרות חובה (המשך)

ב. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים:

200X-2	200X-1	200X
	אלפי ש"ח	

יתרה ליום 1 בינואר
שינוי בהפרשה בתקופה - נזקף לרווח והפסד
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות
חוץ
חברה שאוחדה לראשונה
חברה שהופסק איחודה

_____	_____	_____
_____	_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 11: - פרמיות לגבייה

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	200X-1	200X
	אלפי ש"ח	

_____	_____
_____	_____

פרמיות לגבייה (*)

בניכוי הפרשה לחובות מסופקים

סה"כ פרמיות לגבייה

(*) כולל המחאות לגבייה והוראות קבע

יש להפנות לבאור המכיל גילוי באשר לתנאי הצמדה של הפרמיה לגבייה.
יש להפנות לבאור המכיל גילוי באשר ליתרות פרמיה לגבייה מבעלי עניין.

ב. גיול:

ליום 31 בדצמבר	200X-1	200X
	אלפי ש"ח	

_____	_____
_____	_____
_____	_____

פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם

ללא פיגור

בפיגור (*):

מתחת ל- 90 ימים

בין 90 ל- 180 ימים

מעל 180 ימים

סה"כ פרמיה לגבייה שערכה לא נפגם

פרמיה לגבייה שערכה נפגם

סה"כ פרמיה לגבייה

(*) כולל בעיקר חובות בפיגור במגזר ביטוח חיים. חובות אלה מגובים בעיקרם בערך הפדיון של הפוליסה.

באור 11: - פרמיות לגבייה (המשך)

ג. להלן התנועה בהפרשה לחובות מסופקים בגין הפרמיות לגבייה:

200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

יתרה ליום 1 בינואר
שינוי בהפרשה בתקופה - נזקף לרווח והפסד
התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
חברה שאוחדה לראשונה
חברה שהופסק איחודה

יתרה ליום 31 בדצמבר

באור 12: - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

א. פירוט הנכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

נדליין להשקעה³⁰

השקעות פיננסיות
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות

סך הכל השקעות פיננסיות³¹

מזומנים ושווי מזומנים³²

אחר

סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה³³

לעניין החשיפה בגין נכסים עבור חוזים תלויי תשואה ראה באור XXX בדבר ניהול סיכונים.

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות³⁴

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

³⁰ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף הרלוונטי בגוף המאזן

³¹ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף הרלוונטי בגוף המאזן

³² שורה זאת צריכה להתאים לסעיף הרלוונטי בגוף המאזן

³³ שורה זו צריכה להתאים לשורת הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה בגוף המאזן

³⁴ בהתאם ל – IFRS 7.27A עבור מדידות שווי הוגן שהוכרו בדוח על המצב הכספי, ישות תיתן גילוי לרמה בהיררכיית השווי הוגן אליה משתייכת מדידת השווי הוגן בכללותה. הרמה בהיררכיית השווי הוגן אליה משתייכת מדידת השווי הוגן שבוצעה, בכללותה, נקבעת בהתאם לרמה הנמוכה ביותר אליה משתייך אחד או יותר מהנתונים (inputs) המשמעותיים ששימשו במדידה. לצורך הקביעה מה נחשב נתון משמעותי יש להפעיל שיקול דעת.

באור 12 : - נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 200X³⁵

רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ
אלפי ש"ח			
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

השקעות פיננסיות :
 נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 השקעות פיננסיות אחרות
 סך הכל השקעות פיננסיות³⁶

דוגמא

במהלך שנת 200X הועברו השקעות פיננסיות שערכן בספרים הינו _____ אלפי ש"ח מרמה 1 לרמה 2, מכיוון שמחירי שוק מצוטטים לנכסים אלו אינם זמינים עוד באופן סדיר. בעת קביעת השווי ההוגן של נכסים אלו, השתמשה ההנהלה בשיטת הערכה שבה כל הנתונים המשמעותיים מבוססים על נתוני שוק נצפים. לא היו מעברים מרמה 2 לרמה 1 בשנת 200X.

ג. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
נכסי חוב סחירים	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות אלפי ש"ח	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====

יתרה ליום 1 בינואר, 200X
 סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו :
 ברווח והפסד
 רכישות
 מכירות
 פדיונות
 העברות אל רמה 3
 העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר 200X
 סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 200X

1. בפירוט לפי קבוצה 3, במידה ושינוי של אחד או יותר מהנתונים ששימשו במדידת השווי ההוגן, תחת הנחה סבירה אלטרנטיבית, יוביל לשינוי משמעותי בשווי ההוגן הנמדד, יש לתת גילוי להשפעות של השינויים הללו ולאופן החישוב שלהן.
2. יש להציג גילוי עבור כל קבוצת מכשירים פיננסיים בדבר שינויים בתקופה המיוחסים למעברים אל ומרמה 3 והסיבות למעברים.

³⁵ בהתאם ל – IFRS 7.44G בשנת היישום הראשונה של התיקון ל – IFRS 7 שפורסם במרץ 2009 ומועד יישומו הינו לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחר מכן, ישות לא נדרשת להציג מספרי השוואה לגילויים הנדרשים בהתאם לתיקון.

³⁶ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף הרלוונטי בגוף המאזן

באור 13 : - פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר 200X

סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון אלפי ש"ח	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות
 סה"כ

א. נכסי חוב סחירים
 הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

אגרות חוב ממשלתיות
 מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד :
 שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 מוחזקות למסחר
 מוחזקות לפדיון (*)
 זמינות למכירה

סך הכל אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה
 מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד :
 שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 מוחזקים למסחר
 מוחזקים לפדיון (*)
 זמינים למכירה

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד :
 שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 מוחזקים למסחר
 מוחזקים לפדיון (*)
 זמינים למכירה³⁷

סך הכל נכסי חוב הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב סחירים³⁸

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד
 (במצטבר)³⁹

³⁷ לגבי חברות שבחרו ליעד את האג"ח להמרה לקטגוריית זמינים למכירה, ולפיכך הפרידו את רכיב האופציה, יש להכניס לכאן רק את רכיב ההתחייבות הגלום באג"ח להמרה
³⁸ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף בגוף המאזן.
³⁹ ירידות ערך בגין נכסים אשר לא סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 13 : - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשד)

א. נכסי חוב סחירים (המשד)

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

(*): השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים המוחזקים לפדיון:

אג"ח ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

_____

_____

=====

סך הכל שווי הוגן של נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון

ב. נכסי חוב שאינם סחירים

ההרכב:

שווי הוגן		ערך בספרים	
200X-1	200X	200X-1	200X
אלפי ש"ח			

אגרות חוב ממשלתיות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

מוצגות כהלוואות וחייבים:

אג"ח מיועדות

אג"ח אחרות

זמינות למכירה

_____

_____

סך הכל אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים

שאינם ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

מוצגות כהלוואות וחייבים, לרבות פיקדונות

בבנקים

זמינים למכירה

_____

_____

סך הכל נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

מוצגות כהלוואות וחייבים

זמינים למכירה⁴⁰

_____

_____

סך הכל נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים⁴¹

=====

=====

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)⁴²

40 לגבי חברות שבחרו ליעד את האג"ח להמרה לקטגוריית זמינים למכירה, ולפיכך הפרידו את רכיב האופציה, יש להכניס לכאן רק את

רכיב ההתחייבות הגלום באג"ח להמרה

41 שורה זאת צריכה להתאים לסעיף בגוף המאזן.

42 ירידות ערך בגין נכסים אשר לא סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 13: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. פרטים בדבר ריבית והצמדה בגין נכסי חוב

נכסי חוב סחירים

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אחוזים	

בסיס הצמדה

צמוד למדד המחירים לצרכן
שקלי
צמוד מט"ח⁴³
אחר

נכסי חוב שאינם סחירים

בסיס הצמדה

צמוד למדד המחירים לצרכן
שקלי
צמוד מט"ח⁴⁴
אחר

ד. מניות

סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
שיועדו בעת ההכרה לראשונה
מוחזקות למסחר
זמינות למכירה
סך הכל מניות סחירות

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו בעת ההכרה לראשונה
זמינות למכירה

סך הכל מניות שאינן סחירות

סך הכל מניות⁴⁵

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד
(במצטבר)⁴⁶

⁴³ כל סוג מטבע מהותי בנפרד

⁴⁴ כל סוג מטבע מהותי בנפרד

⁴⁵ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף בגוף המאזן.

⁴⁶ ירידות ערך בגין נכסים אשר לא סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 13 : - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד
 שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 מסווגות כמוחזקים למסחר
 זמינות למכירה
 מכשירים נגזרים
 זמן ארוך
 זמן קצר

_____	_____
_____	_____

סך הכל השקעות פיננסיות סחירות

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
 שיועדו בעת ההכרה לראשונה
 זמינות למכירה
 מכשירים נגזרים (*)

_____	_____
_____	_____

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות⁴⁷

=====	=====
=====	=====

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
 ירידות ערך קבועות שנוקפו לרווח והפסד
 (במצטבר)⁴⁸

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.

הנחיות :

1. במידה וחברה מחזיקה בהשקעה פיננסית אחרת שאינה מוצגת בשווי הוגן, יצוין הדבר בנפרד, לרבות אבחנה בין הקבוצות הרלוונטיות לפי IAS39 (הלוואות וחייבים/מוחזק לפדיון) ובתוספת גילוי אודות השווי הוגן של אותו אפיק השקעה.
2. יש להפנות מבאור זה לבאור התקשרויות בנוגע להתחייבות להשקעה בקרנות.

⁴⁷ שורה זאת צריכה להתאים לסעיף בגוף המאזן.

⁴⁸ ירידות ערך בגין נכסים אשר לא סווגו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 13: - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ה'1. מכשירים נגזרים

להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

מניות
מדד
מטבע זר
סחורות
ריבית

ו. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

דוגמא

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רו"ה וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי ביאור בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א בתוספת פרמיה בגין אי סחירות. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי סיכון שונים.

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X

באחוזים

עבור נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג *:

AA ומעלה
A
BBB
נמוך מ-BBB
לא מדורג

* המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות", "מדרוג" ודירוג פנימי. נתוני חברת מדרוג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

יש לתת רבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג

ז. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח מכשירים פיננסיים המוצגים על פי שווים ההוגן. הרמות השונות לשווי הוגן הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של מזומנים ושווי מזומנים, פרמיות לגביה, לקוחות, חייבים ויתרות חובה, נכסי מיסים שוטפים, תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

באור 13 : - פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ז. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 200X⁴⁹

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
	אלפי ש"ח		

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות
סה"כ

דוגמא:

במהלך שנת 200X הועברו השקעות פיננסיות שערכן בספרים הינו ___ אלפי ש"ח מרמה 1 לרמה 2, מכיוון שמחירי שוק מצוטטים לנכסים אלו אינם זמינים עוד באופן סדיר. בעת קביעת השווי ההוגן של נכסים אלו, השתמשה ההנהלה בשיטת הערכה שבה כל הנתונים המשמעותיים מבוססים על נתוני שוק נצפים. לא היו מעברים מרמה 2 לרמה 1 בשנת 200X.

נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח				
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד				
נכסי חוב סחירים	נכסי חוב שאינם סחירים	מניות	השקעות פיננסיות אחרות	סה"כ
				אלפי ש"ח

יתרה ליום 1 בינואר, 200X
סך הרווחים (ההפסדים) שהוכרו :
ברוח והפסד
רכישות
מכירות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר 200X
סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר 200X

1. בפירוט לפי קבוצה, במידה ושינוי של אחד או יותר מהנתונים ששימשו במדידת השווי ההוגן, תחת הנחה סבירה אלטרנטיבית, יוביל לשינוי משמעותי בשווי ההוגן הנמדד, יש לתת גילוי להשפעות של השינויים הללו ולאופן החישוב שלהן.
2. יש להציג גילוי עבור כל קבוצת מכשירים פיננסיים בדבר שינויים בתקופה המיוחסים למעברים אל ומרמה 3 והסיבות למעברים.

⁴⁹ בהתאם ל – IFRS 7.44G בשנת היישום הראשונה של התיקון ל – IFRS 7 שפורסם במרץ 2009 ומועד יישומו הינו לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחר מכן, ישות לא נדרשת להציג מספרי השוואה לגילויים הנדרשים בהתאם לתיקון.

באור 14 : - מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה⁵⁰

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
פקדונות לזמן קצר

_____	_____
=====	=====

מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות (____ % - ____ %).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפקדונות נושאים ריבית בשיעור % (____ - 31.12.07).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור ⁵¹_____.

באור 14א' : - מזומנים ושווי מזומנים אחרים

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

מזומנים ופקדונות למשיכה מיידית
פקדונות לזמן קצר

_____	_____
=====	=====

מזומנים ושווי מזומנים

המזומנים בתאגידים הבנקאיים נושאים ליום המאזן ריבית שוטפת המבוססת על שיעורי ריבית בגין הפקדות בנקאיות יומיות (____ % - ____ %).

פקדונות לזמן קצר המופקדים בתאגידים הבנקאיים הינם לתקופות של בין שבוע לשלושה חודשים. הפקדונות נושאים ריבית בשיעור % (____ - 31.12.200X-1).

באשר לתנאי הצמדה וריבית של המזומנים ופקדונות לזמן קצר, ראה באור _____.

⁵⁰ בהתאם ל- IAS 7.48, על החברה לתת גילוי לסכום מהותי של מזומנים ושווי מזומנים אשר אינם זמינים לשימוש החברה וכן להסביר את מהות ההגבלה.

⁵¹ יש להפנות לבאור "מכשירים פיננסיים".

באור 15: - הון עצמי ודרישות הון

א. הרכב הון המניות

31 בדצמבר 200X-1		31 בדצמבר 200X	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
		אלפי ש"ח	

רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א
.... ש"ח ע.ג. כ"א

ב. התנועה בהון המניות

1. במהלך השנה, ההון הרשום של מניות _____ הוגדל ב- _____.
2. ההון המונפק והנפרע:

מספר מניות ש"ח ע.ג.

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-1

מימוש אופציות למניות
המרת אגרות חוב ניתנות להמרה במניות
הנפקת הון מניות

_____

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1

מימוש אופציות למניות
המרת אגרות חוב ניתנות להמרה במניות
הנפקת הון מניות

=====

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

ג. זכויות הנלוות למניות

1. זכויות הצבעה באסיפה הכללית, זכות לדיבידנד, זכויות בפירוק החברה וזכות למינוי הדירקטורים בחברה.
2. סחירות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.
3. [יש לציין תנאים אחרים מיוחדים].

ד. כתבי אופציה

לחברה/ בחודש _____ הנפיקה החברה _____ / כתבי אופציה (סדרה א') רשומים על שם הניתנים למימוש למניות רגילות באופן שכל כתב אופציה ימומש ל- _____ מניות רגילות (כפוף להתאמות), במחיר מימוש של _____ שקל חדש אשר ישולם במזומן. כתב אופציה שלא ימומש עד ליום _____ יפקע, התמורה ששולמה בעבורו לא תוחזר ולמחזיק בו לא תהיה עוד כל זכות שהיא כלפי החברה. תמורת ההנפקה היתה _____ ש"ח והוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של _____ ש"ח. כתבי האופציה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כתבי אופציה אלה מסווגים כהון.

באור 15 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ד. כתבי אופציה (המשך)

200X-1	200X
_____	_____
=====	=====

מספר כתבי אופציה במחזור ליום 1 בינואר מומשו במהלך התקופה בתמורה כוללת של כ- _____ אלפי ש"ח. פקעו במהלך התקופה

מספר כתבי אופציה במחזור ליום 31 בדצמבר

לאחר תאריך המאזן פקעו _____ כתבי אופציה.

ה. מניות באוצר - מניות החברה המוחזקות על ידי החברה וחברות מאוחדות

החזקות החברה וחברות מאוחדות במניות החברה הינן כדלקמן :

31 בדצמבר	
200X-1	200X
_____	_____
=====	=====

מניות

שיעור מההון המונפק (ב- %)

עלות (באלפי ש"ח)

ו. קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין החברה לבין בעל השליטה בה או בין חברות תחת אותה שליטה מוכרים במועד העסקה לפי שווי הוגן. ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנקבעה בעסקה נזקף להון העצמי, בניכוי השפעת המס. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן הקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן הוצג בסעיף נפרד בהון העצמי "קרן הון בגין בעלי שליטה".

ז. דיבידנד שהוכרז

הדיבידנדים הבאים הוכרזו ושולמו על ידי החברה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
_____	_____
=====	=====

אלפי ש"ח

_____ ש"ח למניה רגילה (200X-1 : _____ ש"ח)
 _____ ש"ח למנית בכורה שאינה ניתנת לפדיון (200X-1 : _____ ש"ח)

הדיבידנדים הבאים הוכרזו וטרם שולמו לתאריך המאזן :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
_____	_____
=====	=====

אלפי ש"ח

_____ ש"ח למניה רגילה (200X-1 : _____ ש"ח)
 _____ ש"ח למנית בכורה שאינה ניתנת לפדיון (200X-1 : _____ ש"ח)

באור 15: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ז. דיבידנד שהוכרז (המשך)

לאחר 31 בדצמבר 200X, הוכרזו הדיבידנדים הבאים על ידי החברה:

בגין שנת 200X
אלפי ש"ח

_____

=====

ש"ח למניה רגילה _____
ש"ח למנית בכורה שאינה ניתנת לפדיון _____

ביום _____ הכריזה החברה על דיבידנד בסך של _____ אלפי ש"ח, המהווה % _____ מההון המונפק, לבעלי המניות של החברה ביום _____ 200X (יום האקס). הדיבידנד למניה הינו _____ ש"ח.

הדיבידנד שולם/ישולם ביום _____ $200X/200X+1$.

באור 15 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ח. קרנות הון אחרות⁵²

1. ההרכב - מיוחס לבעלי מניות החברה :

קרן מעסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים אלפי ש"ח	קרן הון בגין עסקאות גידור	קרן הערכה מחדש	סך הכל
---	--	------------------------------------	----------------------	--------

יתרה ליום 1 בינואר, 200X-2

הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע,
נטו
רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור
תזרימי מזומנים, נטו
העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות
גידור תזרימי מזומנים, נטו
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
מימוש פעילות חוץ
עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-2

הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע,
נטו
רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור
תזרימי מזומנים, נטו
העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות
גידור תזרימי מזומנים, נטו
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
מימוש פעילות חוץ
עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1

הערכה מחדש בגין שערך רכוש קבוע,
נטו
רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור
תזרימי מזומנים, נטו
העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות
גידור תזרימי מזומנים, נטו
התאמות הנובעות מתרגום דוחות
כספיים של פעילויות חוץ
מימוש פעילות חוץ
עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

במידה ולחברה קרן מהותית נוספת יש לתת מידע בגינה בנפרד

באור 15 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

ח. קרנות הון אחרות (המשך)

קרן הערכה מחדש

קרן הערכה מחדש משמשת לרישום התאמות בשווי ההוגן (בניכוי השפעת המס) של רכוש קבוע וירידות ערך עד למידה שהן מתייחסות לעליית ערך שנרשמה בגין אותו נכס בקרנות הון.

קרן הון בגין עסקאות גידור

הקרן משמשת לרישום רווחים והפסדים (בניכוי השפעת המס) מגידור אפקטיבי של תזרימי מזומנים.

ההפסד נטו בגין גידור תזרימי מזומנים שהוכר ישירות בהון העצמי במהלך השנה הינו _____ אלפי ש"ח (200X-1 - _____ אלפי ש"ח). במהלך השנה הפסד בסכום של _____ אלפי ש"ח (200X-1 - _____ אלפי ש"ח) נזקף לסעיף _____, בדוח רווח והפסד, והפסד בסכום של _____ אלפי ש"ח (200X-1 - _____ אלפי ש"ח) נזקף לסעיף _____ במאזן.

התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים

הקרן משמשת לרישום שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ הנובעים מתרגום הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות המהוות פעילויות חוץ ושינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ הנובעים מתרגום דוחות כספיים ממטבע הפעילות למטבע ההצגה.

ט. מניות הטבה

בחודש _____ הנפיקה החברה _____ ע"נ מניות הטבה, אשר מהוות הטבה של _____ ע"נ לכל מאה מניות. לגבי השפעת ההצגה מחדש על הרווח למניה, ראה ביאור _____, בדבר רווח למניה. לאחר תאריך המאזן חולקו _____ מניות הטבה בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, המהוות _____% מתוך הון המניות המונפק והנפרע. כתוצאה מכך גדל הון המניות המונפק והנפרע _____.

י. זכויות מיעוט

הרכב זכויות המיעוט במאזן :

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

החלק בשווי המאזני (*)

מניות בכורה

שטר הון צמית

כתבי אופציה בחברות מאוחדות

תקבולים בגין אופציית המרה בחברות מאוחדות

קרן הון מעסקאות תשלום מבוסס מניות בחברות מאוחדות

(*) כולל החלק ביתרות עודפי עלות מיוחסים.

באור 15 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

יא. ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה וגופים מוסדיים נוספים המאוחדים בדוחות הכספיים כפופים לדרישות הון הנקבעות על ידי המפקח על הביטוח.
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 (להלן- תקנות ההון) והנחיות המפקח.

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
 הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
 הסכום הנדרש ליום 31 בדצמבר 2009 על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
 הסכום הקיים ליום 31 בדצמבר 2009 המחושב על פי תקנות ההון :
 הון ראשוני
 הון משני
 סך ההון הקיים ליום 31 בדצמבר 2009 המחושב על פי תקנות ההון

עודף

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברת ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה. לעניין זה, סכום ההשקעות שיש חובה להעמידם כנגד עודפי הון בהתאם להוראות המפקח, ולפיכך מהווים עודפים שאינם ניתנים לחלוקה

(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין :

- פעילות בביטוח כללי/הון ראשוני נדרש⁵³
- פעילות בביטוח סיעודי
- סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
- הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואשפוז
- דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה
- נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
- השקעה בחברות ביטוח וחברות מנהלות מאוחדות
- נכסי השקעה ונכסים אחרים
- סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
- סיכונים תפעוליים
- ערבויות

דרישות הון מיוחדות על פי הנחיות המפקח
 דרישות אחרות⁵⁴

סך כל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

- (ב) בהתאם לתיקון מבטח יהיה חייב להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונו העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש לפי התקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן :
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2009 לפחות 30% מההפרש ;
  - עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2010 לפחות 60% מההפרש ;
  - עד ליום 31 בדצמבר 2011 יושלם מלוא ההפרש.
- השיעורים האמורים יוגדלו ב-15% במועדי פרסום הדוחות הכספיים החצי שנתיים העוקבים למועדי הדוחות הכספיים האמורים לעיל.

⁵³ כל חברה תדווח לפי הדרישה האפקטיבית

⁵⁴ במידה וקיימת דרישה לא מהותית ניתן לצרפה לדרישות אחרות

באור 15 : - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

יא. ניהול ודרישות הון (המשך)

3. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח, החל מהדוחות הכספיים בגין הרבעון השני לשנת 2008. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא. לגבי ההון העצמי הכלול בדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") בהתאם להוראות החוזר האמור, ראה נספח לדוחות כספיים אלו.

4. בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט - 2009 (להלן - התיקון).

במסגרת התיקון נוספו, לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו :

- א. סיכונים תפעוליים.
- ב. סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.
- ג. סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.
- ד. דרישות הון בגין ערבויות.

כמו כן הורחבו דרישות ההון בגין קטגוריות אלו :

- א. תוכניות מביטוח תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות
- ב. דרישות הון בגין החזקת המבטח בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות :

- הקלה באופן חישוב ההון הנדרש בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח ;
- ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.
- נקבע כי המפקח יהיה רשאי להתיר, בכפוף לתנאים עליהם יורה, הפחתה של דרישת ההון, בגובה של עד 35% מההפרש המקורי, בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל, במידה והונו העצמי של המבטח במועד הדוח הינו לפחות ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנו בניכוי 35% מההפרש המקורי בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל.

במסגרת התיקון נמחקה הגדרה של הון בסיסי, שונו הגדרות הון ראשוני והון משני ונוספה הגדרה של הון שלישוני. הגדרות הון משני והון שלישוני הוכפפה לתנאים ולשיעורים עליהם יורה המפקח. בהמשך לכך, ובהתאם לכוונת הפיקוח לאמץ בעתיד את הדירקטיבה של האיחוד האירופי בדבר הבטחת כושר פירעון של מבטחים Solvency II, פורסמה בנובמבר 2009 טיוטת חוזר גופים מוסדיים - הרכב הון עצמי מוכר של מבטח. הטיוטה קובעת כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים.

בעניין זה פרסם המפקח הוראת שעה, לפיה בתקופה שמיום תחילתו של התיקון ועד למועד עליו יודיע המפקח לא יהיה שינוי בהגדרות, במבנה ובאופן חישוב ההון הקיים.

בהתאם למכתב שפרסם המפקח, ביום 30 במרס, 2009 החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 30 בדצמבר, 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישורו המוקדם של המפקח. בהתאם למכתב, ככלל לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה.

באור 15: - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

יא. ניהול ודרישות הון (המשך)

5. ביום 10 ביולי 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה Solvency II (להלן - הדירקטיבה המוצעת). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד. לפי לוחות הזמנים שנקבעו על ידי האיחוד האירופי, יישום הדירקטיבה המוצעת במדינות החברות באיחוד האירופי צפוי במחצית השנייה של שנת 2012.

בהתאם לחוזר שפרסם המפקח על הביטוח, בכוונתו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. החברה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

באור 16 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר					
200X-1	200X	200X-1	200X	200X-1	200X
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
אלפי ש"ח					

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח :
 חוזי ביטוח
 חוזי השקעה

בניכוי סכומים המופקדים בחברה
 במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת
 לעובדי הקבוצה

סך הכל ביטוח חיים וחיסכון ארוך
 טווח

חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח
 בריאות
 חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח
 כללי⁵⁵

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח
 וחוזי השקעה שאינם תלויי
 תשואה⁵⁶

⁵⁵ נתון זה יתאים להצהרות האקטוארים המצורפות כנספחים לדוח הכספי.

⁵⁶ שורה זו תתאים למאזן.

באור 17 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר					
200X-1	200X	200X-1	200X	200X-1	200X
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
		אלפי ש"ח			

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח :
חוזי ביטוח
חוזי השקעה

בניכוי סכומים המופקדים בחברה
במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת
לעובדי הקבוצה

סך הכל ביטוח חיים וחיסכון ארוך
טווח

חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח
בריאות

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח
וחוזי השקעה תלויי תשואה⁵⁷

⁵⁷ שורה זו תתאים למאזן.

באור 18 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי :

א'1. ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי סוגים :

ליום 31 בדצמבר					
200X-1	200X	200X-1	200X	200X-1	200X
שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
אלפי ש"ח					

ענפי רכב חובה וחבויות
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)
תביעות תלויות והפרשה
לפרמיה בחסר (*)
אחר⁵⁸

סך ענפי רכב חובה וחבויות
(ראה ב1 להלן)
מתוך זה סך ההתחייבות בגין
ענף רכב חובה (ראה ג2 להלן)

ענפי רכוש ואחרים
הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
הפרשה לפרמיה בחסר
תביעות תלויות
אחר⁵⁹

סך ענפי רכוש ואחרים
(ראה ב2 להלן)

סה"כ התחייבויות בגין חוזי
ביטוח הכלולים במגזר ביטוח
כללי

הוצאות רכישה נדחות :
ענפי רכב חובה וחבויות
ענפי רכוש ואחרים

סך הכול

התחייבויות בגין חוזי ביטוח
כללי בניכוי הוצאות רכישה
נדחות :

רכב חובה
ענפי חבויות אחרים
ענפי רכוש ואחרים

סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח
כללי בניכוי הוצאות רכישה
נדחות

(*) במידה וסכום ההתחייבויות הביטוחיות שנכלל בדוחות הכספיים בגין הענפים שנכללו על בסיס הערכה אקטוארית שונה מהסכום שפורט בהצהרת האקטואר המצורפת לדוח הכספי יש לצרף גילוי לכל הפרש לפי סוג ההתחייבות.

⁵⁸ יש לפרט את הענפים אשר נכללו תחת סעיף זה.
⁵⁹ יש לפרט את הענפים אשר נכללו תחת סעיף זה.

באור 18 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

א'2. התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי לפי שיטות חישובן :

ליום 31 בדצמבר

200X-1	200X	200X-1	200X	200X-1	200X
שייך		ביטוח משנה		ברוטו	
אלפי ש"ח					

הערכות אקטואריות⁶⁰ :

גב'מר .....

גב'מר .....

סה"כ הערכות אקטואריות תוספת/גריעה בין ההערכות האקטואריות לבין הסכום שנכלל בדוחות הכספיים הפרשות על בסיס הערכות אחרות:

הערכת מחלקת תביעות בגין התביעות התלויות הידועות תוספת לתביעות התלויות בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו (IBNR)

הפרשה לפרמיה שטרם הורוחה

הערכות אחרות (*)

עודף הכנסות על הוצאות (צבירה)

סך כל ההתחייבויות הביטוח בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי

(*) הערכות אחרות - במידה וקיימת הפרשה מסוימת הכלולה בהערכות אחרות בסכום מהותי יש

לציינה בנפרד.

⁶⁰ יש לכלול את סה"כ ההפרשות שנכללו בהצהרת האקטואר לרבות תביעות תלויות, הוצאות עקיפות ופרמיה בחסר.

באור 18 - :

התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)
 ג'1. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו, בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות:

31 בדצמבר 200X									
שנת חיתום									
סה"כ	200X	200X-1	200X-2	200X-3	200X-4	200X-5	200X-6	200X-7	200X-8 ⁶²
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2009(*)									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :

לאחר שנה ראשונה (**)
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

עודף (חסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 200X

יתרת התביעות התלויות תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 9- 200X

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 200X⁶³

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

⁶² יש להוסיף שנים בהדרגה עד למידע על 10 שנים.

⁶³ יש לציין האם הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות).

באור 18 - : התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך) בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענפי ביטוח רכב חובה וחבויות : ג'2.

31 בדצמבר 200X									
שנת חיתום									
סה"כ	200X	200X-1	200X-2	200X-3	200X-4	200X-5	200X-6	200X-7	200X-8 ⁶⁴
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2009(*)									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :

לאחר שנה ראשונה (**)
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

עודף (חסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 200X

יתרת התביעות התלויות תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 9- 200X

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענפי רכב חובה וחבויות בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 200X⁶⁵

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

⁶⁴ יש להוסיף שנים בהדרגה עד למידע על 10 שנים.

⁶⁵ יש לציין האם הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות).

באור 18 - :

התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ג'3. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, ברוטו, בענף ביטוח רכב חובה :

31 בדצמבר 200X									
שנת חיתום									
סה"כ	200X	200X-1	200X-2	200X-3	200X-4	200X-5	200X-6	200X-7	200X-8 ⁶⁶
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2009(*)									

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :

לאחר שנה ראשונה (**)
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

עודף (חסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 200X

יתרת התביעות התלויות תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 9- 200X

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי

הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 200X⁶⁷

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר את בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

⁶⁶ יש להוסיף שנים בהדרגה עד למידע על 10 שנים.

⁶⁷ יש לציין האם הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות).

באור 18 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך) ג'4. בדיקת התפתחות הערכת התחייבויות בגין חוזי ביטוח בניכוי הוצאות רכישה נדחות, בשייר עצמי, בענף ביטוח רכב חובה :

31 בדצמבר 200X									
שנת חיתום									
סה"כ	200X	200X-1	200X-2	200X-3	200X-4	200X-5	200X-6	200X-7	200X-8 ⁶⁸
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 2009(*)									

תביעות ששלמו (מצטבר) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

אומדן תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :

לאחר שנה ראשונה (**)
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים
 לאחר ארבע שנים
 לאחר חמש שנים
 לאחר שש שנים
 לאחר שבע שנים
 לאחר שמונה שנים
 לאחר תשע שנים

עודף (חסר) לאחר שחרור הצבירה (***)

שיעור סטייה לאחר שחרור הצבירה באחוזים

עלות תביעות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד ליום 31 בדצמבר 200X

יתרת התביעות התלויות תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת חיתום 8 - 200X

סה"כ התחייבות בגין חוזי ביטוח בענף רכב חובה בניכוי הוצאות רכישה נדחות ליום 31 בדצמבר 200X⁶⁹

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר את בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

(**) אומדן התביעות המצטברות בסוף השנה הראשונה כולל את העתודה לפרמיה שטרם הורווחה בניכוי הוצאות רכישה נדחות.

(***) עודף בין הערכת התביעות המצטברות בשנה הרביעית (הראשונה לאחר שחרור הצבירה) להערכת התביעות המצטברות נכון לתאריך הדוח.

⁶⁸ יש להוסיף שנים בהדרגה עד למידע על 10 שנים.

⁶⁹ יש לציין האם הנתונים כוללים את סכומי הצבירה (עודף הכנסות על הוצאות).

באור 18 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ד'1. בדיקת התפתחות הערכת התביעות התלויות בענפי רכוש ואחרים ברוטו :

סה"כ	31 בדצמבר 200X		
	200X	200X-1	200X-2
	שנות נזק		
	אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 200X(*)		

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה :
לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים

תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :
לאחר שנה ראשונה
לאחר שנתיים
לאחר שלוש שנים

עלויות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד

_____	_____	_____	_____
_____	=====	=====	=====

יתרת התביעות התלויות ליום 31 בדצמבר 200X

_____	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת 200X-3

=====	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------

סך כל התביעות התלויות בענף ליום 31 בדצמבר 200X

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר את בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

1. בהתאם לתקן דיווח בינלאומי 4 - מבטח לא צריך לתת גילוי לגבי התפתחות התביעות, לגבי תביעות שלגביהן אי הוודאות לגבי הסכום והעיתוי של תשלומי התביעות, נפתרת, בדרך כלל, תוך שנה אחת. לאור זאת, על כל חברת ביטוח לבדוק הצורך במתן הגילוי.
2. על פי התקן, ישות אינה צריכה לתת גילוי למידע לגבי התפתחות תביעות שהתרחשו מוקדם יותר מאשר חמש שנים לפני סוף שנת הכספים הראשונה לגביה היא מיישמת את התקן. בנוסף כאשר ישות מיישמת לראשונה את התקן, אם זה לא מעשי, להכין מידע לגבי התפתחות תביעות, שהתרחשו לפני תחילתה של התקופה המוקדמת ביותר, לגביה ישות מציגה מידע השוואתי מלא, אשר מציינת לדרישות התקן, הישות תיתן גילוי לעובדה זו.
3. כתוצאה מכך, אם זה לא מעשי לפצל את נתוני הרכוש ניתן לתת בגינם מידע מצומצם יותר ובלבד שהדבר יצוין, כפי שמופיע בדוגמא. כלומר באור משולשים של רכוש ואחר לשתי שנות הדיווח האחרונות בלבד, ולהוסיף שנים בהדרגה עד למידע על 10 שנים. במידה והדבר מעשי יינתנו נתונים לתקופות ארוכות יותר.

באור 18 : - התחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)
 ד'2. בדיקת התפתחות הערכת התביעות התלויות בענפי רכוש ואחרים בשייך :

31 בדצמבר 200X			
סה"כ	200X	200X-1	200X-2
שנות נזק			
אלפי ש"ח מותאמים למדד נובמבר 200X(*)			

תביעות ששולמו (מצטבר) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים

תביעות מצטברות (כולל תשלומים) בסוף השנה :
 לאחר שנה ראשונה
 לאחר שנתיים
 לאחר שלוש שנים

עלויות מצטברות, ליום 31 בדצמבר 200X

תשלומים מצטברים עד

_____	_____	_____	_____
_____	=====	=====	=====

יתרת התביעות התלויות ליום 31 בדצמבר 200X

_____	_____	_____	_____
-------	-------	-------	-------

תביעות תלויות בגין שנים עד וכולל שנת 200X-3

_____	_____	_____	_____
_____	=====	=====	=====

סך כל התביעות התלויות בענף ליום 31 בדצמבר 200X

(*) הסכומים לעיל מובאים בערכים מותאמים לאינפלציה על מנת לאפשר את בחינת ההתפתחות על בסיס ערכים ריאליים.

באור 19: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח בגין חברות שמדווחות על הבריאות כמגזר נפרד

הנתונים הכלולים בכל אחד מהטורים בסעיפים א' ו-ב' להלן הינם בגין הפוליסה העיקרית והנספחים (ריידרים) המצורפים אליה, לרבות פוליסות ללא מרכיב חיסכון. כמו כן, הנתונים יפורטו לפני ניכוי סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה.

א'. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי חשיפות

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים ליום 31 בדצמבר, 200X
	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004				
	קבוצתי	פרט	תלוי	שאינו תלוי	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (*)	
			אלפי ש"ח				
							(א) לפי חשיפה ביטוחית:
							התחייבויות בגין חוזי ביטוח
							קצבה ללא מקדמים מובטחים
							קצבה עם מקדמים מובטחים:
							עד חודש מאי 2001
							מחודש יוני 2001
							קצבה בתשלום הוני (ללא אופציה לקצבה)
							מרכיבי סיכון אחרים
							סה"כ בגין חוזי ביטוח התחייבויות בגין חוזי השקעה
							סה"כ בביטוח חיים
							התחייבויות בגין חברות מנהלות של גמל ופנסיה שאוחדו**
							סה"כ
							(ב) לפי חשיפה פיננסית:
							תלוי תשואה מבטיח תשואה אחר
							סה"כ

(*) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות.

(**) התחייבויות אשר מהוות חשיפה לחברה בגין הבטחת סכום מינימאלי לפדיון.

באור 19: - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח בגין חברות שמדווחות על הבריאות כמגזר נפרד (המשך)
 ב'. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

סה"כ	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה				נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 200X
	פוליסות ללא מרכיב חסכון		מסגרת הפוליסה				
	קבוצתי	פרט	עד שנת 1990	עד שנת 2003	שאינו תלוי	משנת 2004	
				תלוי תשואה	תשואה	אלפי ש"ח	
							פרמיות ברוטו ⁷⁰ :
							מסורתי/מעורב
							מרכיב החיסכון
							אחר
							סה"כ
							תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
							מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
							רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
							רווח (הפסד) מפנסיה וגמל
							סה"כ רווח (הפסד) מביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
							פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש
							פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח
							פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש
							פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/ בחלקם באגרות חוב מיועדות.
2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
3. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

⁷⁰ סה"כ פרמיות ברוטו זהה לסכום המדווח כפרמיות ברוטו בביטוח חיים בביאור פרמיות שהורווחו בשייר

ביאור 19 : נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח - בגין חברות שלא מדווחות על הבריאות כמגזר נפרד (המשך)

ב'. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

		פוליסות לביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון				פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה משנת 2004		נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 200X	
סה"כ	בריאות אחר	סיעודי		סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משינוי תלוי תשואה		עד שנת 1990	עד שנת 2003
		קבוצתי	פרט	קבוצתי אלפי ש"ח	פרט	תלוי תשואה	תלוי תשואה		
									פרמיות ברוטו :
									מסורת/מעורב מרכיב החיסכון אחר
									סה"כ
									תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח
									מרווח פיננסי כולל דמי ניהול
									רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים
									רווח (הפסד) מפנסיה וגמל
									סה"כ רווח (הפסד) מביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח
									פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח – עסק חדש
									פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח
									פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה – עסק חדש
									פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

(* מתוך זה פרמיות פרט בסך של _____ אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך _____ אלפי ש"ח.

1. המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/ בחלקם באגרות חוב מיועדות.
2. הגדלות בפוליסות קיימות אינן נכללות במסגרת הפרמיה המשוננת בגין עסק חדש, אלא במסגרת תוצאות הפעילות של הפוליסה המקורית.
3. המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות. המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

ביאור 19 : נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)
 ב'. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות (המשך)

הבהרות בנוגע למידע הניתן לגבי עסק חדש ופרמיה חד פעמית:

1. פרמיה משוננת בגין עסק חדש - בסעיף זה יכללו פרמיות בגין פוליסות שנרשמו במערכת הפוליסות מתחילת השנה הקלנדרית ועד ליום החישוב או בגין כיסוי חדש שנרשם בפוליסה ותיקה בתקופה זו. הפרמיה מחושבת לתאריך המאזן אך ורק לפוליסות בעלות פרמיה שוטפת. פרמיה שוטפת יכולה להיות שנתית, חציִונית, רבעונית או חודשית. אין לכלול פרמיות בגין:
  - א. פוליסות שסולקו או בוטלו לפני יום זה;
  - ב. פרמיות חד פעמיות;
  - ג. פוליסות לריסק קבוצתי;
  - ד. פרמיות בעלות אופן תשלום מזדמן.
2. אופן חישוב הפרמיה המשוננת:
  - א. בכל פוליסה יילקח בחשבון לצורך חישוב הפרמיה המשוננת החיוב⁷¹ האחרון בלבד. נסמן חיוב זה באות P.
  - ב. כמות התשלומים השנתית בפוליסה תסומן באות F ותהיה 1 בפוליסה שנתית, 2 בפוליסה חציִונית, 4 בפוליסה רבעונית ו- 12 בפוליסה חודשית.
  - ג. הפרמיה המשוננת הינה: $F * P$.
3. הדיווח לגבי פרמיות חד פעמיות יכללו הן פרמיות שהופקדו לפוליסות חדשות והן פרמיות שהופקדו לפוליסות ותיקות (כדוגמת חוב ותק פיצויים). וידווחו כנתון נפרד על בסיס גביה בפועל.
4. פרמיות חד פעמיות ייספרו גם במקרה שהפוליסה בוטלה.

⁷¹ יש לשים לב שהכוונה הינה לחיוב בודד. כלומר, במקרה בו עקב פיגורים החברה חייבה את המבוטח בגביה כפולה או משולשת, P לא יוכפל או ישולש.

באור 19 : - נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ג'. מידע נוסף אודות התחייבויות תלויות תשואה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X			ליום 31 בדצמבר 200X
פדיונות	תביעות	פרמיות / תקבולים	התחייבויות תלויות תשואה
אלפי ש"ח			
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

בגין פוליסות שהונפקו לפני שנת 2004
קרן ח'
קרן ט'
קרן י'
בגין פוליסות שהונפקו החל משנת 2004
חוזי השקעה
סך הכול

ד'. מידע אודות תשואה ודמי ניהול בגין התחייבויות תלויות תשואה

דמי ניהול לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X	תשואה שנתית ממוצעת נומינלית 5 שנים		תשואה שנתית נומינלית ברוטו				
	אחרי דמי ניהול	לפני דמי ניהול	200X-4	200X-3	200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח	באחוזים						
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====

קרן י'
מסלול כללי בפוליסות
החל משנת 2004
אחר⁷²
סך הכול

⁷² לגבי שורה זו, יינתן מידע על דמי הניהול בלבד.

באור 20 : פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח הכלולות במגזר ביטוח בריאות

הנתונים הכלולים בכל אחד מהטורים בטבלאות שלהלן הינם בגין הפוליסה העיקרית והנספחים (ריידרים) המצורפים אליה.

1. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי חשיפה פיננסית

נתונים ליום 31 בדצמבר, 200X

סה"כ	אחר	סיעודי	
		קבוצתי	פרט
אלפי ש"ח			

תלוי תשואה
מבטיח תשואה
אחר
סה"כ

2. פירוט ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח לפי חשיפה ביטוחית

נתונים ליום 31 בדצמבר, 200X

סה"כ	אחר	סיעודי	
		קבוצתי	פרט
אלפי ש"ח			

קצבה בתשלום
מרכיבי סיכון אחרים
סה"כ

ב'. פירוט התוצאות לפי סוגי פוליסות

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 200X

סה"כ	אחר	סיעודי	
		קבוצתי	פרט
אלפי ש"ח (*)			

פרמיות ברוטו

רווח (הפסד) מעסקי ביטוח בריאות

פרמיה משוננת - עסק חדש

(*) מתוך זה פרמיות פרט בסך של _____ אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך _____ אלפי ש"ח.

באור 21 : - תנועה בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים, חוזי השקעה וביטוח בריאות

נכסי ביטוח משנה בביטוח בריאות (*)	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח			
	ביטוח בריאות	סה"כ אלפי ש"ח	חוזי השקעה	חוזי ביטוח

יתרה ליום 1 בינואר 200X-1⁷³

ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה
גידול בגין פרמיות שנוקפו להתחייבויות⁷⁴
קיטון⁷⁵ בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה
שינויים בגין שינוי בהנחות⁷⁶
שינויים אחרים
שינוי בשל תיקי ביטוח שנרכשו/נמכרו השנה⁷⁷

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X-1⁷⁸

ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה
גידול בגין פרמיות שנוקפו להתחייבויות
קיטון בגין תביעות, פדיונות ותום תקופה
שינויים בגין שינוי בהנחות
שינויים אחרים
שינוי בשל תיקי ביטוח שנרכשו/נמכרו השנה

יתרה ליום 31 בדצמבר, 200X

1. ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות - סעיף זה כולל ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין היתרה לתחילת השנה, בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות בגין הפרמיות לחסכון בלבד שנרשמו בתקופת הדו"ח.
2. גידול בגין פרמיות שנוקפו להתחייבויות - פרמיה זו איננה כוללת את כל הפרמיה שנרשמה כהכנסה בחברה. הפרמיה כוללת את הפרמיה לחסכון וחלק מהפרמיה במוצרים בעלי פרמיה קבועה.
3. שינויים אחרים - הסעיף כולל שינויים בעתודה בגין תביעות תלויות, זרובה לתביעות עיתיות, IBNR, קצבאות בתשלום וכדומה (על פי ההנחות שהיו בשימוש בסוף השנה הקודמת). בנוסף הסעיף כולל גם את השפעת הריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה שלא נכללו בסעיף "ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעות", כגון: ריבית, הפרשי הצמדה ורווחי השקעה על תשלומי תביעות ועל פרמיות שאינן חסכון. בביטוח בריאות, עיקר הסכום הנכלל בסעיף זה מהווה שינוי אומדן אקטוארי, הנובע מההפרש בין התוצאות בפועל ובין ההערכה לתחילת השנה.

(*) המידע בגין נכסי ביטוח משנה בביטוח בריאות יינתן רק במידה ומדובר בסכומים מהותיים.

יש לכלול הסבר במידה ונכלל סכום מהותי בכל אחד מסעיפי השינויים לרבות התייחסות להשפעת שינויים בהנחות אקטואריות (לגבי הנחות אקטואריות: ניתן בדרך של הפניה לבאור ניהול סיכוני ביטוח).

⁷³ התחייבויות החברה ליום 31 בדצמבר 200X-1 הכוללות עתודות ותביעות תלויות.
⁷⁴ הפרמיה שנוקפה להתחייבויות עבור עסקים קיימים בסוף השנה הקודמת על בסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף השנה הקודמת ועבור עסקים חדשים על בסיס ההנחות שבשימוש בשנה הנוכחית.
⁷⁵ רק בגין מרכיב החיסכון.
⁷⁶ שינוי בהתחייבויות בגין שינוי בבסיס ההנחות שהיו בשימוש בסוף שנה קודמת אל מול אלה שבשימוש בסוף שנה נוכחית (כגון שינוי לוחות תמורה, לוחות תחלואה ושיעורי ריבית).
⁷⁷ גריעת התחייבויות החברה לסוף השנה שנמכרו או הוספת התחייבויות החברה במקרה של רכישה.
⁷⁸ התחייבויות החברה לסוף השנה הכוללות עתודות ותביעות תלויות כפי שפורסמו בדו"ח הנוכחי.

באור 22 : - מסים על ההכנסה

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. כללי

החברה, החברה לניהול קרנות פנסיה המאוחדת, החברה לניהול קופות גמל המאוחדת וחברות אחרות בקבוצה הינן "מוסד כספי" כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975. המס החל על הכנסות של מוסדות כספיים מורכב ממס חברות וממס רווח.

על הכנסות יתר החברות המוחזקות חל מס חברות.

2. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על החברה והחברות המוחזקות שאינן חברות מוחזקות בחו"ל חל, עד לתום שנת 2007, חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985. על-פי החוק, נמדדו התוצאות לצורכי מס כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן. בחודש פברואר 2008 התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 שקבע כי תחולתו של חוק התיאומים תסתיים בשנת המס 2007, ומשנת המס 2008 לא יחולו עוד הוראות החוק, למעט הוראות המעבר שמטרתן למנוע עיוותים בחישובי המס. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. התיקון לחוק כולל בין היתר את ביטול התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת החל משנת 2008.

3. תיקון חוק מס ערך מוסף

בהמשך לתיקון כאמור בסעיף א' 2 לעיל, תוקן גם חוק מע"מ (תיקון מספר 35) ונקבע שבחישוב מס הרווח החל על מוסדות כספיים, יותרו בניכוי החל משנת המס 2009 מלוא תשלומי מס השכר ששולמו. בשנת המס 2008 יותרו בניכוי מחצית מתשלומי מס השכר ששולמו בגין אותה שנה. בנוסף, מס השכר ישולם החל משנת המס 2009 גם על חלק המעביד בביטוח לאומי. בשנת המס 2008 ישולם מס השכר על מחצית מחלק המעביד בביטוח לאומי.

4. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח

א. הסכם עם שלטונות המס

בין התאחדות חברות הביטוח לבין שלטונות המס קיים הסכם (להלן - הסכם המס) המתחדש ומתעדכן מדי שנה, המסדיר סוגיות מס ייחודיות לענף בגין שנות המס עד וכולל שנת המס 2007. ההסכם מתייחס בין היתר לנושאים הבאים:

- תקופת הפחתת הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים (D.A.C.) לצורכי מס.
- שיעור ייחוס הוצאות להכנסות החייבות בשיעורי מס מועדפים (הכנסות ריבית ודיבידנד מניירות ערך החייבות על-פי חוק בשיעור מס נמוך משיעור מס חברות).
- מיסוי הכנסות מנכסים המוחזקים כהשקעות חופפות להתחייבויות תלויות תשואה.
- מיסוי הכנסות מניירות ערך סחירים.

טרם נחתם הסכם לשנת המס⁷⁹ 2008 וכן טרם נקבעו הוראות לגבי השלכות המס עקב היישום לראשונה של תקני ה-IFRS.

⁷⁹ יש לעדכן במידה והסכם מס ייחתם עד למועד החתימה על הדוחות הכספיים.

באור 22 : - מסים על ההכנסה (המשך)

א. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה (המשך)

4. הסדרי מס ייחודים לענף הביטוח (המשך)

ב. המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007) התשס"ז-2007 מיום 11 בינואר 2007, נקבעו כללים לגבי המס החל על ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים שנכללה בדוחות הכספיים עד ליום 31 בדצמבר 2006. על - פי הכללים, חלק העתודה המחושב בגובה 0.17% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, הקיים בביטוח חיים ואשר בגינו הוגדרה דרישת הון, יהיה פטור ממס. בהסכם המיסוי הענפי צוין כי בבסיס הפטור עומדת דרישת ההון, שבאה לידי ביטוי כאמור לעיל, ובמידה ותבטל או תקטן דרישת ההון ידונו הצדדים בהשלכות המס הנובעות מכך, ככל שישנן.

יתרת העתודה העולה על 0.17% מסכום הביטוח בסיכון, בשייר עצמי, כאמור תחויב במס בארבעה חלקים שווים בשנים 2007 עד 2010. לפרטים נוספים ראה באור __ (התאמה בין הדיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS).

ב. שיעורי המס החלים על ההכנסות של חברות הקבוצה

המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, המהווה את עיקר פעילות הקבוצה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

בחודש יוני 2009 אישרה הכנסת צו מס ערף מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), התשס"ט-2009 (להלן - "התיקון"). התיקון קובע הגדלה בשיעור מס הרווח החל על מוסדות כספיים מ-15.5% ל-16.5%, החל מיום 1 ביולי 2009 עד ליום 31 בדצמבר 2010.

בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 אשר קובע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס חברות ושיעור מס רווח הון ריאלי בישראל החל משנת 2011.

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה בעקבות התיקון :

שנה	שעור מס חברות	שעור מס רווח	שעור מס כולל במוסדות כספיים
	%		
2009	26	16.0 (*)	36.21 (*)
2010	25	16.5	35.62
2011	24	15.5	34.20
2012	23	15.5	33.33
2013	22	15.5	32.47
2014	21	15.5	31.60
2015	20	15.5	30.74
2016 ואילך	18	15.5	29.00

(*) שיעור משוקלל.

השפעת השינוי כאמור על יתרות המסים הנדחים הביאה לגידול ברווח הנקי בסך של כ- __ אלפי ש"ח. מתוך הסכום האמור סך של כ- __ אלפי ש"ח שמקורו בהקטנת התחייבויות בגין מסים נדחים נזקף לסעיף מסים על ההכנסה וסך של כ- __ אלפי ש"ח נזקף לסעיף תוצאות חברות מוחזקות. לשינוי בשיעור מס הרווח לא הייתה השפעה מהותית על המסים השוטפים.

באור 22 : - מסים על ההכנסה (המשך)

ג. שומות מס

1. שומות מס סופיות

לחברה הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס _____. לחברה המאוחדת ____ הוצאו שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס _____. לחברות המאוחדות ____, ____, טרם הוצאו שומות מס סופיות מאז היווסדן, אולם השומות של החברות המאוחדות הנ"ל לשנות המס עד וכולל ____ נחשבות כסופיות.

2. שומות מס במחלוקת

לחברה הוצאו שומות לפי מיטב שפיטה לשנות המס ____ ו-____ לפיהן היא נדרשת לשלם סכומי מס (כולל ריבית והפרשי הצמדה שנצברו) נוספים מעבר לחבות המס שחושבה על ידה בסך כולל של ____ מליון ש"ח. החברה חולקת על טענות שלטונות המס המהוות בסיס לדרישה האמורה, ובהתאם לכך, הגישה החברה השגה על שומות אלה ולא הפרישה בספריה את סכום המסים בגין דרישה זו.

ד. הפסדים מועברים לצורכי מס והפרשים זמניים אחרים - **דוגמא בלבד**

לחברה הפסדים עסקיים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 200X⁸⁰ לסך של כ-____ אלפי ש"ח וכן הפסדי הון לצורכי מס המסתכמים לסך של כ-____ אלפי ש"ח נכון לאותו מועד. לחברות מאוחדות הפסדים עסקיים לצורכי מס המועברים לשנים הבאות ומסתכמים ליום 31 בדצמבר, 200X לסך של כ-____ אלפי ש"ח וכן הפסדי הון לצורכי מס המסתכמים לסך של כ-____ אלפי ש"ח נכון לאותו מועד. בגין יתרות אלה ובגין הפרשים זמניים אחרים הניתנים לניכוי נרשמו בדוחות הכספיים נכסי מסים נדחים בסך של כ-____ אלפי ש"ח⁸¹.

לא נכלל נכס מס נדחה בגין הפסדים עסקיים להעברה בסך של כ-____ אלפי ש"ח ובגין הפרשים זמניים אחרים בסך של כ-____ אלפי ש"ח, בהיעדר צפי לניצולו בעתיד הנראה לעין.

ה. מסים על ההכנסה הכלולים בדוחות רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר	
200X	200X-1
אלפי ש"ח	

מסים שוטפים
מסים נדחים המתייחסים ליצירה והיפוך של הפרשים זמניים, ראה גם ו' להלן
מסים בגין שנים קודמות
התאמת יתרות המסים הנדחים בעקבות שינוי בשיעורי המס

_____

_____

⁸⁰ במידה וקיימים הפסדים לצורכי מס בשנה קודמת יש לתת את הנתון גם לגבי מספרי השוואה.
⁸¹ יש לתת גילוי לסכום נכס מסים נדחים ולראיות התומכות בו כאשר ניצול נכס המסים הנדחים תלוי בקיומה של הכנסה חייבת בעתיד מעבר לרווחים אשר ינבעו מהיפוך של הפרשים זמניים חייבים במס ונגרם הפסד בתקופה השוטפת או בתקופה שקדמה לה.

באור 22: - מסים על ההכנסה (המשך)

1. מסים נדחים

ההרכב⁸²:

סה"כ	אחרים	הפסדים לצורכי מס	רכוש קבוע אלפי ש"ח	מכשירים פיננסיים	הטבות לעובדים	הוצאות רכישה נדחות
------	-------	------------------	--------------------	------------------	---------------	--------------------

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 1 בינואר 200X-1 שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ השפעת השינוי בשיעור המס תוספות בגין חברה שאוחדה לראשונה חברה שהופסק איחודה העברה לקבוצת נכסים מיועדים למימוש

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 200X שינויים אשר נזקפו לרווח והפסד שינויים אשר נזקפו להון התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ השפעת השינוי בשיעור המס תוספות בגין חברה שאוחדה לראשונה חברה שהופסק איחודה העברה לקבוצת נכסים מיועדים למימוש

יתרת נכס (התחייבות) מס נדחה ליום 31 בדצמבר, 200X

המסים הנדחים מוצגים במאזן כדלקמן⁸³:

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

נכסי מסים נדחים

התחייבויות בגין מסים נדחים

על פי סעיף 81(ו) ל- IAS 12 יש לתת גילוי על הסכום המצרפי של הפרשים זמניים המיוחסים להשקעות בחברות בנות, בסניפים ובחברות כלולות, ולזכויות בעסקאות משותפות, אשר בגינם לא הוכרו התחייבויות מסים נדחים. להלן דוגמא:

לא הוכרו התחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים בסך כולל של כ- אלפי ש"ח (200X-1) - כ- אלפי ש"ח) המתייחסים להשקעות בחברות מוחזקות וזכויות בעסקאות משותפות בשל העדר צפי למימוש השקעות אלה בעתיד הנראה לעין.

⁸² להלן מוצגים סעיפים עיקריים הרלבנטיים לחברת ביטוח. כל חברה תבחר בסעיפים המתאימים לה בהתאם לעקרון המהותיות. ⁸³ נכסי מסים נדחים יקוזזו כנגד התחייבויות מסים נדחים בכל חברה בנפרד. את הסכום נטו אין לקוזז בין שתי חברות.

באור 22 : - מסים על ההכנסה (המשך)

ז. מס תיאורטי

להלן מובאת התאמה בין סכום המס, שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח רווח והפסד היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטוטורי, לבין סכום מסים על ההכנסה שנזקף בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

=====	=====
=====	=====

שיעור המס הסטטוטורי הכולל החל על מוסדות כספיים (ראה ב לעיל)

מס (חיסכון במס) מחושב לפי שיעור המס הסטטוטורי הכולל הפחתה בגין אי החלת מס רווח על חברות שאינן מוסד כספי

עלייה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מהגורמים הבאים⁸⁴:
 הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
 הכנסות פטורות
 הכנסות החייבות בשיעורי מס מיוחדים
 מס רווח על מס שכר
 חלק הקבוצה ברווחי (בהפסדי) חברות כלולות

הפרשים בבסיס המדידה (מדד לצורכי מס ומטבע חוץ בדוחות הכספיים)
 הפרשים זמניים בגינם לא נזקפו מסים נדחים
 גידול בהפסדים לצורכי מס בגינם לא נזקפו מסים נדחים
 ניצול הפסדים לצורכי מס משנים קודמות, בגינם לא נזקפו מסים נדחים בעבר
 עדכון יתרות מסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס
 מסים בגין שנים קודמות
 אחרים

=====	=====
=====	=====

מסים על ההכנסה

שיעור מס אפקטיבי ממוצע

=====	=====
=====	=====

⁸⁴ להלן מוצעים סעיפים עיקריים הרלבנטיים לחברת ביטוח. כל חברה תבחר בסעיפים המתאימים לה בהתאם לעקרון המהותיות.

באור 23 : - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר, הטבות לאחר סיום העסקה, הטבות אחרות לטווח ארוך, הטבות בגין פיטורין, וכן תשלומים מבוססי מניות.

הטבות לאחר סיום העסקה

דיני העבודה וחוק פיצויי פיטורין בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובד בעת פיטורין או פרישה או לבצע הפקדות שוטפות בתוכנית הפקדה מוגדרת, לפי סעיף 14 כמתואר להלן. התחייבויות החברה בשל כך מטופלות כהטבות לאחר סיום העסקה. חישוב התחייבות החברה בשל הטבות לעובדים מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר, לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבלת הפיצויים.

ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה, ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת כמפורט להלן:

תוכניות הפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, על-פי הפקדותיה השוטפות של החברה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פטורות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות הפקדה מוגדרת. ההוצאות בגין תוכניות הפקדה המוגדרת הסתכמו בשנים 200X ו- 200X-1 לסך ___ אלפי ש"ח וסך ___ אלפי ש"ח בהתאמה ונכללו במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות.

תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות הפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית הטבה מוגדרת לפיה נרשמת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

א. הרכב ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים נטו⁸⁵

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

התחייבויות בגין תוכנית הטבה מוגדרת שאיננה ממומנת

התחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת ממומנת
עלות שירות קודם שטרם הוכרה
שווי הוגן של נכסי התוכנית,

_____

סה"כ התחייבות, נטו בגין תוכניות הטבה מוגדרות

הטבות אחרות לזמן ארוך - ראה ג' להלן
הטבות בגין פיטורין
הטבות לטווח קצר

_____

_____

⁸⁵ הדוגמא להלן מתייחסת לחברה שבחרה בזקיפת רווחים (הפסדים) אקטואריים, בגין תוכניות הטבה מוגדרות, ישירות לרווח והפסד.

באור 23 : - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרות⁸⁶

1. השינויים בערך הנוכחי של ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

200X-1	200X
אלפי ש"ח	

יתרה ליום 1 בינואר

עלות הריבית
 עלות שירות שוטף
 הטבות ששולמו
 (רווח) הפסד אקטוארי, נטו
 הפרשי שער⁸⁷
 שינויים בגין צירופי עסקים
 התאמות אחרות

_____	_____
_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר

2. נכסי התוכנית

(א) נכסי התוכנית

נכסי התוכנית כוללים נכסים המוחזקים על ידי קרן הטבות לעובד לזמן ארוך (קופ"ג לשכירים וקרנות פנסיה) וכן פוליסות ביטוח מתאימות.

(ב) התנועה בשווי ההוגן של נכסי התוכנית

200X-1	200X
אלפי ש"ח	

יתרה ליום 1 בינואר

תשואה צפויה
 רווח (הפסד) אקטוארי, נטו
 הפקדות לתוכנית על ידי המעביד
 הטבות ששולמו
 שינויים בגין צירופי עסקים
 הפרשי שער⁸⁷
 התאמות אחרות

_____	_____
_____	_____

יתרה ליום 31 בדצמבר

⁸⁶ הדוגמא להלן מתייחסת לחברה שבחברה בזקיפת רווחים (הפסדים) אקטואריים, בגין תוכניות הטבה מוגדרות, ישירות לרווח והפסד.
⁸⁷ רלוונטי רק לתוכניות הנמדדות במטבע השונה ממטבע ההצגה של הישות

באור 23 : - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ב. מידע באשר לתוכניות הטבה מוגדרות (המשך)

=

3. ההנחות האקטואריות העיקריות בקביעת ההתחייבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת

200X-1	200X
%	
=====	=====
=====	=====
=====	=====

שיעור ההיוון

שיעור התשואה הצפויה על נכסי התוכנית (*)

שיעור עליית שכר צפויה

(*) יש לציין מה הבסיס ששימש לקביעת שיעור התשואה הצפוי.

4. הסכומים לגבי השנה השוטפת ושנים קודמות⁸⁸

200X-1	200X	200X+1	200X+2	200X+3
=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====

ערך נוכחי של ההתחייבות בגין ההטבה המוגדרת

שווי הוגן של נכסי התוכנית

עודף (גרעון) בתוכנית

התאמות הנובעות מניסיון העבר לגבי:

התחייבויות התוכנית

נכסי התוכנית

5. הוצאות שנזקפו לרווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	
=====	=====
=====	=====

עלות שירות שוטף
ריבית בגין ההתחייבות להטבות
תשואה צפויה על נכסי התוכנית
הפסד (רווח) אקטוארי, נטו שהוכר השנה
עלות שירות קודם

סך הוצאות בגין הטבות לעובדים (*)

תשואה בפועל על נכסי התוכנית

(*) ההוצאות נכללו בסעיף שכר עבודה ונלוות במסגרת הוצאות הנהלה וכלליות, ראה באור

.33

⁸⁸ רלבנטי רק בשנים שלאחר היישום לראשונה של IAS 19, ואז יש לתת גם עבור 4 שנים חוץ מהשנה השוטפת.

באור 23 : - נכסים והתחייבויות בשל הטבות לעובדים (המשך)

ג. הטבות אחרות לזמן ארוך

31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

התחייבות בגין חופשה
התחייבות בגין מחלה
התחייבות בגין מענק יובל

_____	_____
=====	=====

באור 24 : - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

מסלקת הבורסה וניירות ערך
עובדים והתחייבויות אחרות בשל שכר ומשכורת
הוצאות לשלם
ספקים ונותני שירותים
מוסדות ורשויות ממשלתיות
חברה האם⁸⁹
חברות מוחזקות
הוצאות רכישה נדחות בגין ביטוח משנה
חברות ביטוח ותוכני ביטוח :
פיקדונות של מבטחי משנה
חשבונות אחרים
סך כל חברות ביטוח ותוכני ביטוח
סוכני ביטוח
מבוטחים ועמיתים
הפרשה להשתתפות מבוטחים ברווחים
פרמיה מראש⁹⁰
אחרים

_____	_____
=====	=====

סך הכל זכאים ויתרות זכות

ראה פירוט הנכסים והתחייבויות בחלוקה לבסיסי הצמדה במסגרת ביאור _____.

⁸⁹ יתרות שאינן במהלך עסקי ביטוח.
⁹⁰ יש לפרט כל יתרה העולה על 5% מהסעיף.

באור 25 - התחייבויות פיננסיות

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של התחייבויות פיננסיות. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכוני ריבית, מטבע חוץ ונזילות, ניתן בביאור _____, בדבר מכשירים פיננסיים.

א. פרוט התחייבויות פיננסיות

31 בדצמבר			
שווי הוגן		ערך בספרים	
200X-1	200X	200X-1	200X
אלפי ש"ח			

1. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים

הלוואות מתאגידים שאינם בנקאיים

התחייבות לרכישה חוזרת (REPO)

הלוואות מבעל עניין⁹¹

אגרות חוב

כתבי התחייבויות נדחים(*)

התחייבויות אחרות⁹²

_____

2. התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:

נגזרים

מכירה בחסר

אחרים⁹³

_____

סך התחייבויות פיננסיות

=====

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון משני

=====

ב. התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת - פרטים בדבר ריבית והצמדה

ריבית אפקטיבית	
ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אחוזים	

בסיס הצמדה

צמוד למדד המחירים לצרכן

שקלי

צמוד מט"ח⁹⁴

אחר

⁹¹ במידה וקיימות הלוואות מחברות קשורות יש לפתוח שורה בנפרד.
⁹² אם יש התחייבויות בגין חכירה מימונית או אג"ח להמרה יש לציין בנפרד.
⁹³ חברה שיש לה התחייבות נוספת בשווי הוגן דרך רווח והפסד תציין זאת בשורה נפרדת.
⁹⁴ כל סוג מטבע מהותי בנפרד

באור 25 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ג. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך דוח רווח והפסד בחלוקה לרמות

- הטבלה שלהלן מציגה ניתוח התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:
- רמה 1 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
  - רמה 2 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, ישירים או בלתי ישירים, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
  - רמה 3 – שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

היתרה בדוחות הכספיים של זכאים ויתרות זכות והתחייבויות לרכישה חוזרת (REPO) תואמת או קרובה לשווי ההוגן שלהם.

ליום 31 בדצמבר 200X ⁹⁵			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
באלפי ש"ח			
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

נגזרים
מכירה בחסר
אחרים
סך התחייבויות פיננסיות

ג.1 התנועה בהתחייבויות הנמדדות בשווי הוגן והמסווגות לרמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
התחייבויות פיננסיות בשווי הוגן דרך רווח והפסד		
סה"כ	מכירה בחסר	נגזרים
באלפי ש"ח		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

יתרה ליום 1 בינואר 200X
סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו:
ברוח והפסד
ברוח כולל אחר
רכישות
מכירות
הנפקות
פדיונות
העברות אל רמה 3
העברות מתוך רמה 3
יתרה ליום 31 בדצמבר 200X

סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין התחייבויות פיננסיות המוחזקות נכון ליום 31 בדצמבר 200X

בפירוט לפי קבוצה, במידה ושינוי של אחד או יותר מהנתונים ששימשו במדידת השווי ההוגן, תחת הנחה סבירה אלטרנטיבית, יוביל לשינוי משמעותי בשווי ההוגן הנמדד, יש לתת גילוי להשפעות של השינויים הללו ולאופן החישוב שלהן.

⁹⁵ בהתאם ל IFRS 7.44G בשנת היישום הראשונה של התיקון ל-IFRS 7 שפורסם במרץ 2009 ומועד יישומו הינו לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2009 או לאחר מכן, ישות לא נדרשת להציג מספרי השוואה לגילויים הנדרשים בהתאם לתיקון.

נקוב של אגרות חוב ל- _____ מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב.

באור 25 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פרטים נוספים

1 בפברואר _____ הנפיקה החברה כתבי התחייבות נדחים בהיקף _____ מיליוני ש"ח. כתבי ההתחייבות צמודים למדד ונושאים ריבית שנתית בשיעור _____%. כתבי ההתחייבות יפרעו ב- _____ תשלומים שווים החל מחודש פברואר _____. לכתבי ההתחייבות הנדחים התקבל דירוג ממעלות. _____

2. הלוואה מבנק בסכום של _____ אלפי ש"ח, אשר נושאת ריבית של _____% ומועד פירעונה ביום _____, מובטחת בשעבוד קבוע על קרקע ובניינים המשמשים את החברה כרכוש קבוע ושערכם בספרים ליום 31 בדצמבר 200X הינו _____ אלפי ש"ח⁹⁸.

2. הוצאות הנפקה שטרם הופחתו

יתרת רכיב ההתחייבות/האג"ח הנה בניכוי הוצאות הנפקה בסך של _____ אלפי ש"ח המופחתים לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

3. מגבלות חוזיות ואמות מידה פיננסיות

להבטחת התחייבויות החברה לזמן ארוך לבנקים, בסך של כ- _____ אלפי ש"ח, התחייבה החברה לעמוד באמות מידה פיננסיות ואחרות הכוללות, בין השאר, מחויבות כלפי הבנק בדבר שיעור מינימאלי של יחס ה"הון העצמי" של החברה במשך תקופת האשראי, לסך כל ה"מאזן" שלה, כפי שאלה הוגדרו בהסכם. כמו כן, התחייבה החברה לסכום מינימאלי של "רווח תפעולי, נטו" החל משנת _____ ואילך. אמות המידה הפיננסיות יהיו בתוקף כל עוד היקף האשראי שהעמיד הבנק לחברה יעלה על _____ אלפי ש"ח.

במידה והחברה לא תעמוד באמות המידה הפיננסיות, כולן או מקצתן, או בקרות אירועים מסוימים המפורטים בהסכם, יהיה הבנק רשאי להעמיד את האשראי האמור לפירעון מיידי.

לתאריך המאזן עומדת החברה באמות המידה הפיננסית שנקבעו.

ט. ערבויות פיננסיות⁹⁹ - המוצגות כהתחייבות פיננסית

	1 בינואר 200X-1			31 בדצמבר 200X-1			200X		
	יתרה בדוחות הכספיים	החשיפה המרבית	שווי הוגן	יתרה בדוחות הכספיים אלפי ש"ח	החשיפה המרבית	שווי הוגן	יתרה בדוחות הכספיים	החשיפה המרבית	שווי הוגן

התחייבות בגין מתן ערבות לחברה כלולה
התחייבויות בגין מתן ערבות לחברת

⁹⁸ בהתאם לסעיף 14(א) ב IFRS 7, ישות תיתן גילוי לערך בספרים של נכסים פיננסיים שהיא שיעבדה כבטוחה להתחייבויות או להתחייבויות תלויות.

⁹⁹ במידה והחברה טיפלה בעבר בחוזי ערבות פיננסית כבחוזי ביטוח והצהירה על כך, היא רשאית לבחור לטפל בהם לפי IFRS 4 או לפי IAS 39. הטיפול המוצע הינו בהנחה שהחברה בחרה בטיפול על פי IAS 39. נציין כי במידה והחברה מטפלת בחוזי ערבויות פיננסיות כבחוזי ביטוח, הם לא יכללו בבאור זה.

באור 25 - התחייבויות פיננסיות (המשך)

ט. ערבויות פיננסיות - המוצגות כהתחייבות פיננסית (המשך)

ביום 1 ביולי 2007, חתמה החברה על הסכם למתן ערבות לחברה כלולה בגין הלוואה בסך _____ אלפי ש"ח שנתקבלה מבנק. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומים שנתיים שווים ביום 30 ביוני של כל אחת מהשנים 2008-2012¹⁰⁰.
במועד חתימת ההסכם, החברה הכירה בהתחייבות בגין מתן הערבות כאמור לפי שוויה ההוגן.

לתאריך המאזן, ההתחייבות כאמור מוצגת לפי הסכום הגבוה מבין הסכום שמוכר בהתאם להוראות IAS 37 לבין ההתחייבות שהוכרה לראשונה לאחר שהופחתה בהתאם ל- IAS 18.

ליום 31 בדצמבר 200X, החשיפה המרבית של החברה בגין הערבות כאמור הינה _____ אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר 200X-1: _____ אלפי ש"ח).

באור 26 : - פרמיות שהורווחו בשייר

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X		
שיר	ביטוח משנה אלפי ש"ח	ברוטו
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

פרמיות בביטוח חיים¹⁰¹
פרמיות בביטוח בריאות¹⁰²
פרמיות בביטוח כללי

סה"כ פרמיות

בניכוי - שינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה ושינויים אחרים (*)

סה"כ פרמיות שהורווחו

(*) השינוי ביתרת הפרמיה שטרם הורווחה הוא בעיקרו בביטוח כללי, ראה באור _____ בנוסף קיימים שינויים הנובעים מניכוי בגין סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה

¹⁰⁰ על החברה להעריך האם בסבירות של more likely than not היא תידרש לתשלומים תחת הסכם הערבות. אם הערכת החברה היא שבסבירות של more likely than not היא תידרש לתשלומים כאמור, החברה נדרשת לתת גילוי, במסגרת ניתוח לפי מועדי פרעון חוזיים, לסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוונים בגין הערבות על בסיס המועד המוקדם ביותר בו היא יכולה להידרש בתשלום.

¹⁰¹ יש לפרט את סכומי פרמיות ברוטו לפני ניכוי בגין סכומים המופקדים בחברה במסגרת תוכנית הטבה מוגדרת לעובדי הקבוצה ככול שנוכו. ¹⁰² יינתן גילוי רק בחברות המדווחות על עסקי בריאות כמגזר נפרד.

באור 27: - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה נדליין להשקעה השקעות פיננסיות: נכסי חוב סחירים נכסי חוב שאינם סחירים מניות אחר מזומנים ושווי מזומנים אחר
200X-2	200X-1 אלפי ש"ח	200X	
			סך הכל רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, נטו
			<u>רווחים (הפסדים) מנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה, הון ואחרים</u>
			הכנסות מנדליין להשקעה: שערך נדליין להשקעה ¹⁰³ הכנסות שוטפות בגין נדליין להשקעה ¹⁰⁴
			סך הכל הכנסות מנדליין להשקעה ¹⁰⁵
			רווחים (הפסדים) מהשקעות פיננסיות, למעט ריבית הפרשי הצמדה, הפרשי שער ודיבידנד בגין: ¹⁰⁶ נכסים זמינים למכירה (א) נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד (ב) נכסים המוחזקים לפדיון (ג) נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים (ד)
			הכנסות ריבית (*) והפרשי הצמדה ¹⁰⁷ מנכסים פיננסיים שאינם בשווי הוגן דרך רווח והפסד הכנסות ריבית והפרשי הצמדה מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד רווח (הפסד) מהפרשי שער בגין השקעות שאינן נמדדות בשווי הוגן דרך רווח והפסד ומנכסים אחרים ¹⁰⁸ (**)
			סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות נטו והכנסות מימון
			(*) בהכנסות הנ"ל כלולה ריבית בגין נכסים פיננסיים אשר אינם מוצגים בשווי הוגן דרך רוו"ה שערכם נפגם ¹⁰⁹
			(**) לעניין הפרשי שער בגין התחייבויות פיננסיות ראה ביאור ____.

¹⁰³ השערך כולל רווחי (הפסדי) הון בגין נכסים שמומשו בתקופת הדוח.
¹⁰⁴ במידה וקיימות הוצאות מהותיות, יינתן לגביהם גילוי בנפרד ותיבחן ההצגה ברוטו/נטו לאור הנסיבות ובהתאם למהותיות.
¹⁰⁵ במידה וחברה בחרה בשיטת העלות יש להוסיף שורה של פחת והפחתות.
¹⁰⁶ כולל רווחים שמומשו, רווחים שטרם מומשו בגין ניירות ערך המוצגים בשווי הוגן דרך רוו"ה, וכן עליות וירידות ערך שנקפו לרווח והפסד.
¹⁰⁷ לרבות הכנסות ממזומנים ושווי מזומנים ומפרמיות לגביה.
¹⁰⁸ סך כל הפרשי שער נטו בגין השקעות למעט הפרשי שער בגין מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רוו"ה אשר יכללו ברווחים מאותן
השקעות.
¹⁰⁹ בהתאם לסעיף 20(d) ל- IFRS7- יש לתת גילוי על הכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים שערכם נפגם, החל ממועד ירידת הערך (בהתאם
לסעיף 93 להנחיות ליישום IAS 39). גילוי זה לא יכלול ריבית בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

באור 27 - רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון (המשך)

א. רווחים (הפסדים) נטו מהשקעות בגין נכסים זמינים למכירה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

רווחים (הפסדים) נטו מניירות ערך שמומשו¹¹⁰

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד¹¹¹

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים זמינים למכירה

ב. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד¹¹²

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

שינויים בשווי ההוגן נטו, לרבות רווח ממימוש :

בגין נכסים שיועדו בעת ההכרה הראשונית
בגין נכסים מוחזקים למסחר

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

ג. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוחזקים לפדיון¹¹³

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוחזקים לפדיון

ד. רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

רווחים (הפסדים) נטו ממימוש נכסים המוצגים כהלוואות וחייבים

ירידות ערך נטו שנזקפו לרווח והפסד

סך הכל רווחים (הפסדים) מהשקעות בגין נכסים המוצגים כהלוואות ויתרות חובה

¹¹⁰ לעניין רווחים שטרם מומשו שנזקפו לקרן הון - ראה במסגרת באור התנועה בקרן בגין נכסים זמינים למכירה או בדוח על ההכנסות שטרם הוכרו.

¹¹¹ לרבות ביטולי ירידות ערך בהתאם להוראות התקינה.

¹¹² ביחס לנגזרים ו/או במידה והחברה בחרה להפריד נגזר משובץ, הרווח בגין הנגזר ייוקף לסעיף "בגין נכסים המוחזקים למסחר".

¹¹³ במידה והחברה בחרה למכור נכס אשר יועד לפדיון, יש להוסיף שורה של רווחים (הפסדים) ממימוש נכסים המוחזקים לפדיון.

באור 28 : - הכנסות מדמי ניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
=====	=====	=====

דמי ניהול בענפי הפנסיה והגמל
 דמי ניהול משתנים בגין חוזי ביטוח חיים
 דמי ניהול קבועים בגין חוזי ביטוח חיים
 דמי ניהול בגין חוזי השקעה
 דמי ניהול אחרים¹¹⁴

סה"כ הכנסות מדמי ניהול

באור 29 : - הכנסות מעמלות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
=====	=====	=====

עמלת סוכנויות ביטוח
 עמלת ביטוח משנה, בניכוי שינוי בהוצאות רכישה נדחות
 בגין ביטוח משנה
 עמלות אחרות

סה"כ הכנסות מעמלות

באור 30 : - הכנסות אחרות

¹¹⁴ דמי ניהול מפעילויות שאינן ביטוחיות.

באור 31 : - תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

בגין חוזי ביטוח חיים :
תביעות ששולמו ותלויות
מקרי מוות, נכות ואחרים
בניכוי ביטוח משנה

_____

פוליסות שנפדו
פוליסות שמועדן תם
גמלאות

_____

סך כל התביעות

גידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים (למעט שינוי בתלויות)
בשייר

_____

גידול בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשל מרכיב התשואה

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשייר בגין חוזי ביטוח חיים

_____

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי :
ברוטו
ביטוח משנה
בשייר

_____

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח
בריאות :
ברוטו
ביטוח משנה
בשייר

_____

סך כל התשלומים והשינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה בשייר :

_____

באור 32 : - עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

הוצאות רכישה :
עמלות רכישה
הוצאות רכישה אחרות
שינוי בהוצאות רכישה נדחות

_____

סה"כ הוצאות רכישה

עמלות שוטפות אחרות
הוצאות שיווק אחרות

=====

סה"כ עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

באור 33 : - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
		שכר עבודה ונלוות ¹¹⁵ פחת והפחתות ¹¹⁶ אחזקת משרדים ותקשורת שיווק ופרסום ייעוץ משפטי ומקצועי אחרות ¹¹⁷ סה"כ (*)
		בניכוי :
		סכומים שסווגו בסעיף שינוי בהתחייבויות ותשלומים בגין חוזי ביטוח סכומים שסווגו בסעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
		הוצאות הנהלה וכלליות
		(*) הוצאות הנהלה וכלליות כוללות הוצאות בגין מיכון ¹¹⁸ בסך

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות

א. הוצאה שהוכרה בספרים

ההוצאה שהוכרה בדוחות הכספיים בעבור שירותים שהתקבלו מעובדים מוצגת בטבלה שלהלן :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
		תוכניות תשלום מבוסס מניות המסולקות במכשירים הוניים תוכניות תשלום מבוסס מניות המסולקות במזומן
		סך ההוצאה שהוכרה מעסקאות תשלום מבוסס מניות
		עסקאות תשלום מבוסס המניות שהוענקו על ידי החברה לעובדיה מתוארות להלן. במהלך השנים 200X ו-200X-1 לא בוצעו שינויים או ביטולים בתוכניות ההטבות לעובדים האמורות.

¹¹⁵ יש לתת גילוי על סכום ההוצאה בגין תשלום מבוסס מניות. בדוחות לדוגמא כלולה הוצאה זו בבאור תשלום מבוסס מניות.

¹¹⁶ לא כולל פחת והפחתות בגין הפרשים מקוריים.

¹¹⁷ יש לפרט בנפרד הכנסות או הוצאות אשר סכומן עולה על 5% מסך הסעיף.

¹¹⁸ הוצאות מיכון כוללות הוצאות שכר, הוצאות עובדי חוץ, פחת.

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות (המשך)

א. הוצאה שהוכרה בספרים (המשך)

יש לתת לכל תוכנית בנפרד את הפרטים הבאים :

תיאור של כל אחד מסוגי ההסדרים של תשלומים מבוססי מניות שהיו קיימים בכל נקודת זמן במהלך התקופה, כולל התנאים הכלליים של כל אחד מההסדרים, כגון דרישות להבשלה, התאמת מחיר המימוש כתוצאה מחלוקת דיבידנד, התקופה המירבית של האופציות המוענקות ושיטת הסילוק (כגון, במזומן או במכשירים הוניים), השווי ההוגן למועד ההענקה וכיצד חושב.

להלן דוגמאות לגילויים הנדרשים [לגבי כל תוכנית שהוענקה בתקופת הדיווח יש לפרט את חישוב השווי ההוגן המפורט בסעיף ט' להלן]:

להלן מובאת הצעה לריכוז הנתונים בצורת טבלה. חברה שבחרה שלא להשתמש בטבלה תתן את המידע בצורה מילולית כמוצע בסעיפים ב'-ה' להלן. חברה שבחרה למלא את הטבלה, צריכה לתת את אותו מידע הכלול בסעיפים ב'-ה' שלא נכלל בטבלה.

תוכנית 200X-3	תוכנית 200X-2	תוכנית 200X-1	תוכנית 200X
------------------	------------------	------------------	----------------

מספר האופציות שהוקצו ליו"ר הדירקטוריון
 מספר האופציות שהוקצו למנכ"ל
 מספר האופציות שהוקצו לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית
 סך האופציות שהוקצו
 יתרת האופציות שטרם מומשו לתאריך המאזן
 יחס המרה
 מחיר מימוש
 מועד ההענקה ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל
 מועד ההענקה לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית
 מועד ההבשלה
 מועד הפקיעה
שווי הוגן (במיליוני ש"ח) למועד ההענקה
 ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל
 לעובדים האחרים שנכללו בתוכנית

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות (המשך)

ב. תוכנית תשלום מבוסס מניות למנהלים בכירים¹¹⁹

ביום _____ אישרו הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה תוכנית לפיה הוענקו _____ אופציות למניות לכל מנהליה הבכירים בעלי ותק של _____ חודשים ומעלה. מחיר המימוש של האופציות למניות הינו _____, המהווה שווי שוק של המניות ביום הענקת האופציות למניות.

השווי ההוגן של האופציות מוערך ביום ההענקה תוך שימוש במודל הבינומי, בהתאם לתנאים ולנתונים על-פיהם מכשירים אלו הוענקו.

האופציות יבשילו אם יהיה גידול של _____% לפחות בגובה הרווח למניה של החברה בתקופה של _____ שנים, ממועד הענקת האופציות למניות. באם הרווח למניה לא יגדל ב- _____% לפחות במשך תקופה זו האופציות למניות יחולטו. משך החיים החוזי של האופציות למניות, במידה והבשילו, הינו _____ שנים מיום ההענקה. עסקת תשלום מבוסס מניות זו ניתנת לסילוק אך ורק באמצעות מניות החברה (אין חלופת סילוק במזומן), כאשר כל אופציה ניתנת למימוש למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב¹²⁰.

ג. הקצאת אופציות למנכ"ל החברה

ביום _____ אישרו הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה תוכנית לפיה יוענקו ללא תמורה למנכ"ל החברה _____ אופציות בלתי סחירות הניתנות למימוש לעד _____ מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת. במועד החלטת הדירקטוריון שער המניה בבורסה היה _____ ש"ח.

במועד החלטתה על אימוץ התוכנית הוענקו _____ אופציות. יתרת _____ האופציות הנכללת בתוכנית תשמש לחלוקה עתידית של אופציות נוספות. תוכנית הענקת האופציות נעשית על-פי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה. _____ האופציות הוקצו לנאמן ביום _____ (להלן - מועד ההקצאה). סמוך למועד ההקצאה שער המניה בבורסה היה _____ ש"ח.

זכאות המנכ"ל למימוש _____ האופציות תתגבש בשלוש מנות שוות: המנה הראשונה תהיה ניתנת למימוש החל מתום _____ חודשים ממועד ההקצאה, המנה השנייה תהיה ניתנת למימוש בתום _____ חודשים ממועד ההקצאה והמנה השלישית תהיה ניתנת למימוש בתום _____ חודשים ממועד ההקצאה. האופציות תהיינה ניתנות למימוש במשך _____ חודשים ממועד הזכאות כנגד תשלום תוספת מימוש של _____ ש"ח, הצמודה למדד המחירים לצרכן.

באותו מועד, העניקה החברה למנכ"ל הלוואה ללא זכות חזרה (non-recourse) בסך _____ אלפי ש"ח צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת ריבית בשיעור _____%, לצורך מימון רכישת מניות החברה, ואשר מועד פירעונה נקבע ליום _____.

ד. תוכנית תשלום מבוסס מניות לעובדים כלליים

ביום _____ אישרו הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה תוכנית לפיה הוענקו _____ אופציות למניות לכל עובדיה הכלליים בעלי ותק של שנתיים ומעלה. האופציות יבשילו במידה ומחיר המניה של החברה יעלה במהלך תקופת ההבשלה על _____ למניה. מחיר המימוש של האופציות למניות הינו _____% משווי השוק של המניות ביום הענקת האופציות למניות.

השווי ההוגן של האופציות מוערך ביום ההענקה תוך שימוש במודל _____, בהתאם לתנאים ולנתונים על-פיהם מכשירים אלו הוענקו.

¹¹⁹ הסעיפים להלן כוללים תיאור מילולי אותו יש להתאים לנסיבות של כל חברה. כמו כן, חברה שבחרה לתת הנתונים בצורת טבלה, כמופיע לעיל, איננה צריכה לחזור על נתונים אלו בביאור המילולי.

¹²⁰ יש לציין מהו הסדר המיסוי שחל על ההענקה (סעי' 102 - עם נאמן/ללא נאמן, פירות/הוני).

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות (המשך)

ד. תוכנית תשלום מבוסס מניות לעובדים כלליים (המשך)

תנאי הבשלה

1. המשך העסקה בחברה במשך _____ שנים לפחות מיום הענקת האופציות למניות.
2. גידול שנתי ממוצע של % _____ לפחות במשך _____ שנים, ממועד הענקת האופציות למניות, במחזור המכירות של החברה.
3. גידול שנתי ממוצע של % _____ במשך _____ שנים, ממועד הענקת האופציות למניות, במחיר המניה של החברה.

משך החיים החוזי של האופציות למניות, במידה והבשילו, הינו _____ שנים מיום ההענקה. עסקת תשלום מבוסס מניות זו ניתנת לסילוק אך ורק באמצעות מניות החברה, כאשר כל אופציה ניתנת למימוש למניה בת _____ ש"ח ערך נקוב. לחברה לא קיים נוהג מהעבר של סילוק עסקאות תשלום מבוסס מניות במזומן¹²¹.

ה. תוכנית תשלום מבוסס מניות לעובדים המועסקים ביחידות עסקיות מתפתחות של החברה

ביום _____ אישרו הדירקטוריון והאסיפה הכללית של בעלי המניות כי יוענקו אופציות למניות החברה לכל עובדי היחידה העסקית המתמחה ב_____. מחיר המימוש של האופציות למניות הינו שווי השוק של המניות ביום הענקת האופציות למניות.

השווי ההוגן של האופציות מוערך ביום ההענקה תוך שימוש במודל הבינומי, בהתאם לתנאים ולנתונים על-פיהם מכשירים אלו הוענקו.

האופציות יבשילו על ידי השגת מספר מסוים של חוזי מכירה חדשים בתחום האלקטרוניקה. משך החיים החוזי של האופציות למניות, במידה והבשילו, הינו _____ שנים מיום ההענקה. עסקת תשלום מבוסס מניות זו ניתנת לסילוק אך ורק במזומן. השירותים שהתקבלו וההתחייבות לתשלום עבור אותם שירותים מוכרים על פני תקופת ההבשלה הצפויה. עד למועד סילוק ההתחייבות החברה מודדת מחדש את השווי ההוגן של ההתחייבות בכל מועד דיווח, כאשר שינויים בשווי ההוגן הוכרו ברווח או ההפסד לשנה¹.

הערך בספרים של ההתחייבות בגין תוכנית אופציות זו ליום 31 בדצמבר, 200X הינו _____ אלפי ש"ח (200X-1 - _____ אלפי ש"ח). אין אופציות בתוכנית זו שהבשילו עד ליום 31 בדצמבר, 200X (200X-1 - _____ אופציות).

¹²¹ יש לציין מהו הסדר המסוי שחל על ההענקה (סעי' 102 - עם נאמן/ללא נאמן, פירות/הונג).

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות (המשך)

1. תנועה במהלך השנה

להלן טבלה הכוללת את מספר האופציות למניות, את הממוצע המשוקלל של מחיר המימוש שלהן ואת השינויים שנעשו בתוכניות אופציות לעובדים במשך השנה השוטפת:

200X-2		200X-1		200X	
ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר האופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר האופציות	ממוצע משוקלל של מחיר המימוש	מספר האופציות
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____

אופציות למניות לתחילת השנה
אופציות למניות שהוענקו במהלך השנה
אופציות למניות שחולטו במהלך השנה
אופציות למניות שמומשו במהלך השנה (*)
אופציות למניות שפקעו במהלך השנה

אופציות למניות לסוף השנה
אופציות למניות אשר ניתנות למימוש לסוף השנה

(*) הממוצע המשוקלל של מחיר המניה, בגין כתבי אופציה שמומשו בשנת 200X, היה _____ ש"ח (200X-1 : _____ ש"ח).

2. הממוצע המשוקלל של יתרת אורך החיים החוזי של האופציות למניות ליום 31 בדצמבר, 200X הינו _____ שנים (200X-1 - _____ שנים).

ח. טווח מחירי המימוש של האופציות למניות ליום 31 בדצמבר, 200X עומד על _____ - _____ ש"ח (200X-1 - _____)¹²².

ט. מדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשירים הוניים

החברה משתמשת במודל הבינומי למדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשיריה הוניים. המדידה מתבצעת ביום הענקת האופציות למניות אשר מסולקות במכשירים הוניים, שכן מדובר באופציות המוענקות לעובדים.

במקרה של אופציות שניתנו לנותני שירותים [יש לתת תיאור מי הם] המדידה מתבצעת מחדש עם קבלת השירות.

¹²² אם טווח מחירי המימוש הוא רחב, האופציות הקיימות במחזור יחולקו לתחומים שהם בעלי משמעות להערכת מספר ועיתוי הנפקת מניות נוספות והמזומן שעתיד להתקבל במימוש.

באור 34 : - תשלום מבוסס מניות (המשך)

ט. מדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשירים הונניים (המשך)

להלן טבלה המציגה את הנתונים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של האופציות למניות המסולקות במכשיריה ההונניים, בהתאם למודל הבינומי לתמחור אופציות, לגבי התוכנית הנ"ל:

תוכנית 200X-3	תוכנית 200X-2	תוכנית 200X-1	תוכנית 200X
------------------	------------------	------------------	----------------

תשואת הדיבידנד בגין המניה (%)

תנודתיות צפויה במחירי המניה (%)

תנודתיות היסטורית של מחירי המניה (%)

שיעור ריבית חסרת סיכון (%)

משך החיים החזוי של האופציות למניות (שנים)

ממוצע משוקלל של מחירי המניה (ש"ח)

בהתאם לנתונים לעיל, השווי ההוגן של האופציות נקבע ל- _____ ש"ח ליום _____ (מועד ההענקה).

משך החיים החזוי של האופציות למניות מבוסס על נתונים היסטוריים של החברה, אשר לא בהכרח מייצגים את דפוס המימוש העתידי של האופציות למניות. התנודתיות הצפויה של מחיר המניה משקפת את ההנחה שהתנודתיות ההיסטורית של מחיר המניה מהווה אינדיקציה טובה למגמה הצפויה בעתיד.

י. מכשירים הונניים אחרים

במהלך שנת 200X העניקה החברה _____ מניות חסומות/מכשירים הונניים אחרים דומים (200X-1) - _____ מניות חסומות). הממוצע המשוקלל של השווי ההוגן של המניות החסומות אשר הוענקו במהלך שנת 200X היה _____ ש"ח (200X-1 - _____ ש"ח).¹²³

יא. שינויים בתנאים של המכשירים ההונניים

במהלך שנת 200X, בעקבות _____, תמחרה החברה מחדש את האופציות למניות שלה, וזאת באמצעות הקטנת מחירי המימוש מ- _____ ש"ח למניה ל- _____ ש"ח למניה/גידול במספר המכשירים הונניים שיוענקו מ- _____ מניות ל- _____ מניות¹²⁴. השווי ההוגן התוספתי שהוענק כתוצאה משינויים אלה, הוא _____ ש"ח למניה.¹²⁵ שווי זה יוכר על פני יתרת תקופת ההבשלה של האופציות, _____.

¹²³ יש לתת מידע לגבי אופן מדידת השווי ההוגן, לרבות אם השווי ההוגן לא נמדד לפי מחירי שוק; אם וכיצד שולבו דיבידנדים צפויים במדידת השווי ההוגן; וכן, מאפיינים נוספים אחרים של המכשירים ההונניים.

¹²⁴ מחק את המיותר.

¹²⁵ יש לתת מידע לגבי אופן אמידת השווי ההוגן התוספתי, וזאת בהתאם לדרישות הגילוי שהוצגו קודם לכן.

באור 35 : - הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
=====	=====	=====

הוצאות אחרות

הפסד ממימוש השקעה בחברה מוחזקת
 הפסד ממימוש רכוש קבוע
 הפסד מירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים ורכוש קבוע
 הפחתת נכסים לא מוחשיים¹²⁶
 אחר

_____	_____	_____
=====	=====	=====

הפסד מירידת ערך (דוגמא בלבד)

במסגרת השינוי הארגוני המתואר בביאור __ לעיל, הוחלט בין השאר, על מיתוג אחיד לכל מגוון המוצרים והשירותים אותם מספקת הקבוצה ללקוחותיה תחת השם: ____. בהתאם, בחנה הנהלת החברה בהקשר לפעילות קרנות הנאמנות של הקבוצה את השימוש העתידי במותג __ המוקצה למגזר ____. לאור הערכת הנהלת החברה לפיה לא צפוי שהשימוש בשם __ יימשך בעתיד הנראה לעין, החליטה החברה להפחית את ערכו של עודף עלות הרכישה שיוחס למותג ____, שערכו נכון ליום __ הינו בסך כ- __ מיליון ש"ח. במקביל, מומשה התחייבות למסים נדחים בגובה __ מיליון ש"ח שיוחסה בגין עודף העלות האמור.

באור 36 : - הוצאות מימון

ליום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
=====	=====	=====

הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין
 התחייבויות לבנקים
 התחייבות נדחים
 הוצאות מימון בגין התחייבויות המוצגות
 בשווי הוגן דרך רווח או הפסד¹²⁷

_____	_____	_____
=====	=====	=====

הוצאות ריבית למבטחי משנה
 הפרשי שער, נטו בגין התחייבויות (*)
 עמלות¹²⁸ והוצאות מימון אחרות

סך הכל הוצאות מימון

(*) לעניין הפרשי שער בגין השקעות פיננסיות ראה בביאור

¹²⁶ בגין הפרשים מקוריים

¹²⁷ כולל הוצאות ריבית, הפרשי הצמדה, הפרשי שער ושינויים בשווי ההוגן.

¹²⁸ עמלה שבמהותה מהווה עלות אשראי.

באור 37 : - רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו, נטו

באור 38 : - רווח (הפסד) למניה

א. רווח (הפסד) בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה ליום 31 בדצמבר 200X התבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות בסך של _____ אלפי ש"ח (200X-1 : _____ אלפי ש"ח) מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור בסך של _____ אלפי מניות (200X-1 : _____ אלפי מניות) כדלהלן:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר								
200X-2			200X-1			200X		
פעילות נמשכת	פעילות מופסקת	פעילות מופסקת	פעילות נמשכת	פעילות מופסקת	פעילות מופסקת	פעילות נמשכת	פעילות מופסקת	פעילות מופסקת
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

רווח (הפסד) לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה דיבידנד על מניות בכורה שאינן ניתנות לפדיון

רווח (הפסד) המיוחס לבעלי המניות הרגילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
_____	_____	_____
_____	_____	_____

ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות

יתרה ליום 1 בינואר השפעת מניות החברה המוחזקות ע"י הקבוצה השפעת אופציות שמומשו למניות השפעת מניות שהונפקו במהלך השנה ממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות ששימשו לצורך חישוב רווח (הפסד) בסיסי למניה

ב. רווח (הפסד) מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה ליום 31 בדצמבר 200X התבסס על הרווח המתייחס לבעלי המניות הרגילות בסך של _____ אלפי ש"ח (200X-1 : _____ אלפי ש"ח) מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות של _____ אלפי מניות (200X-1 : _____ אלפי מניות), כדלהלן:

באור 39 : - ניהול סיכונים

האמור להלן, בסעיף זה, הינו בגדר דוגמא בלבד. כל חברה תתאים את האמור בו בהתאם לסיכונים הגלומים בפעילותה ולאופן בו החברה מנהלת את הסיכונים.
ניתן לשלב את פרק ניהול סיכונים הנדרש במסגרת דוח תיאור עסקי התאגיד בביאור זה.

כללי

דוגמא -

החברה פועלת במגזרי הפעילות העיקריים הבאים: ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, בריאות וביטוח כללי. פעילויות החברה חושפות אותה לסיכונים הבאים:

- סיכוני שוק;
- סיכוני נזילות;
- סיכונים ביטוחיים;
- סיכוני אשראי;
- סיכונים תפעוליים.

(א) תיאור הליכי ושיטות ניהול הסיכונים

בפסקה זו יתואר באופן כללי מבנה ניהול הסיכונים בחברה, תוך התייחסות, בין היתר לאורגנים השותפים לתהליך ניהול הסיכונים בחברה ולמקומו של הדירקטוריון בתהליך.

דוגמא א -

מדיניות ניהול הסיכונים של החברה מכוונת להבטיח חשיפה מבוקרת לסיכונים אלה, תוך עמידה בדרישות הרגולטוריות ושמירה על יעדיה העסקיים של החברה ועל איתנותה הפיננסית.

הדירקטוריון מספק עקרונות כתובים לניהול הסיכונים הכולל, כמו גם את המדיניות הספציפית לחשיפות מסוימות לסיכונים, כגון סיכוני ביטוח, סיכון שער חליפין, סיכון שיעור ריבית, סיכון אשראי, וכן שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים לא נגזרים.

ניהול הסיכונים מרוכז על ידי היחידה לניהול סיכונים בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון. מחלקת ניהול הסיכונים מזהה, ומעריכה את הסיכונים בשיתוף פעולה עם יחידות תומכות הכוללות את האקטואריה, השקעות, ביטוח משנה וחשבות.

דירקטוריון החברה מקבל מהתחומים השונים מידע בדבר:

גודל ההפסד המרבי הצפוי כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד, כמו גם החשיפה להשתנות בלתי צפויה של גורמי סיכון המכוסים בפוליסות הנמכרות ע"י החברה, ברמת וודאות נתונה בתקופה של שנה. השפעת האמצעים הננקטים ע"י החברה לפיזור, הקטנה או הגבלה של הסיכונים הביטוחיים, הן באמצעות נהלי חיתום וכללים לקבלת עסקים והן באמצעות הסדרי ביטוח משנה, להקטנת ההפסד הצפוי האמור כתוצאה מהחשיפה לסיכונים הביטוחיים. השפעתן הפוטנציאלית של החשיפות לסיכונים הביטוחיים המהותיים על המצב הכספי העתידי של החברה וההון העצמי הנדרש כנגד סיכונים אלו (הון כלכלי) וזאת בהתחשב בפעולות החברה להקטנת/הגבלת הסיכונים, לרבות הסדרי ביטוח משנה.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

דוגמא ב -

ניהול הסיכונים בחברה מבוסס על אחריות הגורמים העסקיים לסיכונים הנלקחים על ידם, יחידות תומכות הכוללות אקטואריה, ביטוח משנה וחשבות, ותחום ניהול הסיכונים העוסק בזיהוי, מיפוי, מעקב ובקרה.

הדירקטוריון קובע מגבלות חשיפה להפסד המרבי הצפוי מהסיכונים הביטוחיים המהותיים, ברמת הוודאות שנקבעה בהתבסס על מרכיבי הסיכון.

בחברה קיימים פורומים מקצועיים/ביטוחיים בראשות המנכ"ל וראש תחום הביטוח. ניתוחי חשיפות, רווחיות ענפית, ובדיקות תקופתיות של גורמי הסיכון מובאים באופן שוטף בפני הפורומים הני"ל, ובהתאם לכך, מתקבלות החלטות ניהוליות.

הסיכונים המפורטים לעיל ממותנים על ידי פיזור גדול של חוזי הביטוח. הסיכונים מוקטנים גם על ידי בחירה ויישום של אסטרטגיות חיתום ויצירת פיזור לפי ענפים, אזורים גיאוגרפיים, סוגי הסיכון, גובה הכיסוי וכו'.

תהליך השקת מוצרים חדשים כולל זיהוי ובחינה מקיפה של הסיכונים הכרוכים במוצר וקביעת הדרכים לניהולם ולבקרה עליהם. כאשר מתעורר חשש כי קיימת הרעה בתוצאות החיתומיות, שמקורה אינו בתנודות אקראיות, נערכות בדיקות מעמיקות, בין השאר, להערכת הסיכון הגלום, ובמידת הצורך מותאמת הערכת הרזרבות. בדיקות דומות מתבצעות בעת חידוש עסקאות.

כמו כן, בכדי להקטין את החשיפה לסיכונים, החברה מיישמת מדיניות בדיקת תביעות קפדנית, בחינה שוטפת של תהליכי הטיפול בתביעות ומבצעת חקירות לאיתור הונאות. בנוסף, החברה נוקטת במדיניות ניהול אקטיבי שוטף של התביעות, על מנת להקטין את החשיפה להתפתחויות בלתי צפויות העשויות להשפיע עליה לרעה.

החברה נוקטת במדיניות של הגבלת החשיפה לקטסטרופות על ידי קביעת סכומי כיסוי מרביים בחוזים מסוימים וכן על ידי רכישת כיסוי ביטוח משנה מתאים. מטרת מדיניות החיתום וביטוח המשנה הינה להגביל את החשיפה לקטסטרופות להפסד מרבי שנקבע מראש בהתאם לטעמי הסיכון של החברה כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

(ב) דרישות חוקיות

במסגרת סעיף זה תתייחס החברה לחוזר ניהול סיכונים.

דוגמא -

- על גופים מוסדיים מוטלת חובה חוקית למנות מנהל סיכונים שתפקידו העיקריים הינם :
- זיהוי הסיכונים הביטוחיים והפיננסיים המהותיים לחוסנו של המבטח ולעמידה בחבותו למבוטחים קיימים ועתידיים, לרבות סיכונים מהותיים הנובעים מהנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה (משתפות ברווחים).
  - כימות החשיפה והערכת ההשפעה הפוטנציאלית של הסיכונים המהותיים שזוהו לפי אמות מידה שיוגדרו ע"י המבטח ולתקופות עתידיות שיקבעו.
  - הערכת ההון העצמי הנדרש (ההון הכלכלי) מחברת הביטוח לצורך נשיאה בסיכונים המהותיים תוך התייחסות למידת המתאם בין הסיכונים השונים.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ג) סיכוני שוק

בסעיף זה תכלול החברה הגדרה של סיכון שוק ותצרך מבחני רגישות לתוצאות החברה למשתנים עיקריים אשר יכללו לכל הפחות את הפרמטרים המפורטים להלן. (השינויים בפרמטרים הינם על בסיס המלצות ועדה שדנה בנושא. אם הנהלת החברה סבורה שיש להשתמש במרווחים אחרים, היא רשאית לעשות כן).

סיכון שוק הוא הסיכון שהשווי ההוגן או תזרימי המזומנים העתידיים של נכסים פיננסיים, התחייבויות פיננסיות או התחייבויות ביטוחיות ישתנו כתוצאה משינויים במחירי שוק. סיכוני שוק כוללים, בין היתר, סיכונים הנובעים משינויים בשערי הריבית, בשערי מניות, במדד מחירים לצרכן ובמטבע חוץ.

1. חוזים תלויי תשואה

בפסקה זו יתוארו סיכוני השוק המאפיינים חוזים אלה בשונה מחוזי ביטוח וחוזי השקעה אחרים, לרבות מבחן רגישות ביחס לשינוי של 1% בתשואה כמפורט להלן.

דוגמא -

התחייבויות תלויות תשואה הינן התחייבויות בגין חוזים בהם תגמולי הביטוח שלהם זכאי המוטב תלויים בתשואה שמניבות השקעות מסוימות של החברה, בניכוי דמי ניהול כמפורט להלן:

- לגבי פוליסות שהונפקו עד שנת 2004 דמי ניהול קבועים וכן דמי ניהול משתנים בשיעור 15% מהתשואה הריאלית לאחר ניכוי דמי הניהול הקבועים.
- בפוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך - דמי ניהול קבועים.

לגבי הנכסים וההתחייבויות בגין מוצרים אלו לא קיימת לחברות הביטוח חשיפה ישירה בגין שינויים בריבית, בשווי ההוגן של ההשקעות או במדד. השפעת התוצאות הכספיות על רווחי חברת הביטוח מצטמצמת לחשיפה הנגזרת מדמי הניהול המשתנים בהתאם לתנודתיות בתשואה הנוקפת למבוטחים, וזאת רק לגבי פוליסות שהוצאו עד 2004, ומן ההיקף הכולל של ההתחייבות ממנה נגזרים דמי הניהול הקבועים של המבטח לגבי כלל המוצרים תלויי התשואה.

לאור האמור, מבחני הרגישות ומועדי הפירעון של ההתחייבויות המפורטים בסעיפים הבאים אינם כוללים חוזים תלויי תשואה.

כל שינוי של 1% בתשואה הריאלית על ההשקעות במסגרת חוזים תלויי תשואה בגין פוליסות שהונפקו עד שנת 2004, שהיקף ההתחייבויות בגינם ליום 31.12.200X כ- __ מליארד ש"ח, משפיע על דמי הניהול בסך של כ- __ מליון ש"ח. השפעת שינוי כאמור על פוליסות שהונפקו משנת 2004 ואילך איננה מהותית. כאשר התשואה בחוזים אלה הינה שלילית החברה לא גובה דמי ניהול משתנים ולא תוכל לגבות אותם כל עוד לא תושג תשואה חיובית שתכסה את התשואה השלילית שנצברה. היות וליום 31.12.200X נצברה תשואה שלילית בשיעור של __%, כאמור בביאור __ ולפי ההוראות לא תיתכן גביה של דמי ניהול משתנים עד שלא תכוסה כל התשואה השלילית שנצברה לא תהיה השפעה מיידית לשינוי של 1% בתשואה הריאלית על ההשקעות במסגרת חוזים תלויי תשואה על הרווח אלא רק לאחר כיסוי התשואה השלילית כאמור לעיל.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ג) סיכוני שוק (המשך)

2. מבחני רגישות הנוגעים לסיכוני שוק

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי במשתנים אלה על הרווח (הפסד) לתקופה ועל ההכנסה הכוללת (הון עצמי). ניתוח הרגישות הינו ביחס לנכסים הפיננסיים, ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי ההשקעה בגין משתנה הסיכון הרלבנטי נכון לכל מועד דיווח, ובהנחה שכל שאר המשתנים האחרים קבועים. כך, למשל, השינוי בריבית הינו בהנחה, שכל הפרמטרים האחרים לא השתנו. ניתוח הרגישות אינו כולל כאמור את השפעתם של חוזים תלויי תשואה כמפורט לעיל. כמו כן, הונח שהשינויים האמורים אינם משקפים ירידת ערך פרמננטית של נכסים המוצגים בעלות מופחתת או של נכסים זמינים למכירה ולפיכך, בניתוח הרגישות לעיל, לא נכללו בגין נכסים אלו הפסדים מירידת ערך. ניתוח הרגישות, מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד ללא השפעות משניות. יצוין גם כי הרגישויות אינן ליניאריות, כך ששינויים גדולים או קטנים יותר ביחס לשינויים שמתוארים להלן אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של השפעת אותם שינויים.

ליום 31 בדצמבר 200X:

שיעור השינוי בשע"ח של הדולר		שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן		השקעות במכשירים הוניים (ב)		שיעור הריבית (א)		
-10%	+10%	-1%	+1%	-10%	+10%	-1%	+1%	
אלפי ש"ח								
								רווח (הפסד)
								הכנסה כוללת (הון עצמי) (ג)

- (א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים עם ריבית משתנה החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.
- (ב) השקעות במכשירים שאין להם תזרים קבוע, או שלחילופין, לחברה אין מידע ביחס לתזרים זה (בהתאם להגדרות ב-IFRS 7 אינן כוללות השקעות בחברות כלולות).
- (ג) ניתוחי הרגישות ביחס להכנסה הכוללת מביאים לידי ביטוי גם את ההשפעה על הרווח (הפסד) לתקופה.

יש לציין כי ניתוחי הרגישות מבוססים על הערך בספרים ולא על שווי כלכלי. בנוסף, על החברה לתת גילוי לגבי סעיפי הנכסים וההתחייבויות שנכללו בניתוח הרגישות לשיעור הריבית בסעיף זה לעומת הסעיפים שנכללו בביאור סיכון ריבית ישיר שלהלן. כמו כן, ביחס לניתוח רגישות להשקעות במחירים הוניים, ניתן לבחור להציג אג"ח להמרה במסגרת מכשירי חוב וכן ניתן לפצל לרכיב החוב ולרכיב ההוני.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ג) סיכוני שוק (המשך)

3. סיכון ריבית ישיר (המשך)

הערות:

בביטוח חיים שאינו תלויי תשואה – עיקרו/חלק מ- של תיק ביטוח החיים הינו בגין פוליסות מבטיחות תשואה המגובות בעיקרן/ברובן באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי מדינת ישראל לכל אורך תקופת הפוליסה. לפיכך קיים לחברה כיסוי פיננסי חופף על עיקר ההתחייבויות מבחינת ריבית והצמדה למשך חיי הפוליסות. ליום 31 בדצמבר 200X כיסו אגרות החוב המיועדות כ-XX% (בדצמבר 200X-1 כ-YY%) מכלל ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח חיים לא משתתף ברווחים.

בגין יתר השקעות החברה במסגרת עסקי ביטוח חיים קיימת חשיפה לשערי ריבית שישררו בעת מחזור ההשקעות אשר משך החיים שלהן עשוי להיות נמוך מאורך החיים הממוצע של ההתחייבויות הביטוחיות.

בגין מוצרים אלה וכן בגין תביעות מתמשכות בתשלום, בביטוח סיעודי ובביטוח אי-כושר עבודה, מבוסס חישוב ההתחייבות הביטוחית על שיעור הריבית התעריפית שבפוליסה.

במסגרת סעיף זה יש להתייחס לריבית ההיוון המשמשת לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות הן בביטוח חיים והן בביטוח כללי, כיצד נקבעת ריבית זו, והגורמים המשפיעים על גובה הריבית, לחילופין ניתן להפנות לסעיף אחר בביאור הדן בכך.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ג) סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 200X					
סה"כ	התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו ¹³² ¹³³		
			בש"ח לא צמוד	בש"ח צמוד למדד	אלפי ש"ח
					נכסים בלתי מוחשיים
					נכסי מיסים נדחים
					הוצאות רכישה נדחות
					רכוש קבוע
					השקעות בחברות כלולות ¹³⁴
					נדלי"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
					נדלי"ן להשקעה אחר
					נכסי ביטוח משנה
					נכסי מיסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
					פרמיות לגבייה
					השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
					השקעות פיננסיות אחרות:
					נכסי חוב סחירים
					נכסי חוב שאינם סחירים
					מניות
					אחרות
					סה"כ השקעות פיננסיות אחרות
					מזומנים ושוי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה תלויי תשואה
					מזומנים ושוי מזומנים אחרים
					סך הכל נכסים

על החברה לבחון בסיס ההצמדה של כל אחד מנכסי ביטוח משנה. לרוב, בסיס ההצמדה יהיה זהה לבסיס ההצמדה של ההתחייבות אליה הנכס מתייחס.

¹³² במידה ולחברה השיפה מהותית ליותר ממטבע אחד, יש לפתוח עמודה נפרדת לאותו מטבע

¹³³ יש לציין את המטבע/ות העיקריים

¹³⁴ במידה וההשקעה כוללת הלוואה לחברה כלולה יש להציגה בטור המתאים לתנאי ההלוואה

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ד) סיכוני שוק (המשך)

4. פירוט הנכסים וההתחייבויות של החברה בחלוקה לבסיסי הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 200X					
התחייבויות בגין חוזים תלויי תשואה	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו ^{135 136}		בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד
		פריטים לא פיננסים ואחרים	פריטים לא פיננסים ואחרים		
סה"כ					
אלפי ש"ח					

סך הכל הון

התחייבויות

התחייבויות בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות מסים נדחים

התחייבות בשל הטבות

לעובדים, נטו

התחייבויות בגין מסים

שוטפים

זכאים ויתרות זכות

התחייבויות פיננסיות

סך הכל התחייבויות

סך הכל הון והתחייבויות

סך הכל חשיפה מאזנית¹³⁷

חשיפה לנכסי בסיס

באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

¹³⁵ במידה ולחברה חשיפה מהותית ליותר ממטבע אחד, יש לפתוח עמודה נפרדת לאותו מטבע

¹³⁶ יש לציין את המטבעות העיקריים

¹³⁷ חשיפה מאזנית - יתרה נטו

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ה) סיכוני נזילות

החברה תגדיר מהו סיכון הנזילות אליו חשופה החברה ותצרף ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לפי מועדי פירעון, כמפורט להלן.

דוגמא -

סיכון נזילות הינו הסיכון שהחברה תידרש לממש את נכסיה במחיר נחות על מנת לעמוד בהתחייבויותיה.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי הוודאות לגבי המועד בו תידרש החברה לשלם תביעות והטבות אחרות למבוטחים ביחס להיקף הכספים שיהיו זמינים לכך באותו מועד. צורך אפשרי לגיוס מקורות באופן בלתי צפוי ובזמן קצר עשוי לחייב מימוש נכסים משמעותי באופן מהיר ומכירתם במחירים שלא בהכרח ישקפו את שווי השוק שלהם.

אולם, חלק ניכר מהתחייבויותיה הביטוחיות במגזר ביטוח חיים אינן חשופות לסיכון הנזילות בגלל אופיים של חוזי הביטוח כמתואר להלן:

1. חוזים תלויי תשואה, בביטוח חיים - על פי תנאי החוזים זכאים בעליהם לקבל את שווי ההשקעות האמורות ותו לא. לפיכך אם ערך ההשקעות ירד מכל סיבה שהיא תהיה במקביל ירידה זהה בגובה התחייבויות החברה.

2. חוזים שאינם תלויי תשואה, בביטוח חיים - על פי תנאי החוזים זכאים בעליהם לקבל תשואה מוסכמת. ההתחייבות בגין חוזים אלה הינה בסך של כ-___ מיליארד ₪ המהווה XX% מתיק ביטוח החיים. חוזים אלו מגובים בעיקרם באגרות חוב מיועדות (ח"ץ) המונפקות על ידי מדינת ישראל. החברה זכאית לממש אג"ח אלו בעת שנדרש פדיון הפוליסות האמורות.

סיכון הנזילות של החברה נובע, אפוא, בעיקר מיתרת הנכסים שאינם אגרות חוב מיועדות ואינם כנגד חוזים תלויי תשואה. נכסים אלו מהווים XX% בלבד (___ מיליארד ש"ח) מכלל נכסי החברה.

מתוך יתרת הנכסים האמורה, סך של כ-___ מיליארד ש"ח הינם נכסים סחירים, הניתנים למימוש מיידי.

על פי תקנות דרכי ההשקעה על החברה להחזיק בנכסים נזילים (דהיינו אגרות חוב ממשלתיות או מזומנים ושווי מזומנים) בסכום שלא יפחת מ-15% מההון הנדרש.

ניהול נכסים והתחייבויות

החברה מנהלת את נכסיה והתחייבויותיה בהתאם לדרישות חוק הפיקוח על תקנותיו.

הטבלאות להלן מרכזות את מועדי הפירעון המשוערים של סכומי ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות הבלתי מהוונות של החברה. היות ומדובר בסכומים בלתי מהוונים הרי שאין התאמה בינם לבין יתרות ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות במאזן.

מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים ובריאות נכללו בטבלאות כדלקמן:

כספי חסכון - על בסיס מועדי פירעון חוזיים, דהיינו גיל הפרישה ללא הנחות ביטולים, בהנחה שכל החיסכון יימשך כהוני ולא כקצבה.

גמלאות בתשלום, אכ"ע בתשלום וסיעודי בתשלום - על בסיס אומדן אקטוארי. תביעות תלויות ועתודות הסיכון - מדווח בעמודה "ללא מועד פירעון מוגדר".

מועדי הפירעון המשוערים של ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי נכללו בטבלאות כדלקמן:

התחייבויות ביטוחיות שהוערכו ע"י האקטואר - על בסיס אומדן אקטוארי.

התחייבויות ביטוחיות בענפי ביטוח לא סטטיסטיים ובענפים עליהם האקטואר לא חותם, למעט ענפי רכוש וכן עודף הכנסות על הוצאות (צבירה) - מדווח בעמודה "ללא מועד פירעון מוגדר".

התחייבויות ביטוחיות בענפים לא סטטיסטיים ובענפים בהם האקטואר לא חותם בענפי רכוש נכללו בעמודה של זמן פירעון עד 3 שנים.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ה) סיכוני נזילות (המשך)

מועדי הפירעון של התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה נכללו על בסיס מועדי הפירעון החוזיים. בחוזים בהן הצד שכנגד רשאי לבחור את עיתוי התשלום של סכום, ההתחייבות נכללת על בסיס של המועד המוקדם ביותר שבו החברה יכולה להידרש לשלם את ההתחייבות.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים(*) , סיעוד ובריאות

סה"כ	עד שנה	ועד 5 שנים	ועד 10 שנים	מעל	
				ועד 15 שנים	ללא מועד
				10	ללא מועד
				15	פירעון מוגדר
				אלפי ש"ח	

ליום 31 בדצמבר 200X

=====	=====	=====	=====	=====	=====
-------	-------	-------	-------	-------	-------

ליום 31 בדצמבר 200X-1

=====	=====	=====	=====	=====	=====
-------	-------	-------	-------	-------	-------

(*) לא כולל בגין חוזים תלויי תשואה.

התחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי

סה"כ	עד שנה	ועד 3 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	ללא מועד	
					פירעון מוגדר	פירעון מוגדר
						אלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר 200X

=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ליום 31 בדצמבר 200X-1

=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====
-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ביחס להתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי ניתן לפרט בסכום אחד את סכומי ההתחייבויות שזמן פירעונן הוא עד שנה ואלו שזמן פירעונן עד שלוש שנים

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

(ה) סיכוני נזילות (המשך)

התחייבויות פיננסיות והתחייבויות בגין חוזי השקעה

סה"כ	מעל 15 שנים	מעל 10 שנים ועד 15 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	עד שנה (*)
אלפי ש"ח					
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====

ליום 31 בדצמבר 200X :

התחייבויות פיננסיות¹³⁸

התחייבויות בגין חוזי השקעה

התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה

ליום 31 בדצמבר 200X-1 :

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות בגין חוזי השקעה

התחייבויות בגין חוזי השקעה תלויי תשואה

(*) התחייבויות עד שנה כוללות סך _____ אלפי ש"ח (1-200X.12.31 - _____ אלפי ש"ח) העומדים לפירעון לפי דרישה. התחייבויות אלו סוגו כעומדות לפירעון עד שנה למרות שמועדי פירעון בפועל עשויים להיות בשנים מאוחרות יותר.

¹³⁸ על החברה להעריך האם בסבירות של more likely than not היא תידרש לתשלומים תחת הסכם הערבות הפיננסית. אם הערכת החברה היא שבסבירות של more likely than not היא תידרש לתשלומים כאמור, החברה נדרשת לתת גילוי, במסגרת ניתוח לפי מועדי פרעון חוזיים, לסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוונים בגין הערבות על בסיס המועד המוקדם ביותר בו היא יכולה להידרש בתשלום.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ו) סיכונים ביטוחיים

במסגרת סעיף זה יתוארו, באופן כללי, הסיכונים הביטוחיים העיקריים (סיכוני חיתום, סיכוני רזרבה וסיכוני קטסטרופה).

דוגמא -

סיכון הביטוח כולל, בין היתר :

סיכוני חיתום :

הסיכון לשימוש בתמחיר שגוי כתוצאה מליקויים בתהליך החיתום ומהפער בין הסיכון בעת התמחור וקביעת הפרמיה, לבין ההתרחשות בפועל כך שהפרמיות הנגבות אינן מספיקות לכיסוי תביעות עתידיות והוצאות. הפערים עשויים לנבוע משינויים מקריים בתוצאות העסקיות ומשינויים בעלות התביעה הממוצעת ואו בשכיחות התביעות כתוצאה מגורמים שונים.

סיכוני רזרבה :

הסיכון להערכה לא נכונה של התחייבויות הביטוחיות אשר עלולה לגרום לכך שהרזרבות האקטואריות אינן מספקות לכיסוי כל התחייבויות והתביעות. המודלים האקטואריים על פיהם בן היתר מעריכה החברה את התחייבויות הביטוחיות, מבוססים על כך שדפוס ההתנהגות והתביעות בעבר מייצג את העתיד לקרות. חשיפת החברה מורכבת מהסיכונים הבאים :

1. סיכון מודל - הסיכון לבחירת מודל שגוי לתמחור ו/או להערכת ההתחייבויות הביטוחיות ;
2. סיכון פרמטר - הסיכון לשימוש בפרמטרים שגויים ובניהם הסיכון שהסכום שישולם עבור סילוק ההתחייבויות הביטוחיות של החברה, או שמועד סילוק ההתחייבויות הביטוחיות, יהיה שונה מזה הצפוי.

סיכון קטסטרופה :

חשיפה לסיכון שאירוע בודד בעל השפעה רבה (קטסטרופה) כגון אסון טבע, מלחמה, טרור, נזקי טבע או רעידת אדמה, יביא להצטברות נזקים בהיקף גבוה. אירוע הקטסטרופה המהותי אליו חשופה החברה בארץ הינו רעידת אדמה.

גודל ההפסד המרבי הצפוי בעסקי ביטוח כללי, כתוצאה מהחשיפה לנזק בודד גדול או הצטברות נזקים בגין אירוע גדול במיוחד בהסתברות נזק מרבי (MPL) של כ- %__ הינה כ- __ מיליון ש"ח ברוטו ו כ- __ מיליון ש"ח בשייר עצמי.

לעניין נתונים בדבר מוצרי הביטוח השונים אשר בגינם נוצר למבטח חשיפה לסיכון ביטוחי, ראה פירוט ההתחייבויות הביטוחיות לפי סיכוני ביטוח בביאור 33 - נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי, בביאור __ - פירוט הנכסים וההתחייבויות בגין חוזי ביטוח חיים וחוזי השקעה לפי חשיפה ביטוחית ובביאור __ - פירוט ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח בריאות.

חברת ביטוח אשר יש לה פעילות מהותית מחוץ לישראל תוסיף הפירוט הבא :

להלן מפורטות ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי לפי אזורים גיאוגרפיים :

31 בדצמבר

שייר		ביטוח משנה		ברוטו	
200X-1	200X	200X-1	200X	200X-1	200X
אלפי ש"ח					

ישראל
 אסיה
 אירופה
 ארצות הברית
 סה"כ התחייבויות בחוזי ביטוח
 הכלולים במגזרי ביטוח כללי

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

1.ו סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים ובריאות

החברה תתאר את ההנחות המהותיות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות והאופן בו נקבעו אותן הנחות, תוך התייחסות לתוכניות הביטוח השונות.

כללי

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר.

באופן כללי בהתאם להוראות המפקח ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות ובאופן עקבי לשנה קודמת. ההתחייבויות מחושבות בהתאם לנתוני הכיסויים הרלוונטיים, כגון: גיל ומין המבוטח, תקופת הביטוח, מועד תחילת הביטוח, סוג הביטוח. פרמיה תקופתית וסכום הביטוח.

השיטות האקטואריות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

1. תוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה":

בתוכניות ביטוח מסוג "עדיף" ומסוג "מסלולי השקעה" קיים מרכיב חיסכון מזוהה. העתודה הבסיסית והעיקרית היא בגובה החיסכון שנצבר בתוספת תשואה בהתאם לתנאי הפוליסה כדלקמן:

- קרן צמודה לתשואת תיק השקעות (חוזים תלויי תשואה).

- קרן צמודה למדד בתוספת ריבית קבועה מובטחת או מזוכה בתשואה מובטחת כנגד נכסים מותאמים (חוזים מביטחי תשואה).

בגין מרכיבים ביטוחיים המצורפים לפוליסות אלו (אי כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי וכו') מחושבת התחייבות ביטוחית בנפרד כאמור להלן.

2. תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתית"):

תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה משלבות מרכיב של סכום חסכון במקרה שהמבוטח נשאר בחיים בתום תקופת התוכנית עם מרכיב ביטוחי של סיכון מוות במשך תקופת התוכנית. בגין מוצרים אלה מחושבת התחייבות ביטוחית לכל כיסוי כהיוון של תזרים המזומנים בגין התביעות הצפויות, כולל תשלום בתום התקופה, בניכוי הפרמיות העתידיות הצפויות. חישוב זה מבוסס על ההנחות לפיהן תומחרו המוצרים ו/או על הנחות שהופקו מניסיון התביעות, כולל שיעורי הריבית (להלן - **ריבית תעריפית**), לוח התמותה או התחלואה, (ראה גם סעיף 2 להלן). החישוב נעשה בשיטה הידועה בשם "Net Premium Reserve", אשר אינה כוללת בזרם התקבולים הצפוי את המרכיב שהועמס בתעריף הפרמיות לכיסוי העמלות וההוצאות, ומנגד אינה מנכה את ההוצאות והעמלות הצפויות. בגין מוצרים מסורתיים תלויי תשואה מחושבת העתודה בהתאם לתשואה שהושגה בפועל בניכוי דמי ניהול.

3. התחייבויות לגמלאות בתשלום מחושבות בהתאם לתוחלת החיים הצפויה על בסיס לוחות תמותה עדכניים אשר נבנו לאחר בחינת ניסיון החברה ובסיוע נתונים אשר פורסמו על-ידי אקטואר האוצר בחוזר המפקח.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

1.ו סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים ובריאות (המשך)

השיטות האקטואריות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

4. תוכניות ביטוח חיים אחרות כוללות מוצרי סיכון טהור (אובדן כושר עבודה, מקרה מוות, סיעודי, מחלות קשות, נכויות וכו') הנמכרות כפוליסות עצמאיות או שהן מצורפות לפוליסות עם תוכנית יסודית מסוג "עדיף", "מסלולי השקעה" או "מסורתית". בגין תוכניות אלו מחושבת התחייבות אקטוארית. החישוב נעשה בשיטה בידועה בשם "Gross Premium Reserve" אשר כוללת בזרם התקבולים הצפוי את כל מרכיבי הפרמיות ומנכה את ההוצאות והעמלות הצפויות.
- בגין תביעות מתמשכות בתשלום, בביטוח סיעודי ובביטוח אובדן כושר עבודה, מחושבת התחייבות ביטוחית בהתאם למשך תקופת התשלום הצפויה, כשהיא מהוונת לפי שיעור הריבית התעריפית שבמוצר.
5. ההתחייבות הביטוחית בגין ביטוח קבוצתי מורכבת מהתחייבות בגין פרמיה שטרם הורווחה, הפרשה להשתתפות ברווחים, עתודה ל-IBNR (תביעות אשר אירעו אך טרם דווחו), עתודה להמשכיות והפרשה להפסדים עתידיים, ככל שנדרשת.
6. ההתחייבות בגין תביעות תלויות בביטוח חיים כוללות בעיקר הפרשות לתביעות תלויות עבור מקרי מוות.

ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

יש לפרט אלו הנחות נקבעו על בסיס ניסיון העבר, ואלו לפי מחקרים של מבטחי משנה או לוחות סטנדרטיים כאשר ניסיון העבר אינו מספיק.

1. שיעור ההיוון

- בגין תוכניות ביטוח מסוג "מעורב" וכדומה ("מסורתית") (ראה 1.2 (ב) לעיל) ומוצרי סיכון טהור עם פרמיה קבועה הריבית המשמשת להיוון הינה כדלקמן:
- בתוכניות ביטוח המגובות בעיקרן באגרות חוב מיועדות ריבית תעריפית בשיעורים של בין 3% ל-5% צמודה;
  - בגין מוצרים תלויי תשואה, שהונפקו בשנים 1991 ואילך ריבית תעריפית בשיעור 2.5%, צמודה. בהתאם לתנאי הפוליסה שינויים בריבית יזקפו למבוטחים.
- שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים מהותיים בשיעור הריבית שוק לטווח ארוך.

2. שיעורי תמותה ותחלואה

- (א) שיעורי התמותה ששימשו לחישוב התחייבויות ביטוחיות בגין תמותה של מבוטחים לפני הגיעם לגיל פרישה (כלומר לא כולל תמותה של מבוטחים מקבלי קצבאות זקנה ומקבלי פיצוי חודשי אי כושר עבודה או סיעוד) זהים, בדרך כלל, לשיעורים אשר שימשו לקביעת התעריף.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

1.ו סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים ובריאות (המשך)

ההנחות העיקריות המשמשות לחישוב ההתחייבויות הביטוחיות (המשך)

2. שיעורי התמותה והתחלואה (המשך)

(ב) ההתחייבות לקצבאות המשולמות לכל החיים מחושבת בהתאם ללוחות תמותה עדכניים.

עליה בהנחה של שיעור התמותה, עקב עליה בשיעור התמותה בפועל לרמה העולה על ההנחה הקיימת, תביא לגידול בהתחייבויות ביטוחיות בגין תמותה של מבוטחים לפני הגיעם לגיל פרישה ולקיטון ההתחייבות לקצבאות המשולמות לכל החיים. יצוין כי בעשורים האחרונים קיימת מגמה הפוכה של הגדלת תוחלת החיים וקיטון בשיעור התמותה. הנחת התמותה המשמשת לחישוב ההתחייבות לקצבה לוקחת בחשבון הנחה בגין גידול עתידי בתוחלת החיים.

(ג) שיעורי התחלואה מתייחסים לשכיחות של מקרי תביעה בגין תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה וכיוצ"ב. שיעורים אלה נקבעו על בסיס ניסיון החברה או מחקרים של מבטחי משנה. בענפי סיעוד ואובדן כושר עבודה נקבעת תקופת תשלום הקצבאות בהתאם לניסיון החברה או מחקרים של מבטחי משנה.

ככל שההנחה לגבי שיעור התחלואה תעלה כך תגדל ההתחייבות הביטוחית בגין תחלואה ממחלות קשות, אובדן כושר עבודה, סיעוד, ניתוחים ואשפוז, נכות מתאונה.

3. שיעורי לקיחת גמלא

חוזי ביטוח חיים, הכוללים מרכיב חיסכון, התנהלו, בגין כספים שהופקדו עד שנת 2008 בשני מסלולים: מסלול הוני או מסלול קצבתי. בחלק מהחוזים המבוטח רשאי לבחור את המסלול במועד הפרישה. היות וסכום ההתחייבות הביטוחית שונה בכל אחד משני מסלולים אלו, מוטל על החברה לקבוע את שיעור הפוליסות בהן יבחרו המבוטחים במסלול הגמלא. שיעור זה נקבע על פי הנחיות הפיקוח תוך התאמה לניסיון החברה. החל משנת 2008 כל התוכניות הן לקצבה.

4. שיעורי ביטולים

שיעור הביטולים משפיע על ההתחייבויות הביטוחיות, בגין חלק מביטוחי הבריאות וכן על קצבאות המשולמות לכל החיים בתקופה שלפני התחלת התשלומים. ביטולי חוזי ביטוח יכולים לנבוע מביטול פוליסות היזום על ידי החברה עקב הפסקת תשלומי הפרמיות או פדיונות פוליסות לבקשת בעליהן. ההנחות לגבי שיעורי הביטולים מבוססות על ניסיון החברה והן מבוססות על סוג המוצר, משך החיים של המוצר ומגמות מכירה.

5. שיעורי המשכיות

ישנם ביטוחי בריאות וביטוחים סיעודיים קבוצתיים בהם זכאים המבוטחים להמשיך ולהיות מבוטחים באותם תנאים גם אם החוזה הקולקטיבי לא יחודש. בגין אופציה זו של המבוטחים קיימת לחברה התחייבות המבוססת על הנחות לגבי שיעורי המשכיות של הביטוחים הקולקטיביים ושיעורי המשכיות של החוזים עם המבוטחים לאחר סיום החוזה הקולקטיבי. ככל ששיעור ההסתברות שהחוזה הקולקטיבי לא יחודש (שיעור המשכיות גבוה יותר) כך גדלה ההתחייבות הביטוחית עקב המשך ביטוח בתנאים קודמים, ללא התאמת החיתום לשינוי במצבו הבריאותי של המבוטח.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

1.ו סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח חיים ובריאות (המשך)

6. ניתוחי רגישות בביטוח חיים וביטוח בריאות

ליום 31 בדצמבר 200X:

שיעור תמותה		שיעור תחלואה		שיעור הביטולים (פדיונות, סילוקים והקטנות)	
-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%
אלפי ש"ח					

רווח (הפסד)
הכנסה כוללת (הון עצמי)

יודגש כי גם חברות המדווחות על עסקי בריאות כמגזר נפרד יכללו בניתוחי הרגישות את תחום הבריאות. ניתוחי הרגישות יתייחסו להנחות העומדות בבסיס חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בספרים. מקדמי שמרנות, ככל שנקחו, לצורך חישוב ההתחייבויות בספרים לא ישפיעו על ניתוחי הרגישות, וישמרו גם בתוצאה לאחר הפעלת המקדמים.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

2.1 סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי

להלן תיאור מוצרי הביטוח השונים, השיטות וההנחות המשמשות לחישוב ההתחייבויות בגינם בהתאם לסוג המוצר.

תיאור תמציתי של ענפי הביטוח העיקריים בהם היא פועלת

החברה כותבת חוזי ביטוח בתחומי הביטוח הכללי בעיקר בענפי רכב חובה, חבויות, רכב קסקו וביטוח רכוש. (יש לפרט את מוצרי/ענפי הביטוח העיקריים).

פוליסת ביטוח רכב חובה מכסה את בעל הפוליסה והנוהג מפני כל חבות שהם עשויים לחוב לפי חוק פיזויים לנפגעי תאונות דרכים תשליה -1975 בשל נזק גוף שנגרם כתוצאה משימוש ברכב מנועי לנהג ברכב, לנוסעים ברכב, או להולכי רגל שנפגעו על ידי הרכב. תביעות ברכב חובה מתאפיינות ב "זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו לעיתים חולף זמן רב ממועד קרות האירוע ועד מועד הסילוק הסופי של התביעה.

ביטוחי חבויות מיועדים לכיסוי חבותו של מבוטח בגין נזק שהוא עלול לגרום לצד שלישי. סוגי הביטוח העיקריים הינם: ביטוח אחריות כלפי צד ג', ביטוח אחריות מעבידים, ביטוח חבויות אחרים כגון אחריות מקצועית, חבות מוצר ואחריות דירקטורים ונושאי משרה. עיתוי הגשת תביעות וסילוקה מושפעת ממספר גורמים כגון סוג הכיסוי, תנאי הפוליסה וחקיקה ותקדימים משפטיים. בדרך כלל תביעות בתחום החבויות מתאפיינות ב "זנב ארוך" LONG TAIL דהיינו לעיתים חולף זמן ארוך ממועד קרות האירוע ועד מיעד הסילוק הסופי של התביעה.

פוליסה לביטוח נזקי רכב ולנזקי רכב רכוש צד ג' מעניקים למבוטח כיסוי לנזק רכוש. הכיסוי בדרך כלל מוגבל לשווי הרכב שניזוק. התעריף לביטוח רכב רכוש מחייב אישור, כמו גם אישור הפוליסה בכללותה, על ידי המפקח על הביטוח והינו תעריף אקטוארי ובחלקו דיפרנציאלי (שאינו אחיד לכלל המבוטחים ומותאם לסיכון). התעריף האמור מבוסס על מספר פרמטרים, הן אלה הקשורים לרכב המבוטח בפוליסה (כגון סוג הרכב, שנת ייצור, וכיו"ב) והן אלה הקשורים לאפיוני המבוטח (גיל הנהג, ניסיון תביעות וכו'). תהליך החיתום מתבצע בחלקו באמצעות התעריף עצמו ובחלקו באמצעות מערכת נהלים שנועדו לבדוק את ניסיון התביעות של המבוטח הכוללים הצגת אישור העדר תביעות ממבטח קודם במשך שלוש שנים אחרונות, הצגת אישור מיגון עדכני וכו', ומשולבים באופן ממוכן בתהליך ההפקה של הפוליסות.

במרבית המקרים, הפוליסות בביטוחי רכב רכוש מונפקות לפרק זמן של שנה. כמו כן, במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

ביטוחי רכוש מיועדות להעניק למבוטח כיסוי כנגד נזק פיזי לרכושו ואובדן רווחים עקב הנזק לרכושו.

הסיכונים העיקריים המכוסים בפוליסות רכוש הינם סיכונים אש, התפוצצות, פריצה, רעידת אדמה ונזקי טבע. ביטוחי הרכוש כוללים לעיתים כיסוי לנזקי אובדן רווחים עקב הנזק הפיזי שנגרם לרכוש. ביטוחי רכוש מהווים נדבך חשוב בביטוחי דירות, ביטוחי בתי עסק, ביטוחים הנדסיים, מטענים בהובלה (ימית, יבשתית, אווירית) וכו'. במרבית המקרים, תביעות בגין פוליסות אלו מתבררות בסמוך למועד קרות מקרה הביטוח.

עקרונות חישוב ההערכה האקטוארית בביטוח כללי

על כל חברה לתאר באופן כללי, את אופן חישוב ההתחייבויות הביטוחיות בביטוח כללי.

כללי

- (א) ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח כללי כוללות את המרכיבים העיקריים הבאים:
- הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה
  - פרמיה בחסר
  - תביעות תלויות
  - ובניכוי - הוצאות רכישה נדחות

ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה והוצאות הרכישה הנדחות מחושבים בדרך שאינה תלויה בהנחות כל שהן ולכן אינן חשופות לסיכון הרזרבה. לעניין האופן בו מחושבות הפרשות אלה ראה באור מדיניות חשבונאית.

(ב) בהתאם להוראות המפקח התביעות התלויות מחושבות על ידי אקטואר, על-פי שיטות אקטואריות מקובלות באופן עקבי לשנה הקודמת. בחירת השיטה האקטוארית המתאימה לכל ענף ביטוח ולכל שנת אירוע/חיתום, נקבעת על סמך שיקול דעת לפי מידת ההתאמה של השיטה לענף ולעיתים נעשה שילוב בין השיטות השונות. ההערכות מתבססות בעיקרן על ניסיון העבר של התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות סכום התשלומים וההערכות הפרטניות. ההערכות כוללות הנחות בדבר עלות התביעה הממוצעת, עלויות הטיפול בתביעות, שכיחות התביעות. הנחות נוספות יכולות להתייחס לשינויים בשערי הריבית, שערי חליפין ובעיות ביצוע התשלומים. תשלומי התביעות כוללים הוצאות ישירות ועקיפות ליישוב תביעות, בניכוי שיבובים והשתתפויות עצמיות.

(ג) השימוש בשיטות אקטואריות המבוססות על התפתחות התביעות מתאים בעיקר כאשר קיים מידע יציב ומספק בתשלומי התביעות ו/או בהערכות הפרטניות כדי להעריך את סך עלות התביעות הצפויה. כאשר המידע הקיים בניסיון התביעות בפועל אינו מספק, משתמש האקטואר לעיתים, בחישוב המשקלל בין אומדן ידוע (בחברה ו/או בענף) כגון LR לבין התפתחות התביעות בפועל. משקל גדול יותר ניתן להערכה המבוססת על ניסיון ככל שהזמן עובר ומצטבר מידע נוסף על התביעות.

(ד) כן נכללות הערכות איכותיות ושיקול דעת באשר למידה שמגמות העבר לא ימשכו בעתיד. לדוגמה: עקב אירוע חד פעמי, שינויים פנימיים, כגון שינוי בתמהיל התיק, במדיניות החיתום ונוהלי הטיפול בתביעות וכן בגין השפעת גורמים חיצוניים כגון פסיקה משפטית, חקיקה וכו'. כאשר שינויים כאמור לעיל, לא באו לידי ביטוי באופן מלא בניסיון העבר, האקטואר מעדכן את המודלים ו/או מבצע הפרשות ספציפיות על סמך הערכות סטטיסטיות ו/או משפטיות לפי העניין.

(ה) בתביעות גדולות בעלות אופי לא סטטיסטי, העתודה נקבעת (בברוטו ובשייר) על סמך חוות דעת מומחי החברה, ובהתאם להמלצות יועציהם המשפטיים.

(ו) חלקם של מבטחי המשנה בתביעות התלויות נאמד בהתחשב בסוג ההסכם (יחסי/בלתי יחסי), ניסיון התביעות בפועל והפרמיה שהועברה למבטחי משנה.

(ז) הערכת התביעות התלויות עבור חלק החברה בפול, בעסקים נכנסים וביטוחים משותפים המתקבלים מחברות ביטוח אחרות (מבטחים מובילים) התבססה על חישוב שבוצע על ידי הפול או על ידי המבטחים המובילים או על ידי תחשיב נפרד בחברה.

פירוט השיטות האקטואריות בענפי הביטוח העיקריים

החברה תפרט את השיטות האקטואריות אשר על בסיסם חושבו ההתחייבויות בחלוקה לפי ענפי הביטוח העיקריים. בכל ענף יש לפרט את השיטות הספציפיות לאותו ענף, תוך התייחסות לנקודות הבאות (ניתן להפנות לביאור מדיניות חשבונאית, לפי העניין)

- המודלים הבסיסיים של החישוב;
- האם קיימת התחשבות בהערכות פרטניות;
- האם הערכת התלויות נעשתה ברמת הברוטו וברמת המשנה בנפרד או שהערכת התלויות נעשתה ברמת השייר;
- האם הערכת חלקו של מבטח המשנה בתביעות בגין חוזי עודף (EXCESS) נעשתה בהתאם לאחוז מהפרמיה לביטוח משנה או לפי מודל תביעות גדולות או בהתאם לתביעות הגדולות בפועל;
- האם ההערכה בגין ביטוח המשנה הפקולטטיבי נעשתה במודל נפרד משאר התביעות;
- האם בהערכות הפרטניות נלקח בחשבון החלק של השתתפות העצמית שתגבה מהלקוח;
- מהי שיטת המדידה לגבי שיבובים;
- האם חושבה הפרשה מתאימה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות ובגין אילו פוליסות;
- יש לתאר כל דרך אחרת שבה האקטואר השתמש, במקרה בו שישנם ענפים אינם סטטיסטיים יש להוסיף הסבר לדרך קביעת התביעות התלויות.

באור 39: - ניהול סיכונים (המשך)

2.1 סיכון ביטוחי בחוזי ביטוח כללי (המשך)

פירוט השיטות האקטוארית בענפי הביטוח העיקריים (המשך)

דוגמא -

(א) ענף רכב רכוש

בענף רכב רכוש ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות. תוך התייחסות, במידה וקיימים מספיק נתונים, לסוגי הכיסויים כגון מקיף/צד ג' סוגי רכבים כגון רכבים עד 4 טון ומעל 4 טון וסוגי הנזקים כגון תאונה/גניבה. לחודשי הנזק האחרונים, שאינם בשלים, נעשה גם שימוש בשיטת הממוצעים בקביעת עלות תביעה לפוליסה.

(ב) ענפי רכב חובה וחבויות

בענפי רכב חובה וחבויות ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומים והתפתחות תשלומים ותלויות. לתקופות שאינן בשלות נעשה שילוב בין עלות התביעות המבוססת על פי שימוש בשיעור LR אפריורי לבין מודל התפתחות התשלומים ו/או התפתחות התשלומים והתלויות.

(ג) ענפי רכוש ואחרים

בענפי רכוש ואחרים, ההתחייבויות מחושבות על בסיס התפתחות תשלומי התביעות ו/או התפתחות התשלומים והתלויות. לתקופות שאינן בשלים, נעשה גם שימוש בשיטת הממוצעים בקביעת עלות תביעה לפוליסה.

ההנחות העיקריות שנלקחו לצורך ההערכה האקטוארית

(א) נעשה היוון לתביעות תלויות בענפי רכב חובה וחבויות לפי שיעור ריבית שנתי של ____ שיעור ההיוון יכול להשתנות כתוצאה משינויים בשיעור הריבית חסרת הסיכון. אם שיעור ההיוון שייקח בחשבון לצורך חישוב ההתחייבויות הביטוחיות יהיה נמוך יותר, אזי ההתחייבויות תגדלנה ולהיפך.

(ב) נכללה תוספת בגין מרווח לסיכון (סטיית תקן) בבסיס העתודה בענפי רכב חובה וחבויות.

(ג) בנייתוח התפתחות התשלומים מוסיפה החברה זנב תביעות.

שינויים בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות:

החברה תצרף מידע מפורט לגבי כל שינוי מהותי שנעשה, אם נעשה, בהנחות העיקריות ששימשו בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות לרבות השפעת השינוי על רווחי החברה.

דוגמא -

בשנים 200X ו-200X-1 שינתה החברה חלק מהאומדנים וההנחות בהם השתמשה בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות. לשינויים אלה היתה השפעה זהה על הרווח ועל התחייבויות החברה כמפורט להלן:

דוגמאות להנחה או אומדן שהשתנו		השפעה על הרווח בשנת 200X	השפעה על הרווח בשנת 200X-1
		אלפי ש"ח	

גידול בתוחלת החיים

גידול בשיעורי תחלואה

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם :

ליום 31 בדצמבר 200X		
סה"כ	שאינם סחירים	סחירים
	אלפי ש"ח	

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

* נכסי חוב סחירים מסווגים בעיקר לקטגוריית זמינים למכירה ומוצגים בשווי הוגן. ראה גם באור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים להלן.

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים :

א.1. נכסי חוב

דירוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ ¹⁴⁰	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	AA ומעלה
		אלפי ש"ח		

נכסי חוב בארץ

נכסי חוב סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

נכסי חוב אחרים

--	--	--	--	--

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ

נכסי חוב שאינם סחירים

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות

פיקדונות בבנקים ובמוסדות

פיננסיים

נכסי חוב אחרים לפי

בטחונות :

משכנתאות

הלוואות על פוליסות

הלוואות בשעבוד נדל"ן

בטחונות אחרים¹⁴¹

לא מובטחים

--	--	--	--	--

סך הכל נכסי חוב שאינם

סחירים בארץ

--	--	--	--	--

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה- נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

--	--	--	--	--

¹³⁹ הסה"כ צריך להתאים לסיכומי הביניים הרלוונטיים בביאור פירוט הנכסים בחלוקה לדירוגים, ולסעיפים הרלוונטיים בדוח הראשי

¹⁴⁰ הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור הסה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

טור זה צריך להתאים לגוף המאזן לפי הסיכומים הרלוונטיים (בארץ+בחו"ל)

¹⁴¹ יש לפרט קטגוריות נוספות במידה והן מהותיות ביחס לסה"כ הלוואות

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך):

א.2. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בארץ)

דירוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	A ומעלה
		אלפי ש"ח		

הלוואות לחברות כלולות(**)

חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה¹⁴⁴

נכסי מסים נדחים

השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

דירוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X-1				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	A ומעלה
		אלפי ש"ח		

הלוואות לחברות כלולות(**)

חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה¹⁴⁵

נכסי מסים נדחים

השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) כלול בסעיף השקעה בחברות כלולות.

¹⁴⁴ לעניין יתרות מבטחי משנה - ראה באור מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה
¹⁴⁵ לעניין יתרות מבטחי משנה - ראה באור מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך):

א.3. סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים (בארץ)

דירוג מקומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB עד A	A ומעלה
		אלפי ש"ח		

ערבויות פיננסיות שניתנו
שלא מטופלות כחוזי ביטוח

מסגרות אשראי בלתי
מנוצלות

סך הכל חשיפת אשראי בגין
ערבויות פיננסיות
ומסגרות אשראי בלתי מנוצלות

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

א.4. סיכוני אשראי בגין נכסים אחרים (בחו"ל)

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB	A ומעלה
		אלפי ש"ח		

הלוואות לחברות כלולות (**)

חייבים ויתרות חובה, למעט
יתרות מבטחי משנה¹⁴⁶

נכסי מסים נדחים

השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

2. פירוט נכסים בחלוקה לדירוגים (המשך):

א.5. סיכוני אשראי בגין מכשירים חוץ מאזניים (בחו"ל)

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ	לא מדורג	נמוך מ-BBB	BBB	A ומעלה
		אלפי ש"ח		
				ערבויות פיננסיות שניתנו שלא מטופלות כחוזי ביטוח
				מסגרות אשראי בלתי מנוצלות
				סך הכל ערבויות חשיפת אשראי בגין ערבויות פיננסיות ומסגרות אשראי בלתי מנוצלות

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

3. יובא תיאור החברה בדבר המודל ששימש בקביעת הדירוג הפנימי. לדוגמא: דירוג פנימי מבוסס על מודל שגיבשה החברה ואושר על ידי המפקח על הביטוח. החברה בוחנת באופן שוטף את הפערים, ככל שהם קיימים, בין דירוגים שבוצעו על ידה לבין דירוגים שבוצעו על ידי חברות דירוג חיצוניות. נכון לתאריך המאזן לא נמצאו פערים מהותיים בלתי מוסברים בין דירוגים שהתקבלו מחיצוניים לבין דירוגים פנימיים.

4. טור הסה"כ מהווה בדרך כלל הסכום שבסיכון אשראי מרבי. במידה וסיכון האשראי המרבי בגין אפיק מסוים גבוה מהסכום בספרים- תובא כאן התייחסות תוך הפניה מתאימה מהטבלה שלעיל.

5. קיים שוני בסולמות דירוג בין נכסי חוב בארץ לבין נכסי חוב בחו"ל. יצוין, כי בהתאם לחוזר שוק ההון 2008-6-1, בדבר פרסום סולם המרה בין סולם הדירוג הישראלי לסולם הדירוג הבינלאומי, הורה המפקח כי עד ליום 1 בינואר 2009 על חברות הדירוג שקיבלו אישור מהממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לפעול כחברה מדרגת בהתאם לחוזר שוק ההון 2004/1, לפרסם סולם המרה בין הדירוג המקומי לבין סולם הדירוג הבינלאומי.

6. מידע בדבר סיכוני אשראי בביאור זה אינו כולל את הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה המוצגים בביאור נפרד.

7. לעניין יתרות פרמיה לגבייה בסך XXX ראה באור Y.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

8. גיול השקעות בנכסי חוב פיננסיים לא סחירים:

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

נכסי חוב שערכם לא נפגם
ללא פיגור
בפיגור(*) :
מתחת ל- 90 ימים
בין 90 ל- 180 ימים
מעל 180 ימים

_____

סך הכל נכסי חוב שערכם לא נפגם

_____

נכסי חוב שערכם נפגם :
נכסים שערכם נפגם, ברוטו
הפרשה להפסד

_____

נכסי חוב שערכם נפגם, נטו

_____

סך הכל נכסי חוב לא סחירים

=====

יצוין, כי הסכומים שלעיל אינם מהווים את הסכום בפיגור בפועל אלא את יתרת החוב המעורבת בפיגור.

(*) בעיקר הלוואות על פוליסות שכנגדן קיימים ערכי פדיון מלאים ו/או משכנתאות.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

9. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב פיננסיים סחירים ושאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר 200X			ענף משק ¹⁴⁷
סיכון חוץ	סיכון אשראי מאזני		
מאזני אלפי ש"ח	% מסה"כ	סכום אלפי ש"ח	
			תעשייה
			בינוי ונדל"ן
			חשמל ומים
			מסחר
			מלונאות תיירות
			תחבורה ואחסנה
			תקשורת ושרותי מחשב
			בנקים
			שירותים פיננסיים
			שירותים עסקיים אחרים
			שירותים ציבוריים
			אנשים פרטיים
			אחר ¹⁴⁸
			אג"ח מדינה
			סך הכל

10. ביטוח משנה

א. יש לתאר את ניהול סיכוני האשראי בקשר עם מבטחי משנה ואת מדיניות החברה בנושא - להלן דוגמא לבאור:

"החברה מבטחת חלק מעסקיה בביטוח משנה, שרובו נעשה באמצעות מבטחי משנה בחו"ל. עם זאת, ביטוח המשנה אינו משחרר את המבטחים הישירים מחובתם כלפי מבוטחיהם על פי פוליסות הביטוח.

החברה חשופה לסיכונים הנובעים מאי וודאות לגבי יכולת מבטחי המשנה לשלם את חלקם בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח (נכסי ביטוח המשנה) ואת חובותיהם בגין תביעות ששולמו. חשיפה זו מנוהלת על ידי מעקב שוטף אחר מצבו של מבטח המשנה בשוק העולמי וכן אחר קיום התחייבויותיו הכספיות.

החברה חשופה לריכוז סיכון אשראי למבטח משנה בודד, עקב מבנה שוק ביטוח המשנה והכמות המוגבלת של מבטחי משנה בעלי דירוג מספק.

בהתאם להנחיית המפקח קובע דירקטוריון החברה, אחת לשנה, מסגרות חשיפה מרביות למבטחי המשנה, עימם התקשרה ו/או תתקשר החברה, המבוססות על דירוג הבינלאומי. חשיפות אלו מנוהלות בחברה על ידי הערכה פרטנית של כל אחד ממבטחי המשנה באופן נפרד.

כמו כן, חשיפות החברה מפוזרות בין מבטחי משנה שונים, והעיקריות שבהן הינן למבטחי משנה המדורגים בדירוגים בינ"ל גבוהים".

¹⁴⁷ במידה וקיים ריכוז סיכון אשראי חריג אחר, על החברה לתת פירוט בגינו
¹⁴⁸ סכום הנמוך מ-10% מסך כל הנכסים ללא אג"ח מדינה ייכלל בסעיף אחר

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

10. ביטוח משנה (המשך)

ב. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה :

יום 31 בדצמבר 200X :

חובות בפיגור			נכסי ביטוח משנה							סך פרמיות למבטחי משנה לשנת 200X	יתרות בחובה (זכות) נטו (ב)	בביטוח חיים	בביטוח בריאות	בביטוח רכוש	בביטוח חבויות אלפי ש"ח	פיקדונות מבטחי משנה	סכום כתבי אשראי שנתקבלו ממבטחי משנה	סה"כ חשיפה (א)	בין חצי שנה לשנה	מעל שנה

קבוצת דירוג¹⁴⁹

AA ומעלה
מבטח משנה א ודירוגו
מבטח משנה ב ודירוגו
מבטח משנה ג ודירוגו
אחרים

A

BBB

נמוך מ-BBB - או לא
מדורג

סה"כ

¹⁴⁹ כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמה : דירוג A כולל A- ועד A+.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ז. סיכוני אשראי (המשך)

10. ביטוח משנה (המשך)

ב. מידע בדבר חשיפה לסיכוני אשראי של מבטחי משנה (המשך):

הערות

- (א) סה"כ החשיפה למבטחי המשנה הינה: יתרות בחובה (זכות) נטו, נכסי ביטוח משנה, בניכוי הפיקדונות ובניכוי סכום כתבי האשראי שנתקבלו ממבטחי המשנה כערבות להתחייבויותיהם ובתוספת (בניכוי) היתרות בחובה (בזכות) נטו.
- (ב) לאחר הפחתת הפרשה לחובות מסופקים בסך של _____ אלפי ש"ח. היתרות אינן כוללות יתרות של חברות ביטוח בגין ביטוח משותף.
- (ג) סך-כל ההפרשות לחובות מסופקים בתוספת הקטנת חלקם של מבטחי משנה בתביעות התלויות ובעתודות מסתכם בסך של אלפי ש"ח המהווים % מסך החשיפה.
- (ד) הדירוג נקבע בעיקרו לפי חברת הדירוג S&P, במקרים בהם לא ניתן דירוג על ידי S&P, נקבע על ידי חברת דירוג אחרת והומר הדירוג לפי מפתח שנקבע בתקנות דרכי ההשקעה.
- (ה) סך-כל החשיפה של מבטחי המשנה לאירוע רעידת אדמה בהסתברות נזק של % (MPL) הינה מיליוני ש"ח, ממנה חלקו של מבטח המשנה המשמעותי ביותר בחשיפה זו הינו מיליוני ש"ח.
- (ו) לא קיימים מבטחי משנה נוספים על אלו אשר פורטו לעיל אשר החשיפה בגינם עולה על 10% מהחשיפה הכוללת של מבטחי משנה או שהפרמיה בגינם עולה על 10% מסך הפרמיות לביטוח משנה לשנת 200x.
- (ז) בחברה הלא מדורגת נכללות יתרות בגין תביעות תלויות באמצעות ברוקרים עד וכולל שנת 2003 אשר החשיפה בגינם אלפי ש"ח.
- (ח) במידה ומהותי לרשום - הנתונים כוללים יתרות של חברות בישראל, שנכללו בהתאם לטבלת המרה לדירוג כאמור בסעיף ד לעיל, בסך של _____.

באור 39 : - ניהול סיכונים (המשך)

ח. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

1. פירוט הרכב ההשקעות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 200X

סה"כ	פריטים לא פיננסים ואחרים	במטבע חוץ או בהצמדה אליו ^{151, 150} , אלפי ש"ח	בש"ח צמוד למדד	בש"ח לא צמוד
_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====

מזומנים ושווי מזומנים

נכסים סחירים

נכסים בלתי סחירים

סך הכל הנכסים

2. סיכון אשראי עבור נכסים בארץ

דירוג מקומי (*)

ליום 31 בדצמבר 200X

סה"כ (**)	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB עד A	AA ומעלה
_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====

נכסי חוב בארץ:

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים - סחירים

נכסי חוב אחרים - בלתי

סחירים

סך הכל נכסי חוב בארץ

מזה- נכסי חוב בדירוג

¹⁵²פנימי

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+. (***) הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

¹⁵⁰ במידה ולחברה חשיפה מהותית ליותר ממטבע אחד, יש לפתוח עמודה נפרדת לאותו מטבע

¹⁵¹ בעיקר דולר/אירו

¹⁵² יש לצרף ביאור מילולי האם מרבית הנכסים המדורגים בדירוג פנימי הם נכסים לא מדורגים או נכסים שדורגו על-ידי חברה חיצונית.

באור 39 - ניהול סיכונים (המשך)

ח. מידע בדבר השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

3. סיכון אשראי עבור נכסים בחו"ל

דירוג בינלאומי (*)				
ליום 31 בדצמבר 200X				
סה"כ ¹⁵³ (**)	לא מדורג	נמוך מ-BBB אלפי ש"ח	BBB	A ומעלה
=====	=====	=====	=====	=====
סך הכל נכסי חוב בחו"ל				
=====	=====	=====	=====	=====
מזה- נכסים מדורגים בדירוג פנימי				
=====	=====	=====	=====	=====

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי המפקח S&P, Mood's ו-Fitch. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטוחחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

(**) הערך בספרים מהווה קירוב לסיכון האשראי המרבי. לפיכך, טור סה"כ מייצג סיכון אשראי מרבי.

¹⁵³ טור זה צריך להתאים לגוף המאזן לפי הסיכומים הרלוונטיים (בארץ+בחו"ל)

באור 40 : - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים
 א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 200X

בעל עניין (*) וצדדים קשורים אחרים	חברות באיחוד יחסי	חברות כלולות	חברות השולטות בשליטה משותפת או בעלות השפעה מהותית על החברה	בעל שליטה (החברה האם)	בדבר תנאים ראה באור
		אלפי ש"ח			

נכסי חוב
מניות
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פיננסיות

(*) יתרת הלוואות וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין עמדה על _____ אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 200X

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים	חברות באיחוד יחסי	חברות כלולות	חברות השולטות בשליטה משותפת או בעלות השפעה מהותית על החברה	בעל שליטה (החברה האם)	בדבר תנאים ראה באור
		אלפי ש"ח			

פרמיות ברוטו
פרמיות ביטוח משנה
הכנסות אחרות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

באור 40 : - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

נושאי משרה בחברה עשויים לרכוש, מידי פעם, חוזי ביטוח, חוזי השקעה או מוצרים פיננסיים אחרים שהונפקו על ידי הקבוצה וזאת בתנאי שוק ובמהלך העסקים הרגיל¹⁵⁴.

ג. הטבות לאנשי מפתח ניהוליים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
200X-2		200X-1		200X	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
_____	_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====	=====

הטבות לזמן קצר
הטבות לאחר העסקה
הטבות אחרות לזמן ארוך
הטבות בגין פיטורין
תשלום מבוסס מניות (ראה
באור _____)

ד. הטבות לצדדים קשורים ולבעלי עניין אחרים¹⁵⁵

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
200X-2		200X-1		200X	
סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים	סכום	מס' אנשים
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
_____	_____	_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====	=====	=====

דמי ניהול לשאינם
מועסקים בחברה או
מטעמה
אחרים (יש לפרט)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין¹⁵⁶ **דוגמא לגילוי נדרש**

1. תנאי העסקאות עם צדדים קשורים

חלק מפעילותה הכספית והביטוחית של החברה נעשה עם צדדים קשורים ובעלי עניין במהלך העסקים הרגיל ובמחירי שוק. יתרות שטרם נפרעו לתום השנה אינן מובטחות, אינן נושאות ריבית ויישובן יעשה במזומן. לא התקבלו או ניתנו כל ערבויות בגין סכומים לקבל או לשלם. לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 200X החברה לא רשמה כל הפרשה לחובות מסופקים בגין סכומים לקבל מצדדים קשורים (200X-1 - אלפי ש"ח). אומדן ההפרשה לחובות מסופקים מחושב כל שנת כספים בדרך של בחינת המצב הכספי של הצד הקשור והשוק בו הוא פועל.

¹⁵⁴ יש לפרט עסקאות מהותיות

¹⁵⁵ הטבה מוגדרת בתקנה 64 לתקנות ניירות ערך כשכר ומשכורת, דמי ניהול, עמלה וטובת הנאה..

¹⁵⁶ לא יחול על הכנסות והוצאות מימון של בעל עניין שהוא תאגיד בנקאי בשל מימון הניתן במהלך העסקים הרגיל.

באור 40: - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ה. הכנסות והוצאות מצדדים קשורים ומבעלי עניין¹⁵⁷ (המשך)

2. הלוואות לדירקטורים:

החברה מאפשרת לחברי ההנהלה הבכירה לקבל הלוואה עד לסכום מקסימלי של _____ אלפי ש"ח, אשר תיפרע תוך 5 שנים מיום קבלתה. הלוואות אלה אינן מובטחות והן נושאות ריבית הזזה לריבית על הלוואות לזמן ארוך של החברה (ריבית פריים + 0.8%). ליום 31 בדצמבר, 200X יתרת הלוואה שניתנה לאחד הדירקטורים היא _____ אלפי ש"ח (200X-1 - _____ אלפי ש"ח).

3. בחודש אפריל 200X התקשרה החברה בהסכם עם חברה שהינה צד קשור אשר על-פיו תשתתף החברה בהוצאות בהן תישא חברה זו, הנובעות ממתן שרותי הנהלה לחברה. סכום ההשתתפות בהוצאות ייקבע על ידי הצדדים בהתאם לקריטריונים הנהוגים בקבוצה. סכום ההשתתפות בשנים 200X-1 עד 200X נקבע ל- _____ אלפי ש"ח בשנה, צמוד למדד המחירים לצרכן.

ו. ערבויות ושעבודים של החברה לחובות בעלי עניין

החברה ערבה לחוב בעל עניין עד לסכום של _____ אלפי ש"ח. להבטחת הערבות נרשם שעבוד קבוע ללא הגבלה בסכום על נכס של בעל העניין. יתרת חוב בעל העניין לו ערבה החברה מסתכמת בסך של כ- _____ אלפי ש"ח (31 בדצמבר, 200X-1 - _____ אלפי ש"ח).

ז. נתוני פרופורמה¹⁵⁸

בעקבות הסכמי השכר החדשים המתוארים בבאור _____ לעיל עם בעלי השליטה המועסקים בחברה, ובעקבות הסכמי הניהול החדשים המתוארים בבאור _____ לעיל, להלן ההשפעה על הנתונים בשנות הדיווח בהנחה שהשינויים בתנאים היו תקפים בכל תקופות הדיווח:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
200X-2		200X-1		200X	
נתוני פרופורמה	נתונים בפועל	נתוני פרופורמה	נתונים בפועל	נתוני פרופורמה	נתונים בפועל
אלפי ש"ח (למעט נתוני רווח נקי (הפסד) למניה)					
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====	=====	=====

הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון, נטו
 מסים על ההכנסה
 רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי המניות של החברה
 רווח נקי (הפסד) למניה (בש"ח):
 רווח נקי (הפסד) בסיסי
 רווח נקי (הפסד) מדולל

¹⁵⁷ לא יחול על הכנסות והוצאות מימון של בעל עניין שהוא תאגיד בנקאי בשל מימון הניתן במהלך העסקים הרגיל.
¹⁵⁸ נדרש בהתאם לתקנות ניירות ערך.

באור 41 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התחייבויות תלויות

בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים X-1 להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר ("more likely than not") כי טענות ההגנה של החברה תתקבלנה והבקשה לאישור התובענה כייצוגית תידחה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של החברה ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה ו/או חברות מאוחדות.

בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים X+1 להלן, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלו.

להלן פירוט הבקשות לאישור תובענות :

ב. ערבויות שניתנו

1. ערבויות פיננסיות - ראה ביאור ___

2. ערבויות שאינן ערבויות פיננסיות -

יש לתת תיאור קצר של מהות הערבות, למי ניתנה, ואומדן ההשפעה הכספית שלה. להלן מובאת דוגמא לניסוח :

החברה ערבה לצדדים שלישיים בגין ביצועי חברה מאוחדת באיחוד יחסי. אין צפי למימוש הערבות.

ג. התקשרויות

1. התקשרויות לרכישת רכוש קבוע ליום 31 בדצמבר, 200X מסתכמות לסך של כ- ___ אלפי ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 200X-1 סך של כ- ___ אלפי ש"ח).

2. לגבי התקשרויות להשקעות בחברות, ראה באורים _____.

3. בגין השקעות פיננסיות אחרות קיימות לחברה התחייבויות להשקעות עתידיות בקרנות השקעה שסכומם הכולל ליום 31 בדצמבר 200X הינו כ- ___ אלפי ש"ח, מתוכם סך של ___ אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה. (ליום 31 בדצמבר, 200X-1 סך של כ- ___ אלפי ש"ח, מתוכם סך של ___ אלפי ש"ח בגין חוזים תלויי תשואה).

באור 41 - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

ד. חכירות

1. חכירות בהן הקבוצה היא החוכרת בחכירה תפעולית

דוגמא א' לניסוח

הקבוצה קשורה בהסכמי חכירה מסחריים ביחס לנדל"ן שברשותה, אשר כוללת את חלק ממשרדי הקבוצה. חכירות אלו לא ניתנות לביטול ובעלות אורך חיים של 5-20 שנים. כל חוזי החכירה כוללים תנאי המאפשר לחברה לעדכן את תשלומי השכירות על בסיס שנתי בהתאם לשינויים בתנאי השוק. הקבוצה קשורה בהסכמי חכירה תפעוליים ביחס לכלי רכב ולציוד. לחכירות אורך חיים ממוצע של 3-5 שנים, מבלי שקיימת אופציית הארכה בחוזה.

דמי החכירה המינימליים העתידיים להיות משולמים בגין חוזי חכירה תפעולית שאינם ניתנים לביטול ליום 31 בדצמבר הינם:

200X-1	200X
אלפי ש"ח	
_____	_____
=====	=====

שנה ראשונה
שנה שנייה עד חמש שנים
יותר מחמש שנים

_____	_____
=====	=====

דוגמא ב' לניסוח

זכויות חכירה מהוונות של קרקע ממינהל מקרקעי ישראל בגין חכירה תפעולית

זכויות חכירה מהוונות של קרקע ממינהל מקרקעי ישראל על שטח של כ- _____ מ"ר ב- _____ עליו ממוקמים מבני הקבוצה. הסכום המיוחס לזכויות המהוונות, בגין חכירה תפעולית, מוצג במאזן במסגרת חייבים ויתרות חובה בסעיף דמי חכירה והוצאות מראש ומופחת על פני תקופת החכירה, ראה גם באור _____. תקופת החכירה מסתיימת בשנים _____.

הסכומים שנוקפו לדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		
_____	_____	_____
=====	=====	=====

דמי חכירה מינימליים
דמי חכירה מותנים

_____	_____	_____
=====	=====	=====

בניכוי הכנסות בגין חכירת משנה

באור 41 - : התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

2. חכירות בהן הקבוצה היא המחכירה בחכירה תפעולית

דוגמא לניסוח

הקבוצה מחכירה מספר מבנים (נכסי נדל"ן להשקעה) לגופים חיצוניים. הסכמי החכירה הם לתקופה של 10 שנים המסתיימת בשנת ____ ואינם ניתנים לביטול. חידוש החוזים בתום התקופה כפוף להסכמת שני הצדדים.

להלן דמי החכירה המינמליים העתידיים להתקבל בגין חווי חכירה שאינם ניתנים לביטול ליום 31 בדצמבר הינם :

200X-1	200X
אלפי ש"ח	

שנה ראשונה
שנה שנייה עד חמש שנים
יותר מחמש שנים

_____

_____

מתוכם, דמי חכירה מינימליים העתידיים להתקבל והמתייחסים לנכסים בהם הקבוצה הינה חוכר בחכירה מימונית (*)

_____

(*) בשורה זו יש לתת גילוי לדמי חכירה העתידיים להתקבל ממקרקעין החכורים מצדדים שלישיים (למשל ממנהל מקרקעי ישראל) והמוחכרים לאחרים והמטופלים כנדל"ן להשקעה.

במהלך השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X, הכירה הקבוצה בסך ____ אלפי ש"ח כהכנסה בדוח רווח והפסד בגין דמי שכירות מותנים (200X-1 - אלפי ש"ח).

לפרטים נוספים בדבר הכנסות שהוכרו בגין נדל"ן להשקעה, ראה ביאור ____.

באור 42 - : אירועים לאחר תאריך המאזן

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - **דוחות סולו**), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) למעט העניינים הבאים:

- א. מדידת ההשקעות בחברות מוחזקות המחושבת על בסיס אקוויטי
- ב. זכויות במקרקעין כוללות גם זכויות במקרקעין המוחזקות באמצעות חברה מוחזקת שהחזקת זכויות אלה הוא עיסוקה היחיד.

המדיניות החשבונאית שפורטה בביאור _____ בדבר עיקרי המדיניות החשבונאית, יושמה בהכנת באור תמציתי זה, למעט המפורט להלן¹⁵⁹:

דוחות על המצב הכספי

נכסים

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	

נכסים לא מוחשיים
 נכסי מיסים נדחים
 הוצאות רכישה נדחות
 רכוש קבוע
 השקעות בחברות בנות וכלולות
 נדליין להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
 נדליין להשקעה - אחר
 נכסי ביטוח משנה
 נכסי מסים שוטפים
 חייבים ויתרות חובה
 פרמיות לגבייה
 השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה

השקעות פיננסיות אחרות:

נכסי חוב סחירים
 נכסי חוב שאינם סחירים
 מניות
 אחרות

_____

סה"כ השקעות פיננסיות אחרות

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
 מזומנים ושווי מזומנים אחרים

_____

סך כל הנכסים

_____

סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

=====

¹⁵⁹ תוספת זו תיכלל אם קיימות התאמות למדיניות החשבונאית המפורטת בביאור המדיניות. במקרה כזה יש לפרטן.

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולוי") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על המצב הכספי (המשך)

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר	
200X-1	200X
אלפי ש"ח	
_____	_____
_____	_____

הון:

הון מניות
פרמיה על מניות
קרנות הון
שטרי הון צמיתים
עודפים

סה"כ הון

התחייבויות:

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
התחייבויות בגין מסים שוטפים
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פיננסיות

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון וההתחייבויות

_____	_____
=====	=====

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולוי") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשד)

דוחות רווח והפסד - חלופה א'

לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר		
200X-2	200X-1	200X
אלפי ש"ח		

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 הכנסות אחרות

_____	_____	_____
_____	_____	_____

סך כל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות אחרות
 הוצאות מימון

_____	_____	_____
_____	_____	_____

סך כל ההוצאות

חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 מסים על הכנסה

_____	_____	_____
_____	_____	_____

רווח (הפסד) מפעילויות נמשכות
 רווח (הפסד) מפעילויות שהופסקו, נטו
רווח (הפסד)

_____	_____	_____
_____	_____	_____

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולוי") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

דוחות על הרווח הכולל - חלופה ב' (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
200X -2	200X -1	200X
	אלפי ש"ח	

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו

העברה לדוח רווח והפסד בגין עסקאות גידור תזרימי מזומנים, נטו

אחר

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

_____	_____	_____
_____	_____	_____
=====	=====	=====

רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס

סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה

רווח (הפסד) לתקופה מיוחס ל:

בעלי המניות של החברה

זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח (הפסד) לתקופה

_____	_____	_____
=====	=====	=====

רווח (הפסד) כולל לתקופה מיוחס ל:

בעלי המניות של החברה

זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח (הפסד) כולל לתקופה

_____	_____	_____
=====	=====	=====

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולוי") לצורך חישוב דרישות ההון בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח (המשך)

מגזרי פעילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 200X

סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות		ביטוח כללי	בריאות	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
		התאמות וקיצוזים	פעילות			
						פרמיות שהורווחו ברוטו פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה פרמיות שהורווחו בשייר
						רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול הכנסות מעמלות הכנסות אחרות
						סך כל ההכנסות
						תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות הוצאות אחרות הוצאות מימון
						סך כל ההוצאות
						חלק ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
						רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על הכנסה סך כל הרווח (הפסד) הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

נספח - מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב סחירים (המשך)

שווי הוגן	
200X-1	200X
_____	_____
_____	_____
=====	=====

(*) השווי ההוגן של נכסי החוב הסחירים המוחזקים לפדיון:

אג"ח ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

ניתנים להמרה

סך הכל שווי הוגן של נכסי חוב סחירים המוחזקים לפדיון

ג. מניות

ליום 31 בדצמבר			
200X-1		200X	
עלות	הערך בספרים	עלות	הערך בספרים
אלפי ש"ח			
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====
=====	=====	=====	=====

סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

שיועדו בעת ההכרה לראשונה

מוחזקות למסחר

זמינות למכירה

סך הכל מניות סחירות

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו

בעת ההכרה לראשונה

זמינות למכירה

סך הכל מניות שאינן סחירות

סך הכל מניות

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד

(במצטבר)

נספח - מידע נוסף אודות השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 בדצמבר			
200X-1		200X	
עלות	הערך בספרים	עלות	הערך בספרים
	אלפי ש"ח		
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
=====	=====	=====	=====

סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד
שיועדו בעת ההכרה לראשונה
מוחזקות למסחר
זמינות למכירה
מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות סחירות

שאינו סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד שיועדו
בעת ההכרה לראשונה
זמינות למכירה
מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות שאינן
סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד
(במצטבר)